

SNEŽNIK PRIVABIL NEKAJ TISOČ POHODNIKOV

STR. 3

Po enoletnem premoru je bil 9. in 10. marca 27. zimski vzpon na Snežnik, eden najmasovnejših planinskih pohodov v Sloveniji. Številni pohodniki, ki so prišli iz vse Slovenije, pa tudi iz zamejstva ter sosednje Hrvaške, so v prekrasnem spomladanskem vremenu v prekrasnem vzdušju začeli svoj pohod na Sviščakih, s povratkom pa je trajal okoli pet ur.

**BODITE DOMA! ZAKAJ?
POPIS PREBIVALSTVA V REPUBLIKI
SLOVENIJI 2002**

STR. 13

STR. 2 KONČNO OBMEJNA PREPUSTNICA

Državni zbor Republike Slovenije je na svoji seji dne 19.7.2001 sprejel Zakon o ratifikaciji sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju. Ob vseh zadevah, ki jih ureja je nedvomno tudi aktualno prehajanje meje v obmejnem pasu.

VAS JABLANICA

Sam sem se rodil v Postojni, živim pa v Jablanci. Tu bi želel tudi ostati, ker mi je tu lepo in me imajo radi..

STR. 18-19

SLOVENIJA : ČEŠKA 3:0

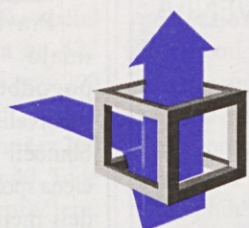
STR. 24

Izjemen dogodek in izredno lep rezultat pa čeprav to niso bile vrhunske članske ekipe ampak so se v prijateljski mednarodni tekmi pomerili mladinski nogometni reprezentanci. Kljub temu bo ta športni dogodek zapisan v ilirskobistriško športno zgodovino saj ne pomnimo podobnega mednarodnega športnega tekmovanja, ki bi bilo organizirano pri nas. Prav tako že dolgo ni bilo na tribune nogometnega igrišča okrog 500 obiskovalcev kot se je zgodilo tokrat. Dejansko se le redkokje v Sloveniji zgodi, da mladinskim reprezentancam namenijo toliko pozornosti in jih spremlja toliko gledalcev. Ti so bili po vsej verjetnosti tudi ključni moment, ki je motiviral slovenske igralce, da so se izkazali z odnosom do igre in navsezadnje z rezultatom.

**ZVEZAN S TISOČIMI NITI -
PROST PO BESEDI, KI NE
VEŽE**

STR. 2

POSREDOVANJE IN CENITVE NEPREMIČNIN

P.P.R NEPREMIČNINE d.o.o.

Tel.: 05/720-20-10, Tržaška 22, Postojna

**Topolc
Del hiše naprodaj
Cena: 1.500.000,00 sit**

WWW.PPR-NEPREMICNINE.SI

BESEDA UREDNIKA

IN VSE TIHO JE BILO

Življenje v »ilegali« je prekleto težko, ampak hvala bogu so se tudi ostali potuhnili. Tako je mesec končno mimo. Moj tatko mi je rekel, da je enkrat pred petdesetimi leti, zaradi predolgega jezika končal v Ilirski Bistrici. Meni se vsaj kaj podobnega ne more zgoditi, verjetno me čaka kakšna drugačna kazen.

Šalo na stran, presenečena sem nad dobrim odzivom »bistriških politikov« na postavljena vprašanja glede Regijskega parka Snežnik. Za odgovore je zainteresirana tudi ga. Breda Ogorelec z Agencije Republike Slovenije za okolje v Ljubljani in tudi pripravlja novo stalno rubriko na temo parka v Snežniku.

V mesecu aprilu bodo politiki odgovarjali na temo »cest, obvoznic ter avtocestnih povezav« in ob tej priložnosti apeliram na vse, ki se boste odločili odgovarjati, da pošljete svoje odgovore od vključno dvajsetega v mesecu. Prispele odgovore po tem roku, ne bomo več obravnavali, ne glede na to, kdo jih bo poslal. Prosila bi vas tudi, da svoj odgovor na posamezno vprašanje omejite na 700 znakov.

Rada bi še opozorila, da v časopisu ne objavljamo pisma, ki so odgovori na članke, ki so bili objavljeni v drugih časopisih oziroma članke, ki so bili že kdaj prej objavljeni.

Posebno obvestilo tudi vsem članom uredniškega odbora. Dobimo se prvi vikend v mesecu (o točnem datumu boste bili obveščeni). Razmislite o morebitnih predlogih kako bi praznovali deseto obletnico izhajanja časopisa, ki bo prvega maja.

Vsem občanom želim vesele velikonočne praznike, nekaterim pa želim tudi malo več poguma in upanja ter malo manj preračunljivosti, saj prej ali slej vsak doživi svojih pet minut.

Urednica
mag. Milena Urh

ZLATA POROKA
PRI DOVGANOVIIH

16. februarja 2002 sta praznovala zlati jubilej skupnega življenja Mihael in Rozalija Dovgan iz Ilirske Bistrice.

Mihael se je rodil leta 1928 v vasi Dolnji Zemon pri Ilirski Bistrici kot najstarejši sin, Rozalija pa je leta 1929 začela svojo življensko pot na Pregarjah pri Ilirski Bistrici kot šesti otrok devetčlanske družine. S trebuhom za kruhom sta oba zapustila svojo rodno vas in odšla v mesto in se zaposlila v podjetju Mikoza; on kot mizar, ona pa

kot kuharica. Tu je preskočila iskrica ljubezni, ki traja še danes. Jesen življenja jima lepšata sin, hčerki, vnukinji, štirje vnuki in pravnukinja.

S številnimi prijatelji in sorodniki sta zlatoporočenca izmenjala prstana v cerkvi sv. Marijinega vnebovzeta V Jelšanah. Sveto mašo je vodil župnik J. Kovačič.

Vsi skupaj so se poveselili pozno v noč.

Še na mnoga leta, zlatoporočenca.

Snežnik

Uredništvo časopisa Snežnik,
želi vsem bralkam in bralcem
blagoslovljene velikonočne praznike

Blagoslovljene praznike

ZVEZAN S TISOČIMI NITI - PROST
PO BESEDI, KI NE VEŽE

Zvezan sem. Moja duša je prepredena z nešteti niti. Nikamor ne morem pobegniti.

Zakaj bi bežal? Morda nisi več domačin v svoji lastni hiši?

Da, tujec je osvojil mojo zemljo in me zvezal.

Majhni liliputanci so zvezali velikega Guliverja, ko je spal?

Res je, spal sem in sanjal, oni pa so predli nevidne niti in sedaj sem ujet, zvezan. Kdo me bo rešil teh vezi, kdo odrešil napadalcev. Po rešitelju, po rešeniku, odrešeniku kličem, a ga ni.

In vendar je!

Kje, da pokličem, da ga prosim pomoči!

Prebivalcem smrtne sence je zasvetila luč.

Od kje so te besede tako mehke in vabeče.

Tudi luči ne bodo več potrebovali, kajti njihov svetilnik je jagnje.

Bo res dovolj luči za vse?

Svetloba slavno vstalega Kristusa je razsvetlila temo.

Naj razsvetli tudi globine moje duše.

Rad bi našel to luč, da bi mi vedno sijala.

Tako kot Samarijanka vode, da ne bi bila žejna in ne bi hodila zajemat.

Ne poznam je, vendar, kdo lahko ponudi žive vode?

Nekdo, ki ti vrača tvoje lastno srce.

S čim?

S tem ko govori kdo si!

In kdo sem?

Človek po božji podobi.

Če njegova je lepa, bi moral biti lep tudi sam!?

Na vaših obrazih bo sijala podoba Jezusa Kristusa.

In od kje bo prihajal ta sijaj?

Od znotraj, iz izvira, kajti če hočeš, bo prebival v tebi, ne sovražnik, ampak zaveznik. Pustil ti bo, da boš v sebi ti sam, tak kot si, tak kakršnega te je ustvaril.

Kako bo razvozlal vse te niti? Bo dvignil meč in jih presekal?

Ne, le na novo jih bo spletel, spletel med teboj in tabo: med tvojo dušo in telesom in tvojim duhom; da ne boš razpadal v dele, ampak bil iz enega kosa kot Jezusova suknja, za katero so žrebali.

Ne vem, kaj je bilo z njo in kdo je Jezus.

Križali so ga, umorili, pred tem slekli v zasmeh. Za njegovo oblačilo, ki je bilo dragoceno, stkano in iz enega kosa pa so žrebali.

Kaj bi z obleko, ko umiraš sam?

Obleka – govorjeno je v podobi.

Kaj? da ga tudi smrt ni raztrgala na kose? Kdo bil je to? To je nemogoče. Smrt maliči, smrt uničuje, trga, para. Kako, da se njega ni dotaknila?

Dotaknila se ga je, umrl je.

In potem?

Potem je vstal.

Vstal od mrtvih?!

Da!

Govori mi o njem, ta mi lahko pomaga!

In govoril sem mu. Pogovor se je zavlekel v noč. Bila je to dolga noč, a lepa, bila je kot Velika noč:

»Vzel je kruh in se zahvalil.«

»Odšel je tiho od nas, dogorel kakor luč.«

»Oče v tvoje roke izročam svojo dušo.«

»Nesreča ga je vzela, Bog mu daj nebesa!«

»Še danes boš z menoj v raju.«

Po nekaterih od teh ljudi smo že v nebesih, del nas je tam, tisti del, ki smo ga delili z rajnim. In po nekom smo v nebesih vsi, v nebesih je celoten naš jaz, tam imamo svoj prostor, če nam ga je pripravil, kajti apostolom je rekel po vstajenju: »Grem, da vam prostor pripravim.«

Ali tam nad zvezdami čaka prostor name?

'Emanuel' tam nad zvezdami je bil nekoč prav tak kot mi, je bil 'Bog med nami' - med ljudmi. Zato, če pridemo v nebo, kjer on je zdaj in bomo mi, naj bo spet 'Bog med nami' - med poveljanimi ljudmi.

Blagoslovljene Velikonočne praznike!

Viljem Čušin, kpl.

KONČNO OBMEJNA PREPUSTNICA

Državni zbor Republike Slovenije je na svoji seji dne 19.7.2001 sprejel Zakon o ratifikaciji sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju. Ob vseh zadevah, ki jih ureja je nedvomno tudi aktualno prehajanje meje v obmejnem pasu. V njem so za prehajanje državne meje predvidene štiri listine, ki se uporabljajo specifično glede na pravico in kraj prehajanja in sicer:

- obmejna prepustnica,
- turistična dovolilnica,
- dovolilnica za prehod državne meje
- kmetijski vložek (ki se uporablja z obmejno prepustnico).

Upravne enote so pristojne za izdajo obmejne prepustnice in kmetijskega vložka ter jih izdajata od 18.03.2002 dalje. Za izdajo turistične dovolilnice in dovolilnice za prehod državne meje so pristojne policijske postaje.

OBMEJNA PREPUSTNICA

Osnovni dokument za prehajanje državne meje na podlagi sporazuma je OBMEJNA PREPUSTNICA. Pravico do obmejne prepustnice imajo državljani obeh držav pogodbenic, ki imajo stalno prebivališče v enem od naselij, določenih v sporazumu na obmejnem območju.

Obmejna prepustnica se izda z veljavnostjo 5 let in se jo lahko podaljša do skupne veljavnosti 10 let.

REPUBLIKA SLOVENIJA

OBMEJNA PREPUSTNICA

Otroci do 15. leta starosti se vpišejo v obmejno prepustnico ob izdaji, lahko pa tudi naknadno. Lahko se vpišejo v obmejno prepustnico enega ali obeh staršev, zakonitega zastopnika ali skrbnika. Otrokom starejšim od 5 let se lahko na prošnjo staršev, zakonitega zastopnika ali skrbnika izda svoja obmejna prepustnica.

V primeru izgube, kraje ali pogrešitve obmejne prepustnice se uporabljajo določila Zakona o potnih listinah državljanov Republike Slovenije ter podzakonskih aktov.

Ob vložitvi vloge za izdajo listine mora prosilec plačati obrazec in predložiti dve fotografiji (3,5 x 4,5 cm), izdaja in podaljšanje listine pa je po Sporazumu upravne takse prosto. Cena prepustnice je 2.000,00 SIT.

KMETIJSKI VLOŽEK

Pravico do kmetijskega vložka imajo državljani obeh držav pogodbenic, ki imajo stalno prebivališče na enem izmed obmejnih območij in izpolnjujejo pogoje iz 11. člena sporazuma (npr. dvolastniki, ki jih deli mejna črta obeh držav, njihovi družinski člani, razni delavci, ki delajo na sosednjem območju, osebe, ki imajo služnostno pravico na izkoriščanju gozdov, vode...). Izda se kot vložek v obmejno prepustnico. Imetniki kmetijskega vložka lahko prehajajo mejo na mejnih prehodih in na drugih mestih, ki so vpisani v kmetijski vložek, ter bivajo na drugem območju praviloma do 7 dni.

Podatke o nepremičninah dvolastnikov v sosednji obmejni coni vpišejo v kmetijski vložek pristojne upravne enote na podlagi uradnih listin (posestni list in mapna kopija), ki jih predloži državljan. Kmetijski vložek se izdaja z veljavnostjo največ pet let. Trajanje veljavnosti se lahko podaljša za nadaljnjih pet let.

Cena kmetijskega vložka je 400,00 SIT

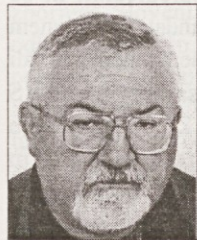
Za boljše informacije pišite ali pokličite na:

Upravna enota Ilirska Bistrica
Bazoviška cesta 14
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/71 41 361
www.sigov.si/ueilbi
branko.skrat@gov.si

V krempljih bele kuge

PREDOBRE MAME SO VSEGA KRIVE

In kako je v naših krajih?

Ko so na primer leta 1843 odprli osnovno šolo v Jelšanah je takrat v prvi letnik bilo prijavljeno 1048 otrok iz cele ješevske fare. Res, da se je nabralo nekaj letnikov, toda na primer samo iz vasi Pasjak je v ješevske šole takrat šlo v prvi razred kar 56 otrok. Zdaj pa takšno število prvošolčkov težko letno zbere kakšno večje središče, kot je na primer Koper.

V Sloveniji na kvadratnem kilometru živi skoraj sto ljudi, notranjsko-kraška regija pa ima trikrat nižjo gostoto prebivalstva kot Slovenija. V treh občinah notranjsko-kraške občine na kvadratnem kilometru živi 34,5 prebivalcev in je najbolj redko poseljeno območje Slovenije. V omenjenih treh občinah živi le 2,5 odstotka prebivalstva Slovenije. V naši regiji živi nekaj nad 50.000 prebivalcev, žensk je nekoliko več kot moških. To razmerje se v zadnjih desetih letih ni bistveno spreminjalo.

V Ljubljani na primer živi enajst ljudi, ki imajo nad sto let, toda med njimi ni niti enega moškega. V notranjsko-kraški regiji pa živijo trije stoletniki, med njimi je celo en moški. Povprečna starost v notranjsko-kraški regiji je nad državnim povprečjem, ta regija je skupaj z goriško celo na prvem mestu po številu prebivalcev starih nad 65 let. Po deležu otrok v celotni populaciji pa je na prvem mestu kraška regija, notranjsko-kraška pa ji tesno sledi. Jutri bomo v povprečju še bolj stari in še manj nas bo. Dovoljenih splavov je v notranjsko-kraški občini manj kot v Sloveniji, toda na 422 rojstev leta 1998 je prišlo skoraj 200 splavov.

V naši regiji se letno sklene čez 200 porok in razveže se jih okrog 40. To je daleč pod slovenskim povprečjem. Najmanj razvez na tisoč sklenjenih zakonov je v Pomurju, notranjsko-kraška regija pa je takoj za njo. V osrednji Sloveniji pa razpade vsak tretji zakon, podobno je tudi v Podravju in na Gorenjskem. Na notranjsko-kraškem območju je leta 1998 umrlo 530 ljudi, od tega prek 220 od bolezni obtočil, skoraj 130 pa za rakom, na tretjem mestu kot vzrok smrti pa so bolezni dihal, ki so odnesle 50 življenj. V istem letu pa se je rodilo v naših krajih le 422 dojenčkov, kar pomeni, da je bilo bistveno več pogrebov kot rojstev.

Za en Maribor manj dojenčkov

Kako bo v prihodnje? Kako se spopadati z (pre) nizko nataliteto? Kaj to v resnici pomeni za kakovost življenja cele države? Slovenski demografi so pri pripravi Bele knjige o pokojninskem sistemu pred leti pripravili tri možne projekcije demografske rasti v Sloveniji: optimistično, pesimistično in eno, ki je nekje vmes. Po optimistični inačici naj bi leta 2020 v Sloveniji živelo 2,2 milijona ljudi. Ta predvideva, da se bo letno v Slovenijo naselilo 4000 ljudi,

da se bo rodnost povečala na letno stopnjo 1,9 ter da bo se bo življenska doba Slovencev podaljšala na 76 let za moške in na 82 let za ženske, kar je deset let več od povprečne življenske dobe moškega danes in za sedem let več od povprečne življenske dobe ženske v Sloveniji.

Po pesimistični varianti naj bi priseljevanje stagniralo, stopnja rodnosti pa naj bi znašala 1,5, kar je občutno pod ravni normalne reprodukcije (za to bi rodnost morala znašati vsaj 2,2). Po tej črnogledi inačici bo čez dvajset let od sto tisoč do 150 tisoč Slovencev manj, kot jih je danes. Tudi srednja inačica, ki predvideva rodnost na ravni 1,7 in letno doseljevanje 2000 tujcev, predvideva rahlo upadanje stalnega prebivalstva v Sloveniji po letu 2015.

V letih od 1954 do konca leta 1963 se je v Sloveniji rodilo nekaj manj kot 190 tisoč živorojenih dojenčkov. V letih od 1988 do konca leta 1997 pa se jih je rodilo le nekaj nad stotisoč. Negativna razlika znaša skoraj 90 tisoč ljudi manj kot v šestdesetih letih, kar je skoraj za en Maribor manj prebivalcev. In število živorojenih upada še naprej. To pomeni tritisoč šolskih razredov manj, toliko manj davkoplačevalcev, delavcev in plačevalcev prispevkov za zdravstvo in pokojnine.

Kdo bo nekoč delal za naše pokojnine? Pred dvajsetimi leti so na enega upokojenca prišli štirje zaposleni, ki so vplačevali pokojninske prispevke. Danes na tri zaposlene prideta dva upokojenca. In razmerje se bo v prihodnje spreminjalo na slabše, saj bo vse manj ljudi v polni delovni dobi in vse več upokojencev.

Države na različne načine poskušajo reševati demografske zagate. Eden od načinov je sproščanje priseljevanja tujcev. Trenutno Slovenija ni pretirano privlačna za priseljevanje. Letno prek njenega ozemlja prebегne na zahod na desettisoče ljudi, toda skoraj nihče ne želi ostati pri nas. Cilj prebežnikov iz vzhodne Evrope in Azije so Nemčija, Francija in Italija. Predlani se je na primer celo dvatisoč ljudi več odselilo iz Slovenije, kot se jih je priselilo. Zanimivo je, da se je istega leta iz Ljubljane 2500 ljudi več odselilo v tujino in v druge kraje Slovenije, kot pa se je v prestolnico priselilo.

Magnet, ki je povzročil veliko priseljevanje v Slovenijo v sedemdesetih letih, je bilo pomanjkanje delovne sile v klasični industriji, komunalnih dejavnostih in v gradbeništvu. Danes, ko Slovenija ima prek stotisoč brezposlenih lastnih državljanov delodajalci zaenkrat ne čutijo potrebe po imigraciji delovne sile. Delodajalci so povsod največji zavezniki sproščanja priseljevanja, ko začutijo potrebo po novi delovni sili. Klasična industrija, ki bi lahko edina pritegnila večje število priselitev, pa v Sloveniji še vedno zamira in ni vedeti njene ponovne oživitve.

Prihodnjič:

**Slovenija in priseljenci
Mame so vsega krive in
Smrt na slovenski način**

Miro Simčič

SNEŽNIK PRIVABIL NEKAJ TISOČ POHODNIKOV

Po enoletnem premoru je bil 9. in 10. marca 27. zimski vzpon na Snežnik, eden najmasovnejših planinskih pohodov v Sloveniji. Številni pohodniki, ki so prišli iz vse Slovenije, pa tudi iz zamejstva ter sosednje Hrvaške, so v prekrasnem spomladanskem vremenu v prekrasnem vzdušju začeli svoj pohod na Sviščakih, s povratkom pa je trajal okoli pet ur.

Odziv je bil zelo velik, saj se je zbralo nekaj tisoč pohodnikov, za razliko od minulih let pa je bilo več obiskovalcev v nedeljo kot v soboto. Vodja zimskega vzpona je bil gospod HINKO POROČNIK, pri organizaciji pa so poleg PD Snežnik sodelovali še Radio klub Snežnik, jamarski klub Netopir, Podgorski rod tabornikov, Postaja policije Il. Bistrica in Gorska reševalna služba Ljubljana.

Pohodniki obsijani s soncem

Pohod je minil varno in brez poškodb.

Bojan Oblak

»TV GALEJA GRE NAPREJ«

Lokalna televizija TV GALEJA bo kmalu praznovala prvo obletnico svojega delovanja. Začeli so skromno, a se je kljub precejšnjim težavam z velikimi odrekami televizija v zadnjem času spremenila v dobro uigrano ekipo s štirimi zaposlenimi in številnimi sodelavci.

Tv Galeja je začela z oddajanjem 1. maja lanskega leta – v rekordnih 20-ih dneh po prejemu občinske donacije. Na začetku jih je pestila prostorska stiska, saj je do pred kratkim TV Galeja delovala v vsega 12m² velikem prostoru in z opremo, ki je zadostovala za zagon televizije z omejenim obsegom programa, ki je bil vezan izključno na terensko snemanje, saj lastnega studija niso imeli. Kljub temu so pritegnili k sodelovanju številne mlade.

Koncem lanskega leta je občinski svet TV Galeji dodelil nove, večje prostore, v katerih so si uredili tudi studio in ločen prostor za montažo.

TV GALEJA ima jasno zastavljene cilje. V nekaj mesecih načrtujejo producirati in predvajati vsakodnevno lasten program. Poteka notranja organizacija na programski del

televizije, tehnični del, vzpostavljajo pa tudi sistem trženja.

Pomen televizije kot novega, neodvisnega predvsem pa lokalnega medija, katerega smisel je v ažurnem obveščanju javnosti o lokalnih dogodkih oziroma temah, ki so jim v tem okolju blizu, je vsekakor velik.

Tega se zaveda tudi občinski svet, kateri je namenil televiziji donacijo za opremo studija ter postavitev oddajnika. S tem bi namreč televizija Galeja pokrila področje celotne bistrške občine, pa tudi dobršen del sosednjih. Preko linkovske povezave bo del njenega programa lahko spremljala skoraj vsa Slovenija.

Žal pa iz nerazumljivih razlogov vodstvo občine zavlačuje z realizacijo sklepa občinskega sveta in vnaša v pogodbo vedno nove pogoje, ki so tudi v nasprotju s sklepi občinskega sveta. S tem pa nastaja velika škoda, saj so vsi do sedaj nastali posnetki arhivirani na nekvaliteten način in jih ne bodo mogli uporabiti kasneje za izmenjavo z drugimi televizijami, po drugi strani pa ima ekipa vsak dan manj časa se

usposobiti za delo s tehniko, ki bo prisotna, ko bo deloval oddajnik.

Kljub nepotrebnim in nerazumljivim polenom, ki jih dobiva naša bistrška televizija pod noge, gleda ekipa s samozavestjo in samozaupanjem v naslednje mesece in zagotavlja, da bo kljub vsemu še naprej zagotavljala rast kvalitete programa, vedno več zanimivih prispevkov in oddaj s športno, kulturno, zabavno in informativno tematiko.

Uredništvo

DESETA ŠTEVILKA JESENSKIH LISTOV

Društvo upokojencev Ilirska Bistrica ima svoje literarno glasilo, poimenovano Jesenski listi. V letošnjem januarju, ko je bila natisnjena deseta številka, smo sklenili obeležiti dogodek. In kot upokojenci znamo, smo navaden ponedeljkov popoldan zaokrožili v prijazen večer. Na srečanju dopisnikov in bralcev smo uredniku Dimitriju Grlju izrekli vso podporo pri nadaljnjem urejanju in se zahvalili za narejeno, sa 1560 včlanjenih upokojencev, kar je polovica vseh upokojencev, skozi razvejano društveno dejavnost predružači svoj prosti čas. Tudi predsednik društva, gospod Miro Štemberger je podprl uredniško delo in soglašal, da na straneh glasila poleg ustaljenih rubrik najdejo prostor tudi nove vsebine. Obeležitev desete številke je vodil Franc Gombač in ljubo kot zna in zmore, privabil našo dobro voljo in

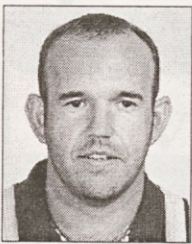

smeh, da je bil dogodek svečanejši.

Pesmi upokojenskega zbora so v okrašenem upokojenskem bufetu in ob okusni pogostitvi bistrškega turističnega društva, oznanile svojo

moč in energijo, s katero se lotevamo najrazličnejših dejavnosti tudi zato, da so dnevi naše jeseni pozlačeni jesenski listi.

Danica Pardo

Na zasedanjih Državnega zbora v februarju in marcu smo precejšen del razprav namenili ustanavljanju novih občin. V sistemu lokalne

samouprave se srečujemo s perečim problemom nedorečenosti in možnosti različnih interpretacij obstoječih zakonov. Vlada in Urad za lokalno samoupravo prelagata odgovornosti svojih hitrih in nepopolnih odločitev iz preteklosti na poslance, namesto, da bi sistemske napake v zakonodaji popravili. Celoten sistem lokalne samouprave je bil postavljen prehitro in je pustil veliko nedorečenega, pa tudi reforma lokalne samouprave ni bila izvedena v celoti. Nekatere občine, ki so bile ustanovljene leta 1994 in 1998 niso izpolnjevale zakonskih pogojev o ustanavljanju novih občin v celoti. V sedanjem mandatu smo se srečali s petdesetimi predlogi za ustanovitev novih občin. Paketno odločanje o vseh predlogih naenkrat, kot ga je predlagala vlada, je neprimerno in neodgovorno. Potrebno je ločeno odločanje o vsaki občini posebej, glede na njene kulturne, geografske in zgodovinske značilnosti. Če že zaradi drugega ne, pa zaradi spoštovanja do predlagateljev, ki so si vzeli veliko prostega časa in pripravili obširne analize, nekateri celo zbornike. Odločanje v paketu je najlažje, predvsem najhitreje, vendar pa vodi v krivično odločitev. Po nekaj dneh trajajočih razpravah o vsakem predlogu posebej, je vse potrebne preizkušnje od vseh petdesetih pobud, prestal le predlog za ustanovitev nove občine Šmartno pri Litiji, zadnjo besedo pa bodo na referendumu rekli tamkajšnji prebivalci.

Pretekle dni je bilo veliko govora tudi o profesionalizaciji slovenske vojske. Skupina poslancev iz vrst SDS, NSi in SMS smo v zakonodajni postopek vložili nov predlog zakona o vojaški dolžnosti, s katerim bi takoj odpravili obvezno služenje vojaškega roka, postopoma v nekaj mesecih pa bi prešli na popolnoma profesionalno vojsko. Zakon smo predlagali ker menimo, da

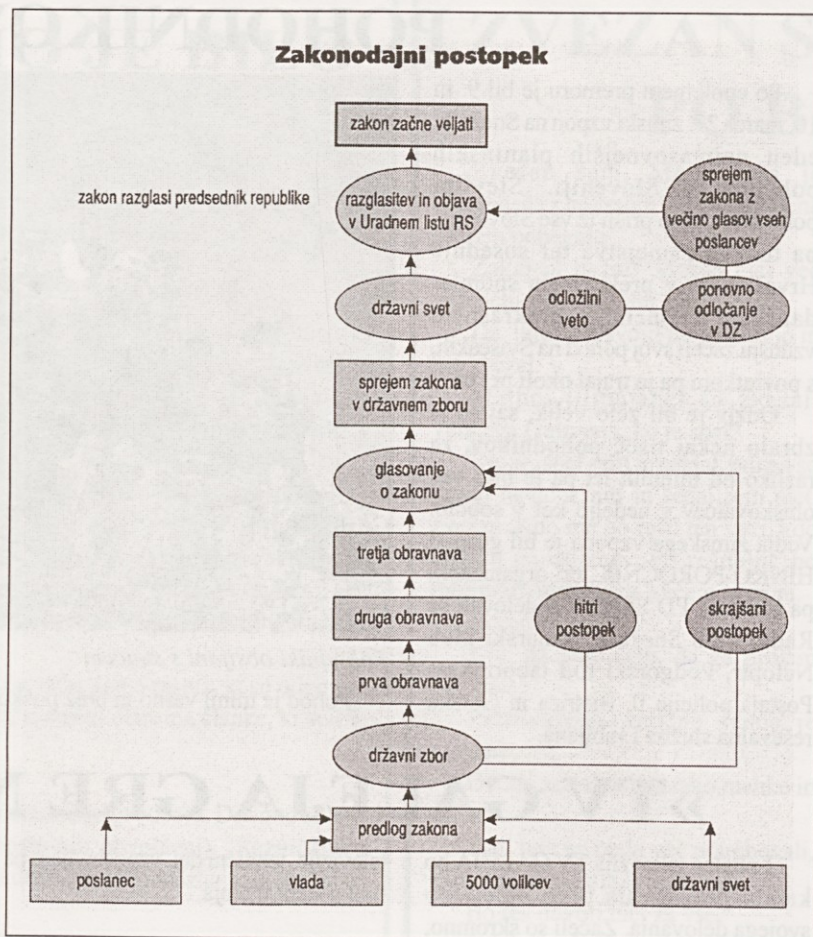
obstaja nevarnost, da v naslednjih letih z naborniškim sistemom ne bomo mogli zagotavljati ustreznega vojaškega kadra. Generacije nabornikov so namreč iz leta v leto manjše, kar 30 % nabornikov je zdravstveno nesposobnih za služenje vojske, iz leta v leto pa se večja delež tistih, ki uveljavljajo ugovor vesti zoper služenje vojaškega roka. Tisti, ki se zadnje čase odločajo za civilno služenje, se srečujejo z vrsto problemov. Nesmisli se dogajajo že na naborni komisiji, ki zahteva pisna dokazila za uveljavljanje ugovora vesti, kažejo se v poostrenih kriterijih za izbiro organizacij, kar je bilo realizirano z novo uredbo, s pošiljanjem posameznikov v druge organizacije kot so to želeli sami, ... Zaradi nesmislov in slabih določb, ki urejajo proces civilnega služenja vojaškega roka se ustvarjajo čakalne vrste mladih ljudi, ki ne morejo realizirati svojih pričakovanj oziroma družbi vrniti dodane vrednosti, ki jo je vložila vanje. Kljub predvidenemu trendu rasti števila nabornikov, ki se odločajo za civilno

služenje obvezne vojaške dolžnosti, npr. 1999 jih je bilo 2504, leta 2000 jih je bilo 2687, leta 2001 pa 3445, Ministrstvo za obrambo ni prilagodilo oziroma povečalo planiranih mest za civilno opravljanje vojaškega roka. Za leto 2002 je predvidelo le 880 napotitev, za leto 2003 pa le 1700. Po primerjavi podatkov lahko opazimo, da s predvidenim številom mest oziroma s predvidenimi sredstvi Ministrstvo za obrambo ne more omogočiti obvez-

nega civilnega služenja vojaške dolžnosti niti nabornikom, ki se bodo zanj odločili v tekočem letu. Ministrstvo tudi ne načrtuje aktivnosti s katerimi bi zmanjšalo vrste čakajočih na civilno služenje vojaškega roka, ampak bi lahko prej rekli, da jih načrtno podaljšuje. Vse to vodi k tisočih izgubljenih letih delovne dobe, k dohodku, ki ga Slovenija s tem izgublja, opozoriti pa velja tudi na sredstva, ki se porabljajo za zagotovitev izvajanja civilnega služenja vojaškega roka. Vsemu temu bi se s profesionalizacijo vojske izognili, z ureditvijo statusa vojaka pa bi v vojsko pritegnili tisti kader, ki ga ta dejavnost veseli. S približno enakimi finančnimi sredstvi bi tako zagotovili fleksibilno, učinkovito in obrambno sposobno vojsko.

V naslednjih dneh nas čakajo burne razprave o zakonu o vojnih grobiščih, ki ga je vlada predlagala v drugo obravnavo. V SMS bomo podprli zakon z vladnimi amandmaji in dopolnili odbora za zdravstvo, delo, družino, socialno politiko in invalide. To je maksimalen možen konsenz o problematiki vojnih grobišč, ki jo je nedvomno potrebno dokončno rešiti. S tem zakonom bomo dokončno, celovito in nediskriminatorno uredili vprašanje vojnih grobišč, tako partizanov kot žrtev revolucije. S sprejetjem omenjenega zakona želimo v Stranki mladih Slovenije zaključiti dvanajstletno razpravljanje in nasprotovanje, ter ohraniti spoštljiv odnos do mrtvih, da jih bomo lahko še dostojno pokopali. Omenjeno problematiko je potrebno rešiti, da bomo v Sloveniji lahko končali z izrabljanjem tragičnih zgodovinskih dejstev za dnevnopolitično nabiranje strankarskih točk ter tako preprečili vnovične delitve oziroma povečevanje nestrpnosti naših državljanov. Zgodovinski dogodki, ki jih obravnava ta zakon, ne smejo povzročati razdora, ampak morajo biti opomin, katerih napak se v prihodnosti ne sme ponavljati.

IZ POSLANSKIH KLOPI ...

Druge razburljive teme marčevskega zasedanja bo prav gotovo zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Z zakonom naj bi rešili način vračanja vloženega denarja, dela in materialnih sredstev, ki so jih državljan RS pred desetletji vložili v slovensko telefonijo. Ta sredstva so morali prispevati vsi tisti, ki so na svojih domovih želeli imeti telefon. In bolj ko je bil njihov dom oddaljen od večjih centrov, več denarja so morali prispevati. Po mnenju SMS vsi ti vložki v predlogu zakona niso primerno ovrednoteni. Ne strinjamo se s tem, da vlagatelji dobijo povrnjenih le 20-40% vloženih sredstev, kar naj bi predstavljalo približno 10 milijard SIT. To je le manjši del kupnine, ki jo bo poskušala vlada iztržiti pri prodaji svojega deleža v Telekomu Slovenije. Vračilu bi bilo potrebno nameniti bistveno več sredstev, kot možnost pa bi bilo potrebno razmisliti tudi o vračanju vložkov v obliki delnic, saj menimo da je vložena sredstva mogoče razumeti kot kapitalski vložek v takratni PTT oz. njegovega pravnega naslednika Telekom Slovenije. Na prvi seji odbora za gospodarstvo od predlagatelja zakona – ministrstva za informacijsko družbo, nisem dobili jasnega odgovora, kako je s pogodbami na osnovi katerih se bodo sredstva vračala. V Stranki mladih Slovenije močno dvomimo, da vse lokalne skupnosti, še manj pa državljan, še vedno hranijo 20 do 30 let stare pogodbe, ki so jih takrat sklenili s PTT. Nihče si namreč takrat ni mogel predstavljati, da se bo čez 20 do 30 let PTT oziroma njegov naslednik lastnini. Po predlogu zakona je sicer Telekom Slovenije dolžan posredovati podatke in omogočiti vpogled v dokumentacijo, ki se nanaša na vračila vlaganj, če s temi podatki razpolaga. Ne obstaja pa nobena zakonska podlaga, ki bi Telekom Slovenije kot pravnega naslednika PTT-ja zavezovala, da take pogodbe tudi dejansko 30 let hrani. Bojim se, da če vseh teh pogodb ne bo mogoče izslediti, vsi upravičenci ne bodo prišli do vračila, ki jim sicer pripada in bo zakon ustvaril nove krivice.

Poslanci Stranke mladih Slovenije smo 23. marca v proceduro Državnega zbora vložili pobudo za razpis referendum o vključevanju oziroma ne vključevanju Slovenije v zvezo NATO. Pričakujemo, da bo Državni zbor o tej pobudi razpravljati na naslednji seji, torej meseca aprila. Vrhunsko zasedanje zveze NATO v Pragi se neizbežno približuje, mnenja v Sloveniji o vključevanju Republike Slovenije v zvezo NATO pa so vse bolj deljena. Predstavniki Republike Slovenije vse pogosteje izražajo pričakovanja, da bo Republika Slovenija na omenjenem srečanju dobila povabilo za vključitev v zvezo NATO. Predlagatelji razpisa posvetovalnega referenduma o vključitvi Republike Slovenije v zvezo NATO smo prepričani, da je odločitev o tem vprašanju pomembna, strateška in dolgoročna, lahko rečemo kar zgodovinska ter da se neposredno

dotika vseh državljanov RS. Odločitev o vključevanju Republike Slovenije v zvezo NATO je povezana z vsebinskimi, političnimi, finančnimi odločitvami in posledicami, ki so trajnejše kot en mandat v Državnem zboru, zato bi po našem mnenju morali o tem odločati vsi državljan RS neposredno. Z razpisom posvetovalnega referenduma in referendumskim odločanjem državljanov, bo Slovenija pokazala bistveno večjo resnost in višjo stopnjo demokratičnosti, ob enem pa bo na dolgi rok, tudi ob morebitnem izostanku vabila v zvezo NATO že na zasedanju v Pragi, k tej odločitvi posredno zavezane vse politične stranke. Predlagamo, da je zaradi zagotovitve nepristranskega odločanja državljanov Republike Slovenije na posvetovalnem referendumu, referendum potrebno izvesti najkasneje zadnjo nedeljo v mesecu oktobru 2002, torej pred novembrskim vrhunskim zasedanjem zveze NATO v Pragi. Referendumsko vprašanje se glasi:

Ali ste za vključitev Republike Slovenije v zvezo NATO?

Igor Štemberger

KROVSTVO
majla
decra® MONTAŽA
PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.

Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

DECRA
EKSPERT

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvoda je 250,00SIT.

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnullović
Urednica: mag. Milena Urh
Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic, Ksenija Montani, Danilo Pugelj, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger in Heda Vidmar.

Strokovni sodelavec: Bojan Oblak
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik
Oblikovanje - Romeo Volk
Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.
Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
Javno glasilo Snežnik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

TEHNIČNO TRGOVSKI CENTER ILIRIJA

Ali ste že sklenili naročniško razmerje z Mobitelom? Ne?

Pridite v Ilirijo!

V TTC-ju vas postrežejo s celotno mobitelovo ponudbo.

MOBI KARTICE, MOBI PAKETI, UGODNA NAROČNIŠKA RAZMERJA

VSE TO SAMO V ILIRIJI!

ilirija
trgovina, d.d.

KDOR JE SKRBEN IN VARČUJE, TA V ILIRIJI KUPUJE!

O MOJSTROVINAH IZ BISTR'ŠKE DOLINE

Najprej se spomnimo, da mineva letos petindvajset let od kar Obrtna zbornica Slovenije, še posebej njen odbor za domačo in umetnostno obrt, podpira in promovira rokodelstvo na Slovenskem. Pri Obrtni zbornici deluje tudi komisija za ocenjevanje izdelkov domače in umetnostne obrti, ki ob upoštevanju zelo strogih strokovnih kriterijev ocenjuje, ali sodijo izdelki v izbor. Komisija sistematično pregleda vsako leto več tisoč izdelkov, pozitivno mnenje pa jih dobi le nekaj sto.

Zaradi vsega navedenega smo ob sodelovanju Območne obrtne zbornice, ZKD in JSKD II. Bistrica, pripravili promocijsko razstavo domače in umetnostne obrti, tako ljubiteljev kot mojstrov rokodelstva v Bistr'ški dolini. Poudarek smo dali predvsem na kvalitetne izdelke, zasnovane v duhu krajevnih, kulturnih in ustvarjalnih tradicij tega dela Primorske, pri čemer naj bi imeli prednost prejemniki mnenja za izdelke domače in umetnostne obrti pri Obrtni zbornici Slovenije. V kolikšni meri nam je to uspelo, naj bi povedali predvsem ljudje s svojimi potrebami po tovrstnih rečeh. Namen razstave je predvsem vzpodbujanje domačih rokodelcev, da še bolj izpopolnejo svoje izdelke; se predstavijo na trgu rokodelskih izdelkov in navežejo stike z maloprodajno trgovsko mrežo. Pri tem pa je potrebno upoštevati naslednje: le dva razstavljalca imata prijavljeno rokodelsko obrt, preostali razstavljalci pa so šele v fazi pridobivanja mnenja s strani Obrtne zbornice Slovenije. Pri teh prizadevanjih ima zelo pomembno

vlogo Območna obrtna zbornica, ki se je doslej že izkazala pri posameznih kvalitetnih pobudah in projektih.

Ko govorimo o rokodelcih in njihovem početju, je vredno opozoriti vsaj na tri stvari: ožjo in še bolj širšo regijsko prepoznavnost izdelka (geografsko ime proizvoda); zgodbo (o poreklu in avtentičnosti izdelka s katero prepričamo kupca); maloserijsko izdelavo po naročilu, saj se seli trend individualizacije izdelkov tudi na druga področja življenja (izdelavo čevljev z laserskim merjenjem stopal, specialnih koles in športnih pripomočkov, unikatnega pohištva ...).

Seveda se moramo zavedati, da je dandanes vedno manj obrtnikov, ki bi obvladovali rokodelske spretnosti, zato so tišlarji, šuštarji, kovači, pletarji vse bolj iskani mojstri hitrih prstov. Kajti skupaj s klientelo so rokodelci izumirali, ravno tako kot jih poskuša

danes nova klientela ponovno spraviti k življenju. Ljudje so se pač zasitili cenjenih multiserijskih industrijskih izdelkov brez prave vrednosti, ki so preplavili sleherni pravi meščanski dom.

In kdo so naši razstavljalci? V okviru Likovnih delavnic Ester Mršnik se predstavljajo keramiki in lončarji: Andrej Bergoč, Jana Benigar, Jadran Benigar, Mirjam Hafner, Nataša Babič, Nelka Udovič in Tanja Šprohar; kovaški izdelki so v domeni Sume inženiringa; Mašn'ca - Milojka Primc pa razstavlja turistične spominke (posebej je zanimiv miniaturni Žnidaršičev panj). Pletarja Alojza Možina s Sabonj najdemo celo v eminentni knjigi Mojstrovine Slovenije (izšla v letu 1999); s svojima opletenima qiantarcama je gostoval na enem od največjih sejmov domače in umetnostne obrti v Los Angelesu (v okviru projekta 'Edinstveno iz Slovenije'). Trnov'c Tone Penko se ukvarja z izvirnimi lesenimi formami narave, Stanko Čandek s Prema pa izdeluje nevsakdanje lesene jarmiče, ki jih krasijo različna rogovja. O svojem stolu ter zgodbi okrog njega lahko rečem le tole: mojster Puž, ki dela že več kot šestdeset let kot briv'c in jih ima že precej na grbi, še vedno vztraja v svoji obrti. Ko sem nekoč vstopil v njegovo brivnico, sicer vedno polno življenja in humorja, mi je potarjal kot bi šlo za poslednjo željo: "Ko bi si lahko zdaj kje zravnal hrbet!" Zgodba je bila tu in nastal je trinožnik Polžev hrbet.

Roman Gustinčič

Naši oglaševalci se predstavijo

VIDEOTEKA - DOM NA VIDMU

Prijazna uslužbenka vam bo pomagala izbrati film, ki vam bo popestril dolgočasne večere

VIDEO TOP 10 VHS

1. OSUMLJEN – triler
2. VITEZOVA USODA – zgodovinski
3. V PAJKOVI MREŽI – triler
4. VRNITEV MUMIJE – fantastika
5. ZALEZOVALEC – triler
6. TOMB RAIDER – akcija
7. DVOJNIK – akcija
8. SHREK – risanka
9. POLICAJ IN LAŽNIVEC – komedija
10. DO KONCA – akcija

Naša videoteka se nahaja v predverju Doma na Vidmu, Gregorčičeva 2.

Pri nas lahko izbirate med več tisoč video kasetami vseh žanrov, tudi najnovejšimi. Izposojamo tudi filme na DVD, izbirate lahko med več kot dvesto naslovi. Nekatere filme lahko tudi kupite.

UGODNOSTI:

- pri izposoji treh ali več kaset naenkrat lahko le-te vrnete čez dva dni,
- pri izposoji sedmih kaset čez pet dni,
- pri izposoji desetih kaset pa čez sedem dni;

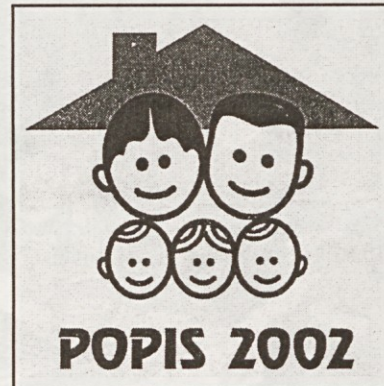
Ob istočasni izposoji najmanj petih video kaset vam priznamo še dodatnih deset odstotkov popusta.

In kdaj nas lahko obiščete: pon - sobota od 10.00 do 21.00 ure
Nedelja in prazniki zaprto.

Za vsa vaša vprašanja in naročila smo vam na voljo na telefonski številki: 05/71-41-344

Informacije Upravne enote Ilirska Bistrica

POPIS PREBIVALSTVA, GOSPODINJSTEV IN STANOVANJ V REPUBLIKI SLOVENIJI 2002

Iz zgodovine popisov izhaja, da je že starodavne vladarje zanimalo, koliko imajo prebivalcev, izvedeti so hoteli, koliko imajo na razpolago vojakov in koliko ljudi morajo prehraniti, tako so lahko načrtovali zaloge hrane za suha leta.

Pri modernih popisih ne gre več za preštevanje prebivalstva, saj v ta namen države v glavnem razpolagajo z ustreznimi registri, pač pa hočejo izvedeti kaj več o socialnih, bivanjskih razmerah, o podatkih, ki so v določenem času za državo aktualni in hoče tako kaj več izvedeti o nekaterih demografskih pojavih.

Vsekakor je popis najširša statistična raziskava, saj zajame vso populacijo na celim državnem teritoriju.

Popis leta 2002 bo že deveti popis na ozemlju Slovenije ter hkrati prvi (in skoraj gotovo z vključitvijo v EU zadnji) v samostojni Sloveniji. Ob popisu se vedno postavlja vprašanje potrebnosti in upravičenosti zbiranja določenih podatkov, za kakšen namen jih želi država zbrati, kaj hoče na njihovi podlagi izvedeti. V letošnjem popisu je eno takih vprašanje o narodnostni pripadnosti in veroizpovedi, o čemer so se odvijale živahne razprave, končna rešitev je takšna, da se osebi na ti vprašanji ne bo potrebno izreči, če tega ne želi. Namen države, da na podlagi zbranih podatkov vzpostavi register stanovanj in gospodinjstev, pa je ustavno sodišče preprečilo tako, da je ovrglo zakonske določbe, ki naj bi to omogočile. Do podatkov za vzpostavitev navedenih podatkovnih baz bodo morali državni organi tako priti na drug način in ne preko podatkov zbranih iz popisa.

Osebe, ki se jih zajame s popisom, so vsi državljani in tujci s stalnim ali začasnim prebivališčem, osebe z začasnim zatočiščem in tudi druge osebe, ki se ob kritičnem času popisa (31. marec ob 24,00 uri) nahajajo na območju RS. Na območju naše občine bomo tako popisali tudi osebe v domu starejših in v begunskem centru.

Nosilec priprave in organizacije popisa je Statistični urad RS, v popisnih območjih (enega predstavlja območje naše upravne enote oz. občine) pa organizira in izvede popis območna popisna komisija (OPK), ki jo oblikujejo upravne enote, imenuje pa direktor SU RS. OPK Ilirska Bistrica sestavlja predsednik in štiri člani, sicer pa je vsa kadrovska, strokovna in tehnična podpora v domeni upravne enote.

Območje Ilirske Bistrice je razdeljeno na 112 popisnih okolišev. Za izvedbo popisa – popisovanje na samem terenu v popisnih okoliših bodo skrbeli območni inštruktorji in popisovalci. Izbranih in imenovanih je 9 inštruktorjev in 81 popisovalcev. En popisovalec naj bi popisal okrog 250

do 300 oseb. Prijav na razpis, ki je bil v januarju je bilo sicer precej več, kandidati pa so morali ustrezati razpisnim pogojem. OPK se je odločil za izbiro kandidatov izmed brezposelnih oseb in študentov. Izvedeno je že bilo tridnevno usposabljanje za območne inštruktorje in dvodnevno za popisovalce.

Še nekaj kolikor toliko svežih statističnih podatkov našega območja v zvezi s popisom, ki so na razpolago iz različnih registrov:

14.181 stalnih prebivalcev državljanov RS (dec. 2001) v 63 naseljih

4.542 hišnih števil (1.1.2001)

5.555 stanovanj (31.1.1999)

Popis v Republiki Sloveniji bo potekal od 1. do 15. aprila 2002, kritični trenutek popisa pa se nanaša na stanje 31. marca ob 24.00 uri.

Popisana oseba mora brezplačno posredovati pravilne in popolne odgovore na vsa vprašanja iz popisnih vprašalnikov. Podatke o odsotnih članih gospodinjstva posreduje tisti član gospodinjstva, ki so mu podatki najbolj znani, o otrocih, starih do 15 let, pa eden od staršev, posvojitelj ali skrbnik.

Prebivalci imajo možnost posredovati odgovore na vprašanja na dva načina:

1. popišejo se sami - samopopis

Odgovore na večino vprašanj na popisnih vprašalnikih za stanovanje P-2 in za osebo P-3 v popisne vprašalnike vpiše popisovana oseba sama (za sebe oziroma druge člane gospodinjstva) brez prisotnosti popisovalca.

2. s klasično metodo popisovanja

Popisne vprašalnike izpolni popisovalec na osnovi podatkov, ki mu jih posreduje popisovana oseba sama oziroma odrasel član gospodinjstva za odsotne člane gospodinjstva in otroke, mlajše od 15 let.

Za odsotne člane gospodinjstva lahko vse ostale odgovore na popisna vprašanja posreduje tisti član gospodinjstva, ki so mu podatki najbolj znani.

Za podrobnejše informacije o popisu in za ostale informacije pišite ali pokličite na:

Upravna enota Ilirska Bistrica
Bazoviška cesta 14
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/71 41 361

DAN ODPRTIH VRAT NA ŠOLI V PODGRADU

Na osnovni šoli Rudolfa Ukoviča v Podgradu smo 6. marec namenili ekologiji. Na dnevu odprtih vrat smo dokazovali, kako uporabni so lahko

bil, da smo sami spoznali uporabnost odpadnih surovin. Iz njih lahko sestavimo zanimive igrače in nam zato ni treba zapravljati premoženja za

različni odpadki. Dan smo poimenovali Uporaba sekundarnih materialov, izkoristili pa smo ga za ekološko ozaveščanje, saj smo star papir, plastenke in druge odpadne materiale

kupljene igrače. Z izdelavo pa razvijamo tudi ročne sposobnosti. Tako smo se učenci lotili izdelovanja makete šole iz starega papirja, iz plastenk smo izdelali plesalke, najmlajši pa so iz

spreminjali v igrače, makete in oblačila.

Pod vodstvom učiteljev smo učenci že nekaj dni prej začeli zbirati odpadne materiale, 6. marca pa so po razredih izdelovali iz njih koristne predmete. Namen ekološkega dneva je

odpadnih materialov ustvarjali lutke. Učenci so naredili celo koš in žogo, ki sta zelo uporabna za krajsanje prostega časa doma, učenci 7. razreda pa so se preizkusili v modnem šivilstvu in iz plastičnih vrečk izrezljali

uporabno obleko. V telovadnici osnovne šole smo pripravili še razstavo vseh izdelkov, ki so si jo ogledali celo starši.

*Novinarski krožek
OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad
Fotografiji je posnel Ivan Majcan.*

OHRANIMO ŽIVLJENJE NA GURAH

V petek, 8. marca smo imeli na naši šoli zanimivo predavanje. Obiskal nas je mag. Boštjan Surina. V uri prijetnega in zanimivega pripovedovanja nas je sestavil z rastlinjem in živalstvom na Gurah. Svoje predavanje je popestril z diapozitivi cvetlic in živali.

Pred njegovim predavanjem so bile na šoli razstavljene fotografije, ki jih je posnel gospod Rihard Baša. Tako smo imeli priložnost, da smo si vse cvetlice natančno ogledali in o njih marsikaj izvedeli. Toda šele med predavanjem smo spoznali, da je naše znanje zelo pomanjkljivo. Čeprav nas večina planinarji in smo bili že velikokrat na Gurah ali ostalih hribih, marsikatero cvetlico nismo opazili. Še bolj žalostno je to, da smo te cvetlice trgali, jih teptali in se malomarno obnašali do njih. Med njimi so tudi take, ki rastejo samo na Gurah. To je na primer brstična lilija, ki je tako prikupna rastlina, da predstavlja srečanje z njo dragoceno doživetje. Cvetlice, ki smo jih šele s predavanjem dobro spoznali, so še navadni gladež, zlato jabolko, več vrst orhidej. Domače ime zanje je kukavica. Vrste teh cvetlic so večinoma mediteranskega izvora. Posebnost med njimi je alpski volčin, in sicer zaradi imena alpski, saj raste večinoma na kraškem svetu. Vseh cvetlic ne moremo omeniti, ker jih je toliko, da imajo dovolj prostora le na travnikih, ki so v mesecu juniju čarobni od njihove lepote.

Srečanje s planinskim svetom tudi na tak način obudi pri človeku zavest, da smo del narave, zato jo moramo čuvati in zanj skrbeti.

Literarni krožek, OŠ Podgora Kuteževo

SVETOVNI DAN VODE

Združeni narodi so leta 1993 sprejeli resolucijo, s katero so določili, da bo vsako leto 22. marec SVETOVNI DAN VODE.

Tema letošnjega dneva vode je VODA IN ZDRAVJE. Ker sta voda in zdravje med seboj tesno povezani in za človeštvo zelo pomembni dobrini, smo na naši šoli tej temi posvetili 1 šolsko uro. Seznanili smo se s problemom pitne vode. V manj razvitih deželah ni zadostne količine pitne vode, poleg tega pa je še higiensko in epidemiološko oporečna in se z njo prenašajo številne nalezljive bolezni.

V razvitem svetu je stanje precej drugačno. Z močno industrializacijo in intenzivnim kmetijstvom so se v vodi pojavili razni kemijski onesnaževalci, ki povzročajo negativne vplive na zdravje ljudi.

V Sloveniji imamo na razpolago še dovolj vode ustrezne kvalitete, čeprav se stanje voda tudi pri nas hitro slabša. Na več območjih uživamo pitno vodo v naravni obliki, brez priprave. Uživamo lahko vodo iz vodovodne pipe, saj je pod stalnim nadzorom sanitarno-higienske službe.

Da bi spoznali pomen voda in vodne razmere v šolskem okolju, smo učenci opravili več nalog: pitna voda – vir življenja, poplave in njihov vpliv na oporečnost vode, vpliv kanalizacije na življenje v sladkih vodah – organizmi v tekočih sladkih vodah, napajanje živine nekoč in danes.

Pri naših raziskavah smo prišli do ugotovitev, da se zelo neodgovorno obnašamo do naših potokov, saj so vanje speljane številne kanalizacijske cevi, da se ljudje premalo zavedajo pomena čiste vode za lastno zdravje ter za življenje na vodo vezanih organizmov.

EKO FRAJERKE 7. razreda OŠ JELŠANE

SPOZNALA SEM BELO KRAJINO

V času počitnic od 27.2.2002 do 3.3.2002 sem bila skupaj z Barbaro Jolič v Beli Krajini.

Petdnevno bivanje v kraju Otovec, sta nama omogočili sekretarka RK II. Bistrice – ga. Nada Čeligoj ter ga. Darinka Dekleva, socialna delavka OŠ. Počitnice v taboru so minile zelo hitro. Veliko smo se igrali, se zabavali, gledali filme in si ogledali okolico. Pogovarjali smo se ter se spoznavali.

Meni je bila v veliko podporo Barbara, saj sem bila prvična toliko časa sama od doma. Čeprav sem pogrešala staro mamo, sem vseeno zelo vesela, ker sem videla delček Slovenije.

Barbara Kunej

1. razred OŠ Podgora Kuteževo

S KROŽKOM ZA DROBIŽ SVETA

Že pred časom je Slovenski odbor za Unicef skupaj s partnericama Novo Ljubljansko banko in Adrio Airways pričel z akcijo zbiranja drobiža, ki so jo zgovorno poimenovali "Za drobiž sveta".

Da ne bi bankovci in kovanci, ki se pri menjavi evra nabirajo v naši žepih, propadli, jih lahko darovalci že nekaj mesecev oddamo v zbiralnike v NLB ali lične vrečke, ki so jih namestili tudi na letala. Ker bodo drobiž, zbran s to akcijo, namenili revnim otrokom sveta, smo se odločili, da bomo nekaj kovancev zbrali tudi pri novinarskem krožku v podgrajski osnovni šoli Rudolfa Ukoviča. Učenke petega razreda, ki obiskujemo krožek, smo nabrale preko dva tisoč tolarjev.

V naši vrečki so se znašle nekdanje nemške marke, italijanske lire in nekaj drugih valut, ki jih bo kmalu zamenjal evro. Prispevali pa smo tudi slovenske tolarje in nekaj bankovcev. Ker v naši okolici ni nobene ljubljanske banke, v katero bi lahko kovanice oddali, smo za pomoč poprosili tovarišico, ki je denar odnesla v Ljubljano.

Akcija "Za drobiž sveta" je sicer svetovno znana, saj jo po drugih državah poznajo pod imenom "Change for Good", po televiziji pa si že nekaj časa lahko ogledamo reklamo, ki poziva k darovanju. Upamo, da smo s prispevkom tudi člani novinarskega krožka prispevali k srečnejšemu otroštvu nekaterih posameznikov.

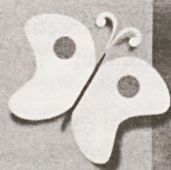
Novinarski krožek, OŠ Rudolfa Ukoviča, Podgrad

MITJA HAIR TEAM

Poslovni center Mikoza, Bazoviška 32
Informacije-naročila: tel: 05/714-44-43

Ob odličnih frizerskih uslugah
nudimo še:

- *svetovanje glede vaše pričeske
- *ugodne cene frizerskih storitev
- *izobraževanje frizerjev
- *onemoglim, starejšim in vsem strankam, ki jim je prihod v salon onemogočen, nudimo svoje usluge na domu

Pohititelj!

V stanovanjskem objektu S 20 v Ilirski Bistrici je na voljo nekaj lepih stanovanj.

Ilirska Bistrica:
**vroči m²
naprodaj**

primorje

Primorje Ajdovščina d.d., 05 36 90 351, 36 90 331

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA
tel 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX

zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO

8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNJENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PREBIVANJE KANALIZACIJ

Johnny
BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

JELŠANE IZZIV ZA OBČINO

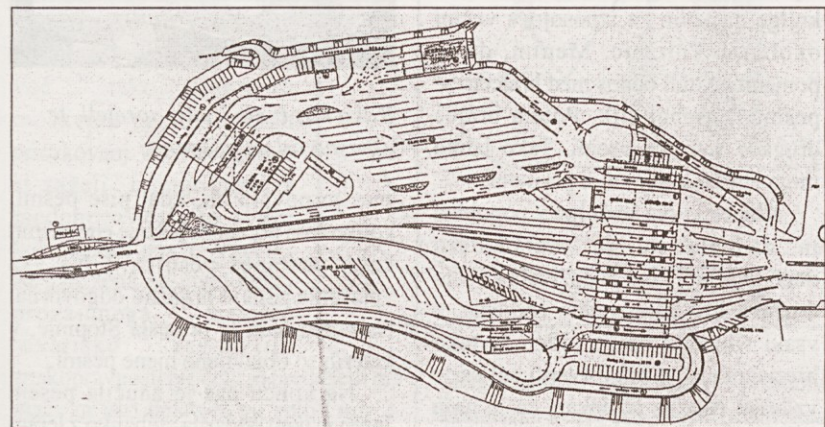
Na mednarodnem mejnem prehodu Jelšane se začenjajo odvijati aktivnosti v smislu nove zasnove mejnega prehoda. Prav v tem smislu dobiva ta mejni prehod nove perspektive in dimenzije, to pa je istočasno tudi izziv za občino.

Republika Slovenija pospešeno pripravlja projektno dokumentacijo za mednarodne mejne prehode za Obrežje, Jelšane in Gruškovje, kot tudi za mejno kontrolo na železnici v Dobovi, za zračni promet na letališču Brnik ter za pomorski promet v Luki Koper.

Naša država je z Republiko Hrvaško podpisala Sporazum o prosti

veliko število vozil. Ocene za prihodnja leta predvidevajo znatno rast osebne prometa na Jelšanah prav zaradi povečevanja letnega turizma v sosednji državi. Temu je potrebno še dodati že prej omenjeni prosto trgovinski sporazum, ki bo tudi vplival na povečanje tovarnega prometa. Gledano v celoti bo mednarodni mejni prehod Jelšane poleg ostalih dveh mednarodnih mejnih prehodov s hrvaško deležen čedalje večjega pomena. Planira se, da bo celoten mejni prehod povečan ter vsebinsko in organizacijsko zasnovan v skladu z evropskimi normami in Schengenskimimi predpisi.

Na razširjenem platu prehoda bodo na novo zastavljena mejna kontrola policije in carine, prav tako pa tudi veterinarske in fitosanitarne službe, ki po predpisih in po karakterju opravil

Mednarodni prehod JELŠANE - eden od idejnih projektov

trgovini že decembra 1997, veljati pa je začel oktobra 2001. Ta sporazum, ki je namenjen liberalizaciji trgovanja med obema državama je prinesel določene pozitivne premike, toda morda ne v tolikšnem obsegu kot bi si jih želelo gospodarstvo. Sporazum se vsebinsko dopolnjuje in s tem izboljšuje v prid obeh strani, kar omogoča lažje trgovanje med operaterji obeh držav.

Zadnja vsebinsko pomembna dopolnitev je bila v dodatnem protokolu št. 1 k sporazumu, ki povečuje izvoz izdelkov po poreklu iz Republike Slovenije na Hrvaško in uvoz izdelkov po poreklu iz Republike Hrvaške v Slovenijo.

Mednarodni mejni prehod Jelšane

Jelšane, mednarodni mejni prehod za potniški in blagovni promet ima že sedaj izredno velik pomen za ta predel Slovenije in Hrvaške, gledano širše pa tudi za Italijo, Avstrijo, Nemčijo in BiH. Že naravne poti so od nekdaj vodile iz notranjosti tu preko Jelšan k morju in obratno.

V obzir je potrebno vzeti dejstvo neposredne povezave med tremi severno jadranskimi pristanišči Reko, Koprom in Trstom. Morje in z njim povezan turizem je pomemben dejavnik. Zadnja leta se vrača turizem na hrvaško obalo in velike reke turistov ubira pot prav preko Jelšan. Podatki kažejo, da je v letu 2001 prestopilo mejo pri mejnem prehodu Jelšane

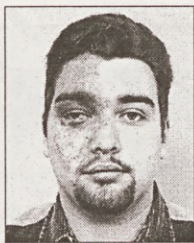
mejne inšpekcijske kontrole sodijo na sam mejni plato.

Pomembno dejstvo pri mejnem prehodu Jelšane je tudi to, da os bodoče hitre povezovalne ceste ostane nespremenjena kar poenostavlja projekt izgradnje mejnega prehoda. Tako izdelava prostorskih planov kot pridobitev potrebne gradbene dokumentacije je planirana letos in časovno vezana zaradi sofinanciranja iz sredstev PHARE.

Če je ves ta del izgradnje mejnega prehoda vezan na državo potem je ves preostali del spremljajočih se objektov za servisne dejavnosti vezan na občino in njene programe v skladu z zazidalnim načrtom. V ta drugi del sodijo menjalnice, gostinski lokali, trgovski lokali, razni drugi servisi in pa seveda terminal v kolikor se bo iz Bistrice premaknil na samo mejo. Prav terminal bi kazalo posebej razvijati, ne samo v smislu skladišč, hladilnic in drugih uslug ampak v smislu dodelavnih poslov v kontekstu bonitet carinskega terminala.

Kar široka paleta možnosti se ponuja z izgradnjo meddržavnega mejnega prehoda Jelšane ob upoštevanju dejstva, da bo ob vstopu Slovenije v EU to zunanja meja Evrope. To pomembno danost je potrebno izkoristiti od sposobnosti občine pa je odvisno, ali bo znala pritegniti na mejni prehod Jelšane prave investitorje in izkoristiti potencialne možnosti, ki jih bo meja dajala.

VOJAK – POKLIC ALI OBVEZNOST?

so se v medijih pojavili pozivi mladim, naj se v čim večjem številu odločajo za nadomestno služenje vojaškega roka. Starši namreč niso več hoteli pošiljati svojih sinov, ki dajejo domovini svoj »davek v naravi«, umirati zaradi absurdnih razmer v naši vojski.

V zadnjem času so se začeli pojavljati razni predlogi za čimprejšnjo profesionalizacijo naše vojske. Čeprav ima – kot vsaka druga stvar – tudi to tako svoje prednosti, kot slabosti, je

mednarodni trend ob koncu hladne vojne opuščanje velikih obvezniških vojsk ter zmanjšanje števila vojakov. Tudi vstop v zvezo NATO, ki ga podpirajo skoraj vse parlamentarne stranke, u od nas zahteva prilagoditev okolju, v katerega se želimo vključiti – okolju zahodnih parlamentarnih demokracij. Po mojem mnenju mora biti torej naš cilj kvalitetna vojska, vodena in nadzorovana po NATO standardih.

Popravki obstoječega sistema zaradi upada in porasta prošelj za civilno služenje so le prvi kazalec neprimernosti obstoječega sistema. Podaljšanje civilnega služenja ali celo vojaškega bi bil po mojem mnenju korak nazaj. Zaradi potrebe po motiviranih vojaki bi delna korekcija sistema z močnim povečanjem

profesionalnega dela ter ohranjanje splošne vojaške obveznosti le podražila obrambo države.

Izhajajoč iz strokovnih podatkov in internih razprav na vseh nivojih mislim, da bi morala biti Slovenska vojska kombinacija poklicnih vojaških enot ter prostovoljne rezerve. V primeru vojne nevarnosti in vojne pa bi lahko uporabili mehanizem splošne vojaške obveznosti.

Mislim, da se morajo z vojaško službo ukvarjati ljudje, ki jih to področje zanima, saj bodo le tako poskrbeli za učinkovito obrambo domovine, ostali pa k razvoju Slovenije prispevajo veliko več, če se v celoti posvetijo smeri, ki so si jo izbrali za svojo življenjsko pot.

Bojan OBLAK

Spomini na mlada leta

deželju tudi mnogo otrok. Ena takih šol je delovala tudi v vasi Koseze. Zgradili so jo Italijani, v njej pa smo pridobivali znanje v prvih štirih razredih še poldrugo desetletje po drugi svetovni vojni.

Po končanih štirih razredih se je šolanje nadaljevalo v takratni nižji gimnaziji v Ilirski Bistrici. V prvem desetletju po vojni marsikdo šolanja ni nadaljeval, temveč je po enem ali dveh ponavljanjih četrtega razreda ostal lepo doma, ker so mu pač rekli, da je tu bolj potreben za domača opravila. Takratni predpisi so dovoljevali tudi, da je šel kdo v uk za vajenca raznih poklicev brez končane nižje gimnazije, danes bi se temu reklo brez popolne osemletke.

V koseško šolo štirirazrednico smo hodili otroci iz treh vasi, Kosez ter Velike in Male Bukovice. Šola je imela dve učilnici, ki sta bili vedno polni, tudi zaradi pogostega ponavljanja razredov.

Učitelj, pravzaprav učitelj je bilo zelo malo, pa smo občasno hodili v šolo vsak drugi dan, kar nam je bilo posebno všeč in pa tudi staršem, saj smo imeli več časa za delo na kmetijah.

Prve učiteljice po vojni so bile komaj izšolane in zelo mlade, pravzaprav tudi one še pravi otroci. Nekaj jih še živi in ko bodo prečitale ta prispevek, bodo prav gotovo obudile kakšen spomin na ta leta.

In prva leta po vojni niso bila prav lepa. Gospodarstvo, ki je v vojni skoraj v celoti propadlo, so z veliko težavami v takratnih famoznih petletkah šele postavljali na noge, kmetijstvo so pestile slabe letine in znamenita obvezna oddaja kmetijskih pridelkov, ki so še bolj siromašile že tako siromašno prebivalstvo. Oblečeni in obuti smo bili zelo slabo in taki smo šli tudi v šolo. Ene čevlje smo imeli za skozi vse leto in pogosto tudi ene same hlače. Nove hlače in srajco sem oblekel šele za birmo. Čistost ni bila prav zgledna in učiteljice so bile radi tega dostikrat prav nesrečne, a stalno ponavljanje, da smo nemarni, umazani ter smrkavi ni dosti pomagalo. Zvečer te je mati sicer oprala v škafu, vendar to ni dosti pomagalo, ker smo v isti

obleki opravljali tudi umazane kmečka opravila.

V šolo smo pa vseeno, čeprav mnogi neradi, morali hoditi in se seveda tudi učiti. Učiteljice so se trudile, da nam butcem naližejo čim več znanja in to jim je kolikor vem tudi uspevalo.

Kot vsi otroci v vseh generacijah smo tudi mi uganjali mnoge vragolije in bili zaradi njih tudi pogostokrat kaznovani. Mojo prvo kazen sem v šoli zaslužil zaradi radovednosti. Leta 1948 se je maršal Tito skregal s Sovjeti. Na stenah nad katedrom je visela poleg Titove slike tudi slika Stalina ali Lenina. Ko je nekoč v našem razredu zmanjkala slika Stalina, sem naivno vprašal, kje je stric z brki. Sledila je seveda kazen in sicer kakšna. Moral sem klečati na koruznih zrnih pred straniščem in doma zmoliti 100 očenašov in 100 zdravamarj. Če se sliši danes še tako čudno, takrat smo imeli veronauk v šoli. Učila sta nas izmenično gospoda kaplana pokojni Pavel in še živeči postojnski dekan, gospod Ladko. Ker je tovarišica učiteljica povedala kaplanu, kakšna nesramna vprašanja postavljam, sem si prislužil tudi kazen molitve. Seveda 100 očenašov in 100 zdravamarj v enem kosu nisem nikoli izmolil.

Takrat sem bil tudi ministrant v vaški cerkvi. Moral sem se na pamet naučiti tudi latinskih odgovorov. Radovednost, če gospod pri maši res pije vino je povzročila, da sem vino po nerodnosti razlil in evo nove kazni – tokrat 200 očenašov.

Največ so imele učiteljice opraviti z našim takratnim orožjem, fračami. Ker smo z njimi delali dosti škode, posebno radi pa smo ciljali ptice, kokoši, piščeta, pa tudi okna, so nam frače seveda zaplenile. Frače so se kopičile na kupu v omari s

ŠOLA

šolskimi zvezki, v kateri je bila tudi zaloga tinte v litrskih steklenicah. Z Ivanom Repičem sva iskala priliko, kako si prisvojiti vso silno zalogo frač. Šola je takrat čistila Micka Matijevo in ko je zvečer končala delo, sva neopazno odprla okno, se splazila v razred, vzela frače in v temi polila po šolskih zvezkih cel liter tinte. Eden od naju ni mogel držati jezika in evo nesreče. V šolo so bili poklicani starši, tako da je poleg kazni v šoli sledila tudi kazen doma.

Imeli pa smo v šoli tudi pravo malico. Takrat je Amerika pošiljala pomoč v hrani in to jajca v prahu imenovana po predsedniku ZDA Trumanova jajca, mleko v prahu, zelo rumen sir ter marmelado v lesenih zabojih. Takih dobrot doma seveda nismo poznali, pa nam je malic še kar teknila.

Sicer pa mislim da so bila kljub pomankanju, zgodam in nezgodam najsrečnejša leta in mislim da to velja za vse generacije. Zato spomin na ta otroška leta težko zbledi, posebno, ker zelo hitro minejo in ko človek odrasča, je skrbi vedno več. Posebno, ker je bilo v prvi razred takratne nižje gimnazije treba iti v precej oddaljeni, seveda peš, samostan De Notre Dame.

O tem pa prihodnjič.

Danilo Pugelj

KDOR JE SKRBen IN VARČUJE, TA V ILIRIJI KUPUJE!

ilirija
trgovina, d.d.

TEHNIČNO TRGOVSKI CENTER ILIRIJA
V SODELOVANJU Z
NIKA RECORDS

VSTOPITE V ILIRIJO V PREČUDOVITI SVET GLASBE
IN SI MED NAJVEČJO IZBIRO
CD PLOŠČ IN AUDIO KASET
V MESTU IZBERITE SVOJO.

NEVERJETNA IZBIRA IN NEVERJETNE CENE BODO
POTEŠILE ŠE TAKO ZAHTEVNE ŽELJE IN OKUSE!

TTC ILIRIJA TRGOVINA
NAREDIMO MESTO SPET NAŠE!

8. marca je imela naša pesnica Marina Grilj v Domu na Vidmu predstavitev svojega pesniškega prvenca »NAŠLA SEM BESEDE«. Za vzdušje je naprej poskrbel gospod Jožko Stegu, ki je z ganljivim nagovorom pripravil občinstvo na nepozabno urico v Marinini družbi.

Z njo sem se pogovarjal o nemem »pesnikovanju«.

Kdaj ste začeli s pisanjem?

Začela sem zelo zgodaj, saj je bila moja prva pesem objavljena v šolskem glasilu, ko sem imela komaj 9 let. Tej pesmici sem dala naslov JESEN. Tudi letos sem napisal pesem z istim naslovom in vidna je razlika, kako zorijo besede. »Besede so zorele, pod naplavinami časa so dobile nov pomen.«

Nekaj verzov vaše prve pesmi...

JESEN prišla je v naše kraje,
listke spremenila je v različne barve.

Listki zlati, listki rjavi,
v vetru se vrtijo, v dežju se lepijo.

Kdo vas je navdušil za pisanje pesmi?

Moje prvo srečanje s poezijo je bila knjižnica. Knjižničarka, ga. Darinka Žbogar, je bila tista, ki me je znala spodbuditi k branju. Knjigo mi je znala podati na zares pristrčen način. Znala si je vzeti čas za vsakega posameznika in mu pomagati pri izboru knjige, mu jo predstaviti, ga vzpodbuditi k branju.

Kje najdete navdih za vaše pesmi? Kdaj je tisti trenutek, ko vzamete pero v roke?

Pesem »stresem« iz sebe. Takšne, kot gredo moje besede iz mene prvi trenutek, takšne ostanejo. Vendar pa se ne da besede kar vreči na papir. Potrebno je imeti razgibano življenje, doživeti nekatere stvari, da lahko o njih pišeš. Mediji, računalniki, filmi, ... vsi nam dajejo informacije, pri katerih pa ni potrebno veliko razmišljati. Ko pa vzameš knjigo v roko, potrebuješ svoje razmišljanje, ki ti daje nekaj več. V pesem se je potrebno poglobiti, da jo boš razumel. Če ti je blizu narava, se boš z njo poistovetil, jo sprejel. Meni je narava zelo blizu. Žal ljudje, vse kar delamo, delamo proti naravi. To pa se nam tudi maščuje. Mislim, da je bližina z naravo zelo pomembna. Vsak človek si mora vzeti kdaj pa kdaj čas zase, ko je sam s sabo, s svojimi mislimi. Tega se vedno manj zavedamo, saj ob današnjem načinu življenja časa zase preprosto nimamo.

Moje pesmi torej izhajajo iz izkušenj in doživetij, ki sem jih pridobila skozi življenje. Ko pa dobim navdih, besede takoj zapišem na papir. Nekoč se mi je celo zgodilo, da nisem imela papirja pri sebi, pa sem pesem zapisala kar na svojo nogo. Pomemben je trenutek.

O čem najraje pišete, kakšna zvrst vam je najbližje?

Največ pišem o naravi. Moje pesmi govorijo tudi o sreči, o ljubezni. V določeni starosti pač razne stvari drugače občutimo. Tako sem najprej pisala o naravi, potem o ljubezni, ki jo v mladosti drugače doživljamo, pa o sreči... Sedaj pišem pesmi o samem življenju ljudi, o stvareh, ki so ljudem blizu, ki se v njih najdejo. Boli me, ker

NOVA ZVEZDA JE ROJENA

V družinskem krogu

Mati in hči

Ljudje postajamo drug drugemu vedno bolj tuji. Ravno ob poeziji človek spozna svoje resnične vrednote.

Predstavitve vašega pesniškega prvenca »NAŠLA SEM BESEDE« je naletela na izreden odziv...

Res je. Dvorana Doma na Vidmu je bila polna. Ljudje so bili ganjeni. Nekateri so resda moje pesmi že poznali, tisti, ki jih niso, pa so bili resnično ganjeni. Niso pričakovali, da so moje pesmi takšne. V dvorani smo pričarali domačnost, v ozračju je bilo čutiti neko posebno energijo. Ljudje so res prišli na mojo predstavitev iz srca. Tako pristop, kot tudi poezija jim je bila všeč. Največja potrditev mojega ustvarjanja je bilo ravno to čudovito vzdušje, s tem je prišla na površje moja človečnost.

Naši domačini so pokazali posluš za to zvrst ustvarjalnosti in mi dali

občutek, da je pesem še vedno dobrodošla. V moji poeziji se lahko najde vsak. Moje glavno vodilo je »IZVIRAJ IZ DOGODKOV LJUDI. PIŠI O TEM!«

Vaši načrti za prihodnost...

V svojem prvenca je bilo objavljenih 150 pesmi. Med njimi ni bilo otroških. Precej jih imam že

napisanih, nekaj jih še bom in v čim krajšem času bi rada izdala otroško pesniško zbirko, ki jo bom popestrila s slikami svoje hčerke.

Za konec pa še zaupajte našim bralcem, kje lahko kupijo vašo pesniško zbirko...

Knjigo je mogoče kupiti ali si jo izposoditi v knjižnici, prav tako so knjige na voljo za izposoj v večini okoliških knjižnic. Menim, da je pomemben tudi odnos med bralcem in pesnico, osebni stik. Potem bralec drugače doživlja pesmi. Tako lahko mojo zbirko kupijo tudi pri meni.

Klepetala sva še dolgo v popoldan in zaupala mi je marsikatero dogodivščino, ki jo je doživela s svojo družino. Ima zares polno življenje, v vsaki situaciji, naj je videti še tako brezizhodna, pa zna ustvariti enkratno vzdušje. Marina je dokaz, da je naša sreča, naše veselje, naše življenje odvisno izključno od nas samih.

Andreja gre po maminih stopinjah...

Psiček

Psiček laja hov-hov-hov,
maha z repom, gre domov,
slina v ustih se cedi,
psiček si kosti želi.
Pazi hišo pred tatovi,
mene pa se ne boji.
Vedno k meni rad priteče,
včasih me po tleh pomeče.
Ta naš psiček ljubezniv
Res je včasih nagajiv.

Andreja Grilj, 3. razred

Kaj so o pesnici dejali otroci?

Nestrpno smo pričakovali obisk pesnice. Skupaj z učenci 3.b smo se zbrali v naši učilnici in bili nekam čudno tihi.

Ko je vstopila ga. Marina, nas je prijazno pozdravila in nam v trenutku povedala veliko zanimivega. Prvo pesem je napisala že pri devetih letih. Zelo rada je brala knjige in hodila v knjižnico. Med potjo je opazovala naravo in o njej večkrat napisala pesem. Knjižničarka jo je k pisanju vedno spodbujala. Najprej nam je prebrala pesem o jeseni. Ker je vzgojiteljica v vrtcu, je napisala otrokom lepo pesem o volku. Piše tudi pesmi za razne priložnosti, kot so god, rojstni dan, poroka... Bili smo zelo radovedni, zato

Kako nas bodo ljudje sprejeli, je odvisno od naas samih.

smo jo povprašali, kdaj piše pesmi, koliko časa porabi za pisanje ene pesmi, kako postaneš pesnica... Na vsa vprašanja nam je prijazno odgovorila. Na ogled nam je prinesla Stopinje, v katerih so objavljene njene pesmi.

Na koncu nas je naučila pesem Jesen in nam podarila zgibanko z lepim cvetom in pesmico. Ta pesem nam veliko pove o pesnici.

Želimo, da bi nas kmalu spet obiskala.

SATJE, učenci 3.a OŠ a. Žnideršiča

Bojan OBLAK

NOVE VIDEOKASETE

1. The adventures of Blinky Bill - Cofko Cof. 4 RISANKA
2. America's sweethearts - Ameriška ljubljena.
3. The animal - Zverina
4. Finding Forrester - Forresterjevo razkritje
5. The green mile - Zelena milja.
6. A home of our own - Dolga pot domov
7. Jack & Sarah - Jack in Sarah
8. Joe Dirt - Umazani Joe
9. The matchmaker - Ženitni posrednik.
10. Nell - Divja ženska

PLAMING

Plaming,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: plaming@siol.net

GOSTILNA S PRENOČIŠČI POTOK

Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657

Vesele
velikonočne
praznike

STROJNE USLUGE KIPER PREVOZI

NIZKE GRADNJE

041/682-549
041/652-769

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

Dvojna dioptrija

Odkar smo uvedli nove ženske praznike, so moški kot poneumljeni, ker morajo neprestano skrivaj brskati po njihovih revijah za

kakšnim uporabnim namigom, kako naj jim obnašajo in predvsem, kaj naj jim prinesejo v dar ob kakšni priložnosti, da ne bo kaj narobe. Prej je bilo vse bolj enostavno, ko je bila vsa ženska pozornost osredotočena samo na osmi marec in na obvezne rože v takšni ali drugačni obliki, ko je moški lahko zavezanih oči skočil v cvetličarno in dobil pravo stvar brez strahu, da obdarovanka ne bo zadovoljna s prinesenim.

Danes, ko je ženska emancipirana zavest razcepljena na ljubezensko, materinsko in družbeno razsežnost svoje narave, ni več tako preprosto moškemu nasiti njenih pričakovanj. Za Valentinovo si zaželi recimo srce iz medenega testa in sveže ljubezenske izjave zraven; za dan žena pa čisto nekaj prozaičnega, namreč tovariško zagotovilo enakopravnosti pri delu in predvsem pri plači za isto delo (če ga sploh ima). Seveda pa nima nič proti, če zraven dobi še nageljne. Ob materinskem dnevu se spet razneži in pričakuje priznanje za rodiljske in vzgojne napore od partnerja in morebitnih potomcev. Naporno, vam rečem, ker moški ne pridejo več na svoj račun v gostilnah, kot so včasih za dan žena praznovali pozno v noč. Zdaj ni kam, ker si enostavno ne utegnejo privoščiti tovrstne sprostitve ob novo nastalih obveznostih. Priborili so si sicer očetovski dan na god sv. Jožefa, a v tem ne najdejo nobenega vzroka za veseljačenje, če bi se hoteli zgledovati po njem. Samo delo in delo.

Če takole pomislim, skoraj ni več navadnega dneva v letu, ki ne bi bil posvečen temu ali onemu namenu, ki ga je treba posebej poudariti, a običajno s priporočilom o zdravem načinu življenja, kar v človeku že vnaprej vzbuja občutek krivde, čeprav ni še nič konkretnega zagrešil. Na srečo se le najde kakšna luknja, skozi katero se da pretihotapiti v te nove običaje kakšno izumirajočo razvado, kot je druženje ob kozarcu rujnega in skrivnem dimu iz cigarete. Zdaj bi nam nekateri prenapeteži radi kar vse prepovedali. Ampak, kako naj bo človek vesel ob pogledu na prazno mizo in čemerne obraze? Lepo vas prosim, kako naj kdo prepričljivo zapoje Prešernovo Zdravljico s kozarcem soka v roki? Saj ne more. S tem bi resno ogrozili naše ljudsko izročilo in vinogradništvo, kar bi bilo pravo kulturno in kmetijsko izdajstvo ob vstopu v Evropo. Na srečo smo Primorci za vsak slučaj obdržali svojo pevsko revijo Primorska poje (in pije), ki vsaj delno ublaži razprodajo nacionalnega ponosa in zmanjšano

NENAVADNI DNEVI

porabo vina zaradi prepovedi reklamiranja alkoholnih pijač. Zaenkrat jih smemo še nekaznovano opevati brez dacije. Čeprav nisem pevec, me kot Primorca vseeno navdaja ponos, da se s tem širi odporniški duh proti globalizaciji in poneumljenemu pitju cocacole na kulturnih prireditvah in družabnih srečanjih.

Na srečo pri nas nimamo strankarskih zborov (vsaj tako upam) in da tu

duševno konstrukcijo. Po svoje je kar škoda, ker imamo večstrankarski sistem in te predvolilne motačije, ki precej zapletejo izbiranje ekipe, ki bo igrala za občinski svet. Dosti lažje je bilo izbirati v avtokratskem sistemu, kjer si ni bilo treba volivcem na volitvah razbijati glave z ugibanjem, kdo od množice kandidatov je boljši, ampak je bilo že vnaprej poskrbljeno za to malenkostno lepoto napako na eni sami zaključeni listi, kjer je bilo le nekaj rezervnih igralcev viška.

Ampak tako je, da se tudi politični sistemi spreminjajo in ustvarjajo nova pravila igranja. Vseeno pa koncept igre ostaja isti: Kako prepričati volivce, da si najboljši. Za to pa moraš biti usposobljen lažnivec, da te ne ujamejo, posebej še odkar prenašajo po lokalni TV seje občinskega sveta in javnih prireditev, ker ti lahko čez leta zavrtijo posnetek lahkomišelnosti izrečenih predvolilnih obljub.

Pametno bi bilo torej razmisliti o odprtju delavnic za bodoče kandidate občinskih svetnikov, recimo v Razvojnem centru, kjer bi se pod strokovnim vodstvom učili izdelovati predvolilne obljube po meri volivcev, da ne bi prihajalo do poznejših razočaranj. Sodeč po zadnjih prispevkih v Snežniku, jim gotovo ne bi manjkalo mentorjev in trenerjev, ki bi jim s svojimi bogatimi izkušnjami iz prejšnjega sistema pomagali naravnati očesno dioptrijo na pravo ostrino. Torej se nam ni bati za prihodnost. Če bo slaba, si bomo sami krivi zaradi svoje kratkovidnosti.

Do tedaj pa je še daleč, zato uživajte v sedanjosti, čeprav se vam zdi enolična in siva. Verjetno smo postali z naravo vred vsi preveč neučakani, zaradi česar izgubljamo občutek za drobne radosti. Včasih pridejo človeku zelo prav čisto navadni dnevi, da z njimi upočasnijo svoja prevelika pričakovanja, posebno pred plačo, ali pred volitvami. Vse pride ob svojem času. Verjemite! Pa bo do prihodnjici!

vaš Joško Stegu

V SPOMIN

22.1.2002 smo se člani MePZ Ahec iz Jasena in številni drugi na pokopališču v Brgudu, poslovili od Mirke Štemberger – Čachtove Mirke iz Jasena.

V eni izmed zadnjih števil Snežnika je bil objavljen članek o gostovanju našega zbora na Brgudu. Na povabilo gospe Mirke smo v oktobru popestrili brgujski shod z našim petjem.

Pokojnica se je izkazala kot izjemna gostiteljica in vsem nam je ostala v zelo lepem spominu. Mirka je bila zelo vezana na svojo rojstno vas in je ves čas svojega bivanja na Brgudu spremljala delo in življenje v domačem kraju.

Vesela je bila vsake spremembe na boljše nas moralno podpirala pri odločitvah, delila z nami vesele trenutke.

Vse do svoje prezgodnje smrti.

Zapeli smo ji v slovo, a tokrat ni pritegnila z nami. Ko smo se poslavljali od nje, se nikakor nismo mogli sprijazniti z mislijo, da je to slovo dokončno.

V naših srcih bo vedno imela skrit kotiček, kjer bo domovala.

Člani kulturnega društva AHEC - JASEN

vlada resnični vseprimorski politični konsenz. Torej ne more biti vmes nobenih kolaboracionistov, (vsaj pri Primorcih ne) ki bi recimo podtikali italijanska in makedonska vina. Tega pa ni mogoče trditi za bistriško politično kuhinjo, kjer se nekateri odsluženi kuharski mojstri hvalijo z desetletja starimi kuharskimi dosežki iz ranjke Jugoslavije, s katerimi bi baje lahko rešili sedanje bistriški gospodarske zagate.

Politika je edina disciplina, kjer moški lahko do onemoglosti dajo duška svojim zatajenim nagnjenjem, zato se ni čuditi, če je tako vroče, posebno pred lokalnimi volitvami, ki so nekakšna domača olimpiada njihovih neizpolnjenih sanj, na katero se zagrizeno pripravljajo štiri leta. Tu ni prostora za šibke, ker je treba zmagati, iz česar sledi, da ženske nimajo kaj iskati v politiki, z izjemo tistih z močno

USPEH PIANISTKE SONJE PAHOR – TORRE V LJUBLJANI

SONJA PAHOR – TORRE, naša domačinka, priznana koncertantka in klavirska pedagoginja je imela 13.3.2002 v Ljubljanski filharmoniji odmeven recital. Izredno zahteven program s tremi dodatki je izvedla s tehnično prefinjenostjo, občuteno muzikalnostjo in dovršeno interpretacijo. Med številno publiko nas je bilo kar nekaj Bistričanov, ki smo bili ponosni na našo Sonjo.

PROGRAM

L. Van Beethoven, Sonata v C-duru op. 53 »Waldstein«

- Allegro con brio,
- Introduzione Adagio molto,

- Rondo Allegretto moderato;
F. Chopin, Fantazija v f-molu op.49;
S. Rahmaninov,
- Preludij op. 23 št. 4,
- Preludij op. 23 št.2;
L.M. Škerjanc, Sonata
- Lento e triste,
- Lento affettuoso,
- Molto lento e maestoso;
S. Prokofjev, Sonata št 7 v B-duru op. 83
- Allegro inquieto,
- Andante caloroso,
- Precipitato

Marija Slosar - Lenarčič

ŠAJNOVI SPREHODI

“Umetnost ni le ustvarjati, ampak ob izbrani motivni smernici ostati vselej svež, drugačen in aktualen”, pravi likovna kritičarka Anamarija Stibilj-Šajn v uvodu manjšega kataloga zadnje razstave slikarja Jožeta Šajna v Galeriji na Vidmu, ki je bila odprta 23. marca. Šajnovi stvaritve so nas nedvomno presenetile tako z motiviko, kot z izborom medija: približno polovica eksponatov je akrilnih kolažev z raznimi dodatki, ki slike velikega formata povlečejo v tretjo dimenzijo, druga polovica pa so nekakšne kartonaste kolažne skulpture piramidne oblike manjših dimenzij.

Slikar je na sprehodih po Črnih njivah nad Bistrico pobiral, z morda otroško zainteresiranostjo, predvsem prazne patrone s strelišča glinastih golobov in pa lubje borovcev, ki so kakor nemočni in obenem osupli talci deležni vsebine teh izpraznjenih tulcev. Ovalni koščki lubja so fiksirani na platno ter vselej prebarvani, in sicer tako, da del barve steče po platnu navzdol, kot steče po ranjenih drevesih njihov smolnati sok. Z nekoliko bolj oddaljenega gledišča pa pridobijo kompozicije drugačo podobo: pobarvano lubje se spremeni v drevesa, tulci pa v strumno postavljene strelce glinastih letečih predmetov, ki se bolj ali manj spretno izmikajo srečanju s svinčnimi pošiljkami po zračni pošti. Tako kot v marsikaterem prejšnjem ciklusu nam Šajn tudi v tem posreduje ne le estetsko, temveč še ekološko in obenem kulturno sporočilo. To slednje je še posebej vidno pri kolažnih strukturah; pri njihovem ustvarjanju se je slikar sprehodil do pop arta, ki s svojo kričavo, a hkrati tudi patetično vsebino priča o vseprežemajoči lahkomišelnosti potrošniške mentalitete sodobne zahodne civilizacije.

Pričujoči eksponati se lahko nekomu zazdijo preprosti in celo primitivni, kot da bi otrok pobiral odvržene predmete in jih doma sortiral ter polagal v kartonaste škatle. A ravno s tem nas ustvarjalec, ki nedvomno obvlada likovno govorico, spravlja ne le v vlogo pozornega umetniškega opazovalca, ampak tudi v nelagodje. Ali ne začutimo v njegovih stvaritvah brezbržnost in neodgovornost potrošniškega obnašanja zahodnega človeka, ki tako presunljivo spominja na tisto otroško slo po kopičenju mrtvih in neuporabnih stvari, željo po njihovem zbiranju in urejanju, pa tudi njihovem ponovnem razmetavanju in na včasih prav radostno destruktivnost otroka pri takem početju? Slikarjevi sprehodi očitno niso bili ležerno pohajkovanje, ravno nasprotno, bili so iskanje in vzgib intenzivni ekspresivnosti na njegovi ustvarjalni poti in refleksijam na igrivo razposajenost otrok. Vendar ne le na njihovo.

Ivan Valenčič

Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV V PLANICO

Smučarski skoki, predvsem smučarski poleti, katerih zibelka je prav gotovo Planica, postajajo doma in po svetu ena najbolj atraktivnih športnih disciplin. Finale svetovnega FIS pokala v smučarskih skokih in poletih, ki bo v mesecu marcu, bo krona vrsti prireditev, ki se odvijajo v tem delu Slovenije.

Srečanje v dolini pod Poncami je vsakič poseben dogodek tudi za Zavarovalnico Triglav. S prisostvovanjem v Planici smo si v vseh teh letih sodelovanja pridobili poseben ugled in naklonjenost javnosti.

Z Organizacijskim komitejem Planice smo se dogovorili, da organiziramo ogled planiških skokov za šolske otroke iz cele Slovenije.

Otroci bodo Planico obiskali v petek, 22. marca 2002. Ob 9.00 uri si

bodo ogledali uradni trening, ob 11.00 uri pa polete za uvrstitev. Otroke bodo nedvomno navdušili neustrašni lovci na daljave. Da pa bi jim ta dogodek ostal v posebno lepem spominu, jim bomo veliko pozornosti posvetili tudi organizatorji izleta. Tako kot vsako leto bomo tudi tokrat postavili šotor med staro velikanko in 90-metrsko skakalnico, kjer bomo pogostili mladež iz vse Slovenije in jih obdarili s toplim zimskim šalom.

V postojnski Območni enoti smo se odločili, da letos odpeljemo v Planico avtobus otrok z Osnovne šole Toneta Šraja iz Nove vasi.

INKONTINENCA

Malo je motenj, ki bi bile tako neprijetne, kot so težave z obvladovanjem mehurja. Nekon-

trolirano

mokrenje-uhanje urina pesti 10 do 15 odstotkov vseh ljudi, izkušnje iz terena pa kažejo, da je ta procent še bistveno večji. Z osveščenostjo in uporabo pripomočkov je inkontinenci navkljub tudi v starosti moč živeti aktivno in dostojanstveno.

Izogibanje družabnim srečanjem, izletom, plesu, planinarjenju, potovanjem, celo obiskom - vse to zahrbtno prinaša v življenje ljudi z uhajanjem urina strah pred neprijetnim vonjem, opazno mokroto in sramotnim razkritjem njihovih težav, ki jih pogosto skrivajo celo pred partnerjem.

Ločimo več vrst uhajanja urina. Najpogostejša oblika nehotenega uhajanja urina pa je vsekakor stresna inkontinenca, ki po nekaterih podatkih prizadene čez 30% žensk po porodih, operacijah in fizično šibkejših žensk. Značilno nastopa pri vseh aktivnostih, ki nenadno dvignejo pritisk v trebušni votlini kot so npr. smeh, kašljanje, kihanje, telovadba in dvigovanje bremena. O blagi stresni inkontinenci govorimo, kadar med telesno aktivnostjo, naporom ali npr. kihanjem uide malo urina, huda pa je inkontinenca, ko urin nekontrolirano izteka že brez večjega zvečanja trebušnega pritiska, npr. že ko se ženska skloni ali vstane iz sedečega položaja. Stresno inkontinenca povzroča oslabiljeno delovanje mišice zapiralke, ki obdaja notranje ustje sečnice - cevke, po kateri iz mehurja izteka urin. Prizadene lahko vsako žensko, predvsem starejše, tiste s povečano telesno težo in tiste, ki so večkrat rodile ali težko fizično delale. Doleti lahko tudi moške po operaciji prostate in po poškodbi sečnice.

Dobra novica pri tem pa je, da se mišice medeničnega dna da okrepiti s telovadbo. Zato so t. i. Keglove vaje še vedno najenostavnejši in najučinkovitejši način lajšanja stresne inkontinence - vzamejo nam le deset do dvajset minut na dan in ob redni vadbi vas bodo učinki zagotovo prijetno presenetili. Keglove vaje so vaje s katerimi krepimo mišice medeničnega dna. Mišice medeničnega dna, ki podpirajo maternico, mehur in črevo, lahko okrepimo, če jih večkrat na dan napremo. To storimo tako, da ritmično krčimo nožnične in medenične mišice, kot bi hoteno prekinjali curek med odvajanjem urina - stisnemo, zadržimo za nekaj sekund in popustimo. Te vaje lahko izvajamo kjerkoli in kadarkoli, saj se navzven naša vadba ne opazi, pomembno pa je, da vadimo redno in mišice skrčimo vsaj 100 krat na dan (približno 10 do 15 minut npr. med gledanjem vaše priljubljene nadaljevanke ali v avtobusu, banki, med likanjem, telefoniranjem ...). Vaje nam lažje preidejo v navado, če jih opravljamo med vsakodnevnimi opravili, lahko pa se odločimo, da jih opravimo še v postelji - prvič takoj zjutraj, še preden vstanemo, drugič pa

zvečer, predno zaspimo. Ob redni vadbi se prvi opazni uspehi pojavijo v nekaj tednih. Ob blagi stresni inkontinenci lahko težave povsem izginejo, v vsakem primeru pa bomo z vadbo preprečevali, da bi se stanje še poslabšalo, kar se sicer s staranjem pogosto dogaja. S kondicijo mišic medeničnega dna je tako kakor z vsako telesno kondicijo. Pridobimo si jo počasi, izgubimo pa v zelo kratkem času, zato vam priporočam, da vse življenje vzdržujete kondicijo teh mišic. Poleg vadbe pazite tudi na normalno telesno težo, pijte najmanj 6 do 8 kozarcev tekočine na dan in ne hodite na stranišče "samo za vsak primer". Zadrževanje urina, vendar ne pretirano, je namreč tudi vaja za krepitev mišic medeničnega dna in mehurja.

Če imate resnejše težave z uhajanjem urina, se posvetujte z zdravnikom. V primeru večjih težav se bo zdravnik odločil za zdravljenje z elektrostimulacijo, za zdravljenje z t. i. nožničnimi "utežmi" (gre za vadbo z različno težkimi vložki velikosti tampona; vstavljenega v nožnico takšen vložek skušamo zadržati v nožnici 15 minut dva krat na dan in tako krepimo mišice medeničnega dna), pri hudih oblikah inkontinence pa pride v poštev tudi operativni poseg.

Kdorkoli je kdaj nudil pomoč inkontinentnemu bolniku ali imel celo sam težave z inkontinenco, ne bo podcenjeval občutkov neudobja in težav, ki jih le ta prinaša s seboj: stalna mokrota, neprijeten vonj, denarni izdatki za pripomočke, neskončni kupi umazanega perila ter zaradi mokrote prekinjeno spanje. Še hujši so psihični problemi. Strah pred smradom, pred odhodom od doma, izguba samozvesti in prezir okolice zaradi socialne nesprejemljivosti inkontinence.

Za vse ljudi z motnjami v zadrževanju urina naj povem, da na tržišču obstajajo številni pripomočki za vzdrževanje osebne higiene, ki pa jih ljudje še vedno preredko uporabljajo. Zato si pogumno privoščite higienske pripomočke, ki vprijaajo nehoteno izločeni urin in varujejo kožo pred vnetji. V specializiranih trgovinah je na voljo več vrst anatomske oblikovanih vložkov in hlačnih plenit različnih velikosti in vpojnosti, mrežaste hlačke, posteljne podloge (vse je moč dobiti brezplačno na podlagi naročilnice za tehnični pripomoček, ki jo izda lečeči zdravnik in jo potrdi zavod za zdravstveno zavarovanje), koristna pa je tudi uporaba kozmetike za nego in zaščito kože pri inkontinentnih osebah. Ljudje, ki so ustrezno oskrbljeni s pripomočki za lajšanje težav inkontinence, postanejo samozavestnejši, ponovno se vključijo v družabno življenje in splošno počutje se jim bistveno izboljša. Iz vsega tega sledi, da je tudi drugih zdravstvenih in socialnih težav manj. S temi pripomočki, skrbno higieno in sprejemanjem svoje drugačnosti s pozitivno naravnostjo lahko vsak kljub uhajanju urina polno in radostno doživlja svoje nadalnje življenje.

Bojana Urh

TELESNA DEJAVNOST IN MLADINA

Redna telesna dejavnost pomembno prispeva k telesnemu, duševnemu in socialnemu zdravju. Redna telesna dejavnost pomaga otrokom in mladim zgraditi in ohraniti zdrave kosti, mišice in sklepe, pomaga nadzirati telesno težo, razgrajevati maščobo ter pomaga k učinkovitemu delovanju srca in pljuč. Prispeva k razvoju gibanja in koordinacije ter pomaga preprečevati in nadzirati občutje strahu in depresije.

Igra in ostala telesna dejavnost dajejo mladim možnost za samoizražanje, da krepijo samozavest, občutek da so uspešni, da ustvarjajo primerne medsebojne odnose.

S primerno telesno dejavnostjo mladih, dosežemo, da se izognejo

tobaku, alkoholu, uporabi drog, in nasilnemu vedenju. Lahko krepiti tudi druge načine zdravega življenja - prehrana, počitek.

Raziskave kažejo, da otroci, ki so bolj telesno dejavni, manj pogosto posežejo po tobaku in so tudi v šoli uspešnejši. Za vzorce telesne dejavnosti, ki so jih mladi osvojili v mladosti, je več verjetnosti, da jih bodo ohranili tudi v nadaljnjem življenju. Na drugi strani pa se nezdrav način življenja iz mladosti ponavlja nadaljuje tudi v odraslem življenju.

Telesna dejavnost med mladimi upada po vsem svetu. Ocenjujejo, da je manj kot ena tretjina mladih dovolj dejavnih, tako da koristijo svojemu sedanjemu in prihodnjemu zdravju.

CVETNI PRAH VIR MOČI IN ZDRAVJA

Cvetni prah ali pelod nabirajo čebele na cvetovih rastlin in sicer so to moške oplojevalne celice cvetočih rastlin ki jih v cvetu tvorijo prašniki. Rastline ustvarjajo velike količine cvetnega prahu. En sam jabolčni cvet ima okrog stotisoč drobcenih pelodovih zrn. Ko letajo s cveta na cvet, čebele med nabiranjem dodajajo cvetnemu prahu izločke iz svojih žlez (encime) in nekaj medu ali nektarja, da bi lažje oblikovale grudico cvetnega prahu, ki ga prinesejo v svoj dom - panj, na svojih zadnjih dveh nožicah. Ena sama grudica cvetnega prahu vsebuje od stotisoč do petmilijonov cvetnih zrn, barva pa je odvisna od barve cveta rastline, ki jo čebela obiskuje. Čebele rabijo cvetni prah za razvoj in obstoj svoje čebelje družine. Brez cvetnega prahu ne morejo preživeti. Normalna čebelja družina porabi v eni sezoni od 40 do 60 kilogramov cvetnega prahu.

Čebeljega cvetnega prahu pa ne smemo zamenjevati s cvetnim prahom, ki ga raznaša veter in ki povzroča alergije! Čebelji cvetni prah je težji in lepljiv in le redko kdaj povzroča alergije. Veliko ljudi, ki imajo alergijo na cvetni prah ali seneno mrzlico, lahko normalno uživajo cvetni prah, ki ga nabirajo čebele. Pri več kot 70% bolnikov s seneno mrzlico se je stanje po primernem jemanju čebeljega cvetnega prahu (v začetku po eno do tri zrnca na dan, pozneje počasi povečujemo dozo na eno do dve čajni žlički na dan) izboljšalo za 75% in ravno tako tudi pri bolnikih - astmatikih. Čim dlje je trajala terapija s cvetnim prahom tem boljši so bili rezultati. Substanca kvercetin v čebeljem cvetnem prahu povzroča sproščanje histamina v telesu, ta dejavnik naj bi bil eden izmed tistih, ki naj bi najbolj prispevali k zmanjšanju alergijskega odziva pri seneni mrzlici.

Cvetni prah hranimo v dobro zaprti stekleni posodi, v suhem, hladnem in temnem prostoru, lahko tudi v hladilniku. Hranimo ga lahko tudi pomešanega z medom.

Cvetni prah uživamo na različne načine. Lahko ga damo v usta in zgrizemo z zobmi, ga dobro

prežvečimo in zmešamo z lastno slino tako, da se že v ustih začne razgrajevati in s tem dosežemo dober učinek. Sicer pa damo primerno količino cvetnega prahu v skodelico in to pomešamo z mlekom, vodo, kavo, sokom ali jogurtom in enostavno zaužijemo. Če hočemo doseči dobre rezultate z uživanjem cvetnega prahu ga moramo jemati redno tri do štiri mesece, nato za dva do tri mesece prekinemo, odvisno od počutja posameznika in njegovega zdravstvenega stanja. Otroci stari tri do pet let naj uživajo dnevno do šest gramov cvetnega prahu, otroci šest do dvanajst let do dvanajst gramov, starejši pa enako kot odrasli to je do dvajset gramov. Ker ponavadi uživamo tudi živalske beljakovine (razen vegetarijanci) bomo le tu pa tam pri takozvanih udarnih terapijah (veliki napor ali bolezen) jemali maksimalno količino trideset do petdeset gramov dnevno, sicer pa se bomo za daljši čas zadovoljili z dvajset gramov dnevno.

Podatki za doziranje suhega cvetnega prahu: čajna žlička napolnjena do roba je pet gramov, čajna žlička zvrhana je osem gramov, jedilna žlica do roba je petnajst gramov in zvrhana štiriindvajset gramov. Cvetnega prahu ne smemo kuhati.

POSKUSITE STORITI NEKAJ ZA SVOJE ZDRAVJE.

Šuštar Rude

Trgovina
TARSEL d.o.o.

Rozmanova 29, Ilirska Bistrica
tel./fax.: 05/71-41-588

*KONFEKCIJA
*ŠOLSKE POTREBŠČINE

ČEBELARSTVO
TARSEL

*NARAVNI DOMAČI MED
*PROPOLIS
*CVETNI PRAH

Vse bolj je med mladimi razširjen sedeči način življenja. Vse manj otrok hodi v šolo peš, preveč časa porabijo za gledanje televizije oz. delo z računalnikom. Tudi športna vzgoja v okviru šol tako osnovnih kot srednjih upada, tako da imajo že zelo redke države najmanj dve ure športne vzgoje na teden.

Dejavno sodelovanje pri igranju, igran v ostalih telesnih dejavnostih je tako v šoli kot v prostem času pomembno za zdrav razvoj vsake mlade osebe. Dostop do varnih prostorov, priložnost, čas, učitelji, starši in prijatelji kot dober zgled - vse to omogoča otrokom in mladim premik k zdravju.

po gradivu SZO pripravila
Andreja Rebec, v.s.t.

GIBANJE ZA ZDRAVJE

Ob Svetovnem dnevu zdravja, ki je letos posvečen gibanju organiziramo OZ RKS, TABORNIKI RODU SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV in ZD ILIRSKA BISTRICA v nedeljo 7. aprila 2002 POHOD ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE.

Zbirno mesto pohoda bo pred osnovno šolo "Dragotin Kette" ob 9,00 h zjutraj. Po registraciji se bomo skupaj podali na pot po stari cesti do Topolca, nato do Novakovega mlina in preko Zarečja nazaj do osnovne šole "Dragotina Kette" v Ilirsko Bistrico.

Med potjo nam bodo taborniki pripravili nekaj nalog, ki jih bomo morali opraviti, pri Novakovem mlinu pa si bomo lahko zmerili krvni pritisk, poklepetali o zdravem življenju in se podprli z dobrotami, ki nam jih bo pripravil aktiv kmečkih žena.

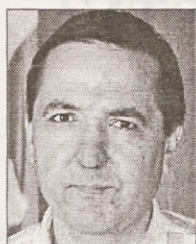
Na cilju bomo vsem udeležencem podelili še pohvale za udeležbo ter izžrebanim udeležencem podelili priložnostne nagrade.

Gibanje je za zdravje zelo pomembno, zato so na pohod vabljeni vsi, ki zdravo živijo ali se za zdrav način življenja še odločajo. Pohod nima tekmovalnega značaja in ni naporen, zato so vabljeni tako odrasli kot otroci, zdravi pa tudi manj zdravi.

Za pohod potrebujete le ustrezno obleko in obutev, ni nujno, da je nova in seveda nekaj dobre volje.

PRISRČNO VABLJENI V NEDELJO 7. APRILA 2002 ob 9,00 h PRED OSNOVNO ŠOLO "DRAGOTIN KETTE" V ILIRSKI BISTRICI!

Organizatorji pohoda

O prihodu Slovanov v naše kraje obstajata vsaj dve vrsti teorij. Uradno o naselitvi Slovanov iz Zakarpatja v sklopu zahodnoslovanskih

plemen in autohtonistične teorije, med katerimi prevladuje "Venetska teorija", ki predpostavlja, da smo Slovani potomci Venetov in naseljujemo te kraje že od pamtiveka. Tej teoriji bi predvsem za naše kraje lahko dodali še tretjo, recimo ji južnoslovansko teorijo, po kateri smo Slovenci le alpski Hrvatje. Ker vsebujejo vse tri teorije elemente, ki so značilni tudi za naše kraje, si jih bomo v naslednjih treh nadaljevanjih ogledali.

Glavni nosilci uradne teorije so predvsem Franc in Milko Kos ter Bogo Grafenauer, delno Ljudmil Hauptman, jezikoslovci Fran Ramovž in France Bezlaj, dialektolog Tine Logar in arheolog Paola Korošec.

Čeprav segajo zapisi o Slovanih že v čas pred našim štetjem, se to v glavnem nanaša na opise srečanj s slovanskimi plemeni na skrajnih mejah rimskega cesarstva, nikoli pa ni govora o tem, da bi se slovanska plemena vključevala v vojaški ustroj Rimljanov, niti na dejstvo, da bi Rimljani kdaj koli ta slovanska plemena podjarmili ali kako drugače vključili v rimsko cesarstvo, kot so uspeli vključiti perzijsko državo na vzhodu, germanska plemena na severu ali keltska in gotska na zahodu svojega cesarstva. Šele v šestem stoletju se pojavljajo pogostejše omembe Slovanov, ko so začeli pritiskati na Balkanu na Bizantinsko cesarstvo in v skupini južnoslovanskih plemen poseljevati Balkanski polotok ter na zahodu prodirati z ali za Langobardi na ozemlje zahodnega dela rimskega cesarstva.

Za lažje spremljanje dogajanja v naših krajih je nujno, da si osvežimo dogajanje v nekoliko širšem prostoru. Omenili smo že prehod Gotov preko naših krajev konec petega stoletja. Posledica je bila ustanovitev gotske države v severni Italiji. Tudi Švabe smo omenili, kako so dvakrat prodrli v Dalmacijo in se po porazu z Goti vrnili v južno Nemčijo. V zgodovinskem pogledu jih v sedmem stoletju zasledimo že pod drugim imenom - Bavarci, ljudstvo, ki je močno vplivalo na razvoj slovenskih krajev predvsem zaradi spopadov s karantanskimi Slovani in njihovim kasnejšim podjamrljenjem in pokristianevanjem.

Še tretje ljudstvo je pustilo močne sledove na tem ozemlju. To ljudstvo so bili Langobardi, ki so se iz južnih pokrajin Švedske v treh stoletjih preko severne Nemčije, Poljske in Češke naselili v zahodni Panoniji. Sredi šestega stoletja so jih bizantinski vladarji povabili na pomoč proti Gotom v severni Italiji. Čedatski duhovnik Pavel Diakon je v svoji Zgodovini Langobardov, napisani v osmem stoletju, opisal njihov prihod in ustanovitev ter razvoj langobardske države in prvih treh stoletjih njihove vladavine v Italiji. Proditoru preko slovenskega ozemlja in skozi Vipavsko

BISTRICA POSTAJA SLOVANSKA

PRVI ZAPISI O SLOVANIH

Najstarejši zapis o prodoru Slovanov v Langobardsko kraljestvo oziroma na ozemlje Oglejskega patriarhata je pismo papeža Gregorija I. Kaliniku, bizantinskemu cesarskemu namestniku v Ravenni iz leta 599, v katerem mu čestita k zmagi nad Slovani. Kalinik mu je namreč iz Kopra (de Capritana insula) poročal o svoji zmagi nad Slovani, ki so v Istro prodirali s severa skozi postojnska vrata in Vipavsko dolino ali kot piše papež Gregor I., da so Slovani

sporazume z obrskim kanom, da mu bo plačal tribut, če ga ne napade in mu da dovoljenje za naselitev Slovanov na Krasu in v Istri.

Poselitev je potekala relativno mirno, saj na celotnem področju zasledimo samo nekaj zapisov o večjih vojaških spopadih na celotnem istrskem in kraškem področju. Leta 718 napad Slovanov in porušenje Lovrana (če je z imenom Lauriana mišljen Lovran). 799

gospodarji, ki pa niso posvečali večje pozornosti kmečkemu prebivalstvu, tako da večina raziskav in teorij, do kje so segali Slovani s severa - torej Slovenci in kam so se naselili južni Slovani, torej Hrvati, sloni predvsem na urbanističnih in etimoloških študijah in raziskavah.

Glavne karakteristike poselitve in razlike v primerjavi s starim prebivalstvom določajo raziskovalci predvsem po tipu vaških naselij, ki so severno od meje Kvarner - Novi grad vasi strnjenegega tipa, torej slovanskega, na jugu v Istri pa predvsem mešanega raztresenega tipa, pomešane z naselbinami na prirodnih vzpetinah. Slovanske naselbine tega prvotnega poselitvenega vala opazijo raziskovalci predvsem na ozemlju Brkinov, omejeno med Hrpeljami in Šapjanami in južno od ceste Trst-Reka v Čičariji v naseljih do črte Brest, Lanišče in Brgudec, medtem ko so Buzet, Roč in Lupoglava že na meji drugačnega tipa naselij.

Analiza tipov krajevnih imen tudi kaže na razliko. V naseljih prve slovenske poselitve z značilno prevlado vasi strnjenega tipa prevladujejo slovenska krajevna imena starejšega tipa. Karakteristike predvsem po drevju (Gabrk, Jasen, Vrbovo, Vrbica, Jablanica, Jelšane, Hrušica, Zajelšje, Bukovica, Lipa, Slivje, Javorje), po značilnosti zemljišča ali po vodah (Zarečje, Medrečje-Mereče, Podstenje, Golac, Studena gora, Zemon, različna Brda, Tatre, Loče, Trnovo, Zagorje), med Notranjsko Reko in cesto Trst-Reka pa tudi z značilnimi končnicami na -ane ali -jane (Jelšane, Šapjane), medtem ko južni del prve hrvaške poselitve označuje tip krajevnih imen v Kastavščini (Brgud, Mučići, Zvoneće, Marčelji), ki se od gornjih bistveno razlikuje. Čeprav so Čičarijo močnejše poselili šele v 15. stoletju, pa so v okviru prvih poselitv Slovanov iz severnega toka poselili tudi nekatere "otoke" v Bujštini predvsem na območju rašporskega gospostva (od Lanišča do Bresta).

Stavbne in etimološke karakteristike in razlike med s severa prodirajočimi "Slovenci" in z vzhoda prodirajočimi "Hrvati" nakazujejo, da so "Slovenci" v tem obdobju naselili tudi v nekaterih vaseh, ki danes že sodijo na Hrvaško. Med takimi mejnimi kraji so vsekakor Lipa, Klana, Rupa, Brce in Šapjane.

Pri nas prevladuje med zgodovinarji teorija poseljavanja in državotvornosti Slovencev, od prve - Samove slovanske države, preko Karantanije do njihove vključitve v frankovsko državo Karla Velikega. Ne morejo pa tudi zagovorniki te teorije mimo tistega dela prebivalstva, ki ga Grafenauer označuje kot Vlahe oziroma prvotno romanizirano prebivalstvo, kar je pa že del našega naslednjega sestavka.

So Slovenci Veneti?

Jožef Šlenc

Današnji zemljevid smo si izposodili iz italijanske knjige G.C. Corbanesea, Il Friuli, Trieste e l'Istria dalla preistoria alla caduta del patriarcato d'Aquileia (Furlanija, Trst in Istra od prazgodovine do padca Oglejskega patriarhata). Na njem namreč najbolje vidimo domnevne smeri prodorov Slovanov v naše kraje. Združili smo dva zemljevida (št. 188 in 189) in tako prikazali vdore od VI. do X. stoletja.

... začeli skozi istrska vrata vstopati že v Italijo..... Naslednje leto pa piše nadškofu v Saloni (pri Splitu), ki mu je potožil o prodiranju južnih Slovanov v Dalmacijo, da grozijo Slovani tudi Istri per Histria aditum...

O dogajanju v letu 602 piše Pavel Diakon da so...Langobardi z Obri in njihovimi vazali Slovani napadli Istro in vse opustošili z ognjem in ropanjem..., vendar so jih Bizantinci pregnali nazaj. Po pomiritvi Langobardov in Bizantincev napadajo nato Slovani to ozemlje sami ali skupaj z Obri.

V letih 604/615 sledi več vdorov Slovanov v Istro in na Kras. Tako nam Pavel Diakon poroča, da so Slovani napadli leta 611 Istro preko Julijskih Alp in med Snežnikom in Reko in pravi, da so ...Slovani v Istri ubijali vojake in neusmiljeno plenili...

Pri teh omembah vpadov v Istro moramo upoštevati dejstvo, da je v tistem času Bizantinsko cesarstvo v okviru pokrajine Istre vključevalo ves tržaški Kras in segalo na severu do Postojne, torej so vsi ti vpadi potekali tudi na našem lokalnem območju.

Sledi obdobje relativnega miru predvsem po letu 619, ko se bizantinski cesar Heraclio, ki želi napasti Perzijo,

leta večji vdor južnih Slovanov (Hrvatov) mimo Reke v Istro. Pritožbe prebivalcev Trsta, Novega grada, Poreča in Pična na sodnem zboru v Rižani leta 804 proti frankovskemu vojvodi Ivanu, ki... da je postavil Slovane na našo zemljo..pa pričajo že o drugem valu poseljevanja Krasa in Istre s Slovani.

Edine podatke v dokumentih o poseljevanju, vezanem na prehode čez naše kraje, pa zasledimo še v desetem stoletju, ko sledi drugi val poseljevanja Istre s hrvaškim prebivalstvom. Tako izvem iz zapisov bizantinskega cesarja Klementina VII Portogeneta, ki ugotavlja, katera so hrvaška mesta v Dalmaciji in kako so pričeli Hrvati poseljevati obalo od Reke do Labina. Še en močan val vpadov zasledimo v dokumentih Oglejskih patriarhov, ko se leta 965 patriarh Rodoaldo odloči pokloniti Slovanom razvalino Pietrapeloza v centralni Istri in jih naseliti v njeni okolici, potem, ko so joSlovani in barbari podrli in požgali....

Zelo težko je razen omenjenih vpadov govoriti o valovih prodiranja Slovanov v naše kraje, posebej še, ker drugih pomembnih zapisov ni, ker so se na tem ozemlju izmenjevali različni

dolino v Furlanijo je sledila postavitev prvega vojvodstva v Čedadu in nadaljnja širitev v severno Italijo, kjer so osnovali langobardsko državo. Ta je obsegala vso severno in srednjo Italijo in z Beneventskim vojvodstvom segala tudi v južno Italijo. Tja so preko Jadranskega morja leta 641 v pokrajino Manfredonijo vdrli Slovani iz Dalmacije in porazili takratnega Beneventskega vojvodo Aja. Šele njegova brata Rodoaldo in Grimoaldo sta jih po njegovi smrti prisilila, da so se vrnili nazaj na vzhodno obalo Jadranskega morja. Močna langobardska državna tvorba je pod vladavo tega ljudstva zdržala dobra tri stoletja. In kaj je bilo krivo njenega propada? Vsekakor dejstvo, da maloštevilno ljudstvo ni moglo v celoti obvladovati podjarmljenega prvotnega prebivalstva, a zlasti zato, ker jih je predvsem v začetku ločevala poleg jezika tudi veroizpoved. Langobardi so namreč v katoliško Italijo ponovno zanesli duh arianizma. Vsa pomembnejša severnoitalijanska mesta so dobila ponovno tudi arianske cerkve v neposredni bližini katoliških. Šele ženitve langobardskih vladarjev z bavorskimi družinami so postopoma spreobrnila Langobarde v katoliško vero.

In pri nas. Vzhodna meja langobardske države se je formirala na reki Soči z močnim vojvodskim središčem v Čedadu, od koder je tudi najbolj znani pisec Zgodovine Langobardov, Diakon Pavel, najstarejši in najpomembnejši pisec, ki neposredno opisuje začetke poselitve Slovanov na ozemlju naše sedanje države. Ne glede na dejstvo, da so občasno premikali mejo svoje države proti vzhodu, je k nam niso uspeli premakniti. Zavzeli so celotno Vipavsko dolino, za krajši čas tudi zahodno istrsko obalo, njihov vpliv pa se je končal na zahodnem robu Brkinov. Ves čas od šestega do desetega stoletja, torej v času naseljevanja Slovanov pri nas, so naši kraji v glavnem pripadali Bizantinskemu cesarstvu in v devetem stoletju Frankom.

Prvi prodor Slovanov na severna območja Panonske nižine uvrščajo zgodovinarji v prvo polovico šestega stoletja. Prokopijevo sporočilo o Ildegisu, članu langobardske kraljeve dinastije, govori o njegovem begu v času Vakove vlade (t.j. pred letom 539) k Slovanom. Na čelu pretežno slovanske vojske se je bojeval na strani Ostrogotov in Gepidov proti Langobardom prodirajočim v Furlanijo. Kljub zmagi pa se je svojimi vojaki vrnil k Slovanom severno od Donave. Slednji so postopoma do konca stoletja razširili svoje področje vse do vzhodnih Alp in proti Tirolski na severno mejo Langobarskega kraljestva. Podatki o cerkvenih sinodah oglejske patriarhije kažejo, da so v letih okrog 575 zasedli vzhodno Slovenijo, saj na teh srečanjih ne zasledimo več škofov iz Poetovione (Ptuja) in Virunuma (Dunaja), kasneje na sinodi v letu 579 pa sta škofa iz Celeie (Celja) in Emone (Ljubljane) udeležena že kot izgnanca v Istri.

ZIMOVANJE SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV

Zimovanje sodi med tiste rodove akcije, ki so stalne in jih organiziramo vsako leto z namenom, da mladim popestrimo dogajanje med zimskimi počitnicami, ki ga je žal vsako leto manj. Letos smo planirali zimovanje v dveh izmenah. Tako naj bi družina MČ preživela del počitnic v lovski koči Ubrš pri Sušaku, GG-ji pa naj bi se odpravili na zimovanje v Črni dol. Zaradi prevelikega števila prijavljenih smo morali zimovanje tudi za slednje organizirati na isti lokaciji. Zimovanja se je skupaj z vodniki udeležilo 70 otrok.

Zelo lepo vreme je vzpodbudilo vodnike MČ, da so večino programa zasnovali na zunanjih aktivnostih. Tako so se učili priprave osnovnega ognjišča in kurjenja ognjev, postavljali so šotore iz šotork, učili pa so se delati tudi zasilna prenočišča. Med drugim so se odpravili tudi na izlet v bližnjo vasico Fabci, do koder vodi precej strma asfaltirana cesta. Izlet so istočasno izkoristili za ogled gradu Gotnik. V prostem času so potekale številne družabne, zabavne in športne igre na travniku v bližini koče, vodniki pa so pripravili tudi raznovrstne delavnice. Zlasti je bila zanimiva anketa, ki so jo opravili med prebivalci Sušaka. S pomočjo posebnih vprašalnih listov so spoznavali zgodovino kraja in način življenja v vasi, vse ugotovitve in vtise pa so predstavili v obliki plakatov.

Družini GG vreme ni bilo tako naklonjeno, saj je bilo večino časa precej deževno. Kljub temu je vodnikom uspelo izpeljati večino zastavljenega programa. Medtem ko je MČ-je z odlično hrano razvajala naša kuharica, so morali GG-ji hrano sami pripravljati. Seveda so jim pri tem pomagali vodniki. Poleg vsakodnevnih aktivnosti v gospodinjstvu, so se v posebni delavnici o kruhu učili pripravljati testo za peko kruha, vsak udeleženec pa si je lahko po lastni domišljiji oblikoval hlebček, ki smo ga kasneje tudi spekli in pojedli. Najbolj zanimivo je bilo celodnevno

orientacijsko tekmovanje. Poleg sedmih mrtvih kontrolnih točk (kontrolne točke brez kontrolorjev) so morale ekipe (5) opravljati še test iz prve pomoči, test iz življenja v naravi, topografske teste, vrisati so morali kontrolne točke, prehoditi »minko polje«, narisati skico terena ter napraviti opis poti med nekaj kontrolnimi točkami. Tekmovanje je potekalo v deževnem vremenu, kar pa ni skazilo navdušenja nad blatno in zanimivo postavljeno progo. Kaj pa so porekli starši na blatna oblačila, nam ni znano? Svoje bivanje na »Kantonjeri«, kot je poimenovana lovska koča na karti, so GG-ji izkoristili za izlet v Novokrajsko jamo, ogledali pa so si tudi gradišče na Sv. Katarini. Podobno kot MČ-ji, so GG-ji opravili anketo med domačini iz Novokračin. Zlasti jih je zanimalo preživljanje prostega časa mladih v vasi. Redke trenutke brez dežja je

skupina GG-jev izkoristila za pripravo ognjišča na prostem ter peko klobas, drugi pa so s pomočjo preprostih pripomočkov poizkušali izmeriti pretok Sušakega potoka, ki teče v neposredni bližini koče. Kljub bojazni, da lokacija ne bo morala ponuditi vseh možnosti za aktivnosti, ki jih ima denimo koča v Črnem dolu, se je na koncu izkazalo, da to ni tako. V Kantonjeri smo preživeli lepe počitnice, presenetila pa nas je tudi slikovitost okolice in odprtost ljudi, zato se gotovo še kdaj vrnemo. Ob tej priložnosti se prijazno zahvaljujemo LD Zemon, ki nam je kočo odstopila preko zimskih počitnic.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA TABORNIKOV RODA SNEŽNIŠKIH RUŠEVCEV

V petek, 8.3.2002 je v prostorih Sokolskega doma potekal že 49. občni zbor društva tabornikov roda Snežniških ruševcev. Na zboru smo s pomočjo platna in računalnika našim nekoliko manj aktivnim in starejšim članom prikazali celoletno dejavnost posameznih vej našega rodu, predstavili pa smo tudi poročilo o preteklem in nadaljnjem delu našega rodu. Občni zbor je zaključil, da je bilo delo v preteklem letu več kot uspešno, saj se je izpeljalo nešteto vodovih, družinskih, rodovih, državnih in tudi mednarodnih akcij, od raznovrstnih izletov preko taborjenja, Techuane do Totema. Zelo pohvalno je bilo tudi sodelovanje s sorodnimi organizacijami, katerim večkrat priskočimo na pomoč s prostovoljnim delom in opremo. V preteklem letu se je izpeljalo tudi več delovnih akcij pri koči v Črnem dolu, kjer se je namestilo nekaj novega pohištva in ostale bivanjske opreme. Letos je planirana tudi obnova taborniškega doma, ki s svojo podobo ne dohaja kvalitete našega dela. Planirana obnova je uvod v obeležitev 50. letnice našega rodu, ki v vseh teh letih ni prekinil s svojim delovanjem in danes šteje skoraj 200 članov različnih starosti. Častitljivo obletnico bomo popestrili tudi s številnimi akcijami, spominskimi razstavami, predstavami in ostalim dogajanjem v letu 2003, vsekakor pa ne bo izostala tradicionalna proslava v Črnem dolu. Na občnem zboru smo izvolili tudi novo vodstvo, ki je že trdo poprijelo za delo.

Za RSR, Kovo

PAPIRNICA
LineaArt
Bazoviška 19, 05/714-20-77

ŽELIMO VAM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Velik izbor
- velikonočnih voščilnic
- šolske potrebščine
- darilni papir
- pisarniški material

SPLOŠNO ZIDARSTVO
SAFTIČ VALTER s.p.
JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545

Pomagajmo si

VSako leto DARUJE KRI PO SVETU 80 MILJONOV LJUDI. VNAŠI MAJHNI SLOVENIJI PA 100.000 LJUDI NA LETO PRIDE NA KRVODAJALSKO AKCIJO ALI 400 VSAK DAN.

Od leta 1953, ko je organizacija krvodajalskih akcij prevzel Rdeči križ Slovenije po načelih prostovoljnosti, brezplačnosti in anonimnosti, je ta medsebojna pomoč prešla v pravo solidarnostno gibanje, temelječa na globokem humanizmu in solidarnosti do sočloveka, do bolnika, ki našo kri potrebuje.

KDO JE LAHKO KRVODAJALEC?

Vsaka zdrava oseba, stara od 18 do 65 let s težo najmanj 50 kg, lahko postane krvodajalec. Moški krvodajalci lahko darujejo kri v razmahu 3 mesecev, ženske pa vsake 4 mesece. Pomembno za odvzem krvi je tudi, da zadnje obdobje nisi preživel večje operacije, prejel transfuzije ali užival določena zdravila. Ljudje, ki so kdajkoli imeli bolezni srca, maligne bolezni, AIDS,

KRVODAJALSTVO NI SAMO STVAR POGUMA

sladkorno bolezen, ki se zdravi z insulinom, revmatoidni artritis in psoriza ne more dajati kri. Pogovor z zdravnikom velja opraviti tudi za tiste osebe, ki so potovale po eksotičnih krajih, imeli opraviti s tetovažo ali prebadanjem delov telesa.

JE KRVODAJALSTVO VARNO PRED OKUŽBAMI?

Krvodajalci sami lahko največ pripomorejo k varni krvi in krvnih preparatih z zdravim načinom življenja in z odkritimi odgovori v vprašalniku pred samim odvzemom. Sam postopek odvzema je za krvodajalca popolnoma varen, saj v postopku uporabljen popolnoma sterilni material za enkratno uporabo. Vso odvzeto kri pa dodatno testirajo za več prenosljivih bolezni/ AIDS, Hepatitis, spolne bolezni.

Transfuzija je varen način zdravljenja, saj je vsaka doza odvzete

krvi trikrat testirana.

KAKO POTEKA KRVODAJALSKA AKCIJA?

V Ilirski Bistrici organiziramo 2 veliki, tako imenovani terenski akciji, v Ilirski Bistrici za Zavod za transfuzijo iz Ljubljane. Rečemo jim zimska in poletna akcija. Letošnje akcije bodo:
Zimska: 11. aprila 2002
Poletna: 9. avgusta 2002

V vmesnem času pa imajo krvodajalci možnost za akcije v Bolnici Izola. Za oddelek v Izoli prav tako izvajamo organizirane akcije za posamezne skupine, precejšen del krvodajalcev pa se udeležuje individualnih odvzemov. Podatke o delovanju oddelka in organiziranju akcij dobite na sedežu Območnega združenja Rdečega križa (tel. 7144175).

Akcijo oglašujemo na različne načine: u osebni vabil, s plakati, časopisnimi in radijskimi obvestili. V

mestu postavimo tudi 2 večja transparenta. V zadnjem času se poslužujemo tudi lokalne TV postaje Galeja.

KAKO POTEKA SPREJEM IN ODVZEM?

Najprej se krvodajalec oglasi v sprejemni pisarni, kjer naredimo osebni karton. Na terenski akciji je to dejansko karton, v oddelku pa računalniški obrazec.

Nato sledi obisk laboratorija, kjer vam iz prsta vzamejo kapljico krvi za določanje orientacijske krvne skupine in količine hemoglobina. Nato sledi izpolnjevanje vprašalnika, kjer boste natančno opredelili vaše zdravstveno stanje in način življenja.

Na podlagi izpolnjenega vprašalnika in laboratorijskega izvida, merjenja pritiska in zdravniškega pregleda, odloči zdravnik darovanje ali pa tudi ne.

Na odvzemu vas pripravijo, skrbno očistijo predel na koži, kjer vas zbodejo z iglo. Kri se zbira v zaprt sistem sterilnih plastičnih vrečk, ki omogoča kasnejšo predelavo.

Običajna doza krvi danes, po navodilih Zavoda za transfuzijo, je 450 ml krvi, kar predstavlja največ 13% celotnega volumna krvi. Na oddelku v Izoli še prakticirajo manjše doze, predvsem za tiste, ki prvič darujejo. Tudi organizatorji se ogrevamo za postopno uvajanje enotne evropske doze, predvsem pri mladih in tistih, ki pridejo darovat prvič.

Po koncu odvzema, ki poteka približno 5 do 10 minut, vam mesto vboda tesno povijejo, da preprečijo podkožno krvavitev. Nato krvodajalca povabimo na zaslužno malico.

Normalno se krvodajalec po odvzemu počuti dobro. Izjemoma se zgodi, da je krvodajalcu slabo, kar pa je le kratkotrajnega značaja.

Vabimo vas na prvo letošnjo krvodajalsko akcijo, 11. aprila 2002 med 7. in 13. uro v prostorih telovadnice Osnovne šole Antona Žnidaršiča.

SPLOŠNO O OSNUTKU UREDBE

Osnutek uredbe o regijskem parku je pripravljen za javno obravnavo, ki med župani poteka že nekaj časa. Poglejmo si, kaj nam prinaša.

Največje zavarovano območje v Sloveniji je Triglavski narodni park, ki obsega 83.809 ha. Regijska parka imamo v Sloveniji dva. Nam najbližji je Regijski park Škocjanske jame, ki obsega 413 ha. Večji pa je Kozjanski regijski park, velikosti 19.600 ha. Vsi trije so bili ustanovljeni z zakonom, enako tudi Naravni rezervat Škocjanski zatok, velikosti okrog 10 ha.

Kar sami se zastavljata vprašanji: Zakaj je potrebno po hitrem postopku sprejeti Uredbo vlade in ne po regularnem postopku Zakon o ustanovitvi Regijskega parka Snežnik?

Ali je res, da zakon ne bi bil sprejet, ker v Regijski park ne sodijo vojaški objekti? V občini Ilirska Bistrica predvsem tankovsko strelišče Bač?

Uredba naj bi bila sprejeta na podlagi zakona o ohranjanju narave in v skladu z Zasnovo varstva naravne dediščine v Dolgoročnem planu RS za obdobje 1986-2000, dopolnjenem 1999. V tej Zasnovi pa je planiran tudi bodoči Kraški regijski park, ki bo v občini Ilirska Bistrica zajemal celotno območje med cesto Starod-Kozina in državno mejo s Hrvaško. Očitno bosta samo dolina Reke in Brkini ostali izven regijskih parkov, torej le slabih 20% občine. So Brkini izvzeti samo zaradi predvidenega zajetja Padeža in vodovoda za potrebe slovenske obale?

V fazi sprejemanja ali uredbe ali zakona pa prebivalce tega območja zanima predvsem to, kakšna bo stopnja zaščite in kje. Na spletni strani Parka Snežnik (www.sneznik.org) piše, da spadata regijska parka v III. kategorijo IUCN (Naravni spomenik??), čeprav na spletni strani Kozjanskega regijskega parka (www.gov.si/kp/life_slo/park.htm) jasno piše, da gre za V. kategorijo IUCN, kar je verjetno pravilneje. Iz posameznih naslovov členov osnutka uredbe je možno razbrati predvidene stopnje zavarovanja: 8. člen IV. kat. Zavarovani habitat (travišča na južnih obronkih Snežnika), 10. člen Ia. kat. Strogi naravni rezervat (Obramec - 44 ha), 11. člen Ib. kat. Naravno območje (Goljak 26 ha, Naravni rezervat Snežnik-Zdrolce 815 ha, Zatrej-Planinc 607 ha), 12. člen III. kat. (nič). Program MATRA je nekoliko drugačen.

V osnutku uredbe ni zaslediti stopnje varovanja Brezna ob Lenčajski cesti.

Postavljata se seveda dve vprašanji: V katero stopnjo varovanja po kategorijah IUCN bo sodil Regijski park Snežnik? In če že uporablja Slovenija omenjene kategorije in princip varovanja po pravilnikih IUCN: Zakaj Slovenije ni med 76 državami članicami omenjene Unije?

Strokovna študija MATRA bi

morala služiti kot osnova za sestavo osnutka uredbe, vendar je očitno, da se jo sestavlja očitno ni držal.

Poglejmo nekaj primerov.

Režim kmetijstva (MATRA):

- določitev predpisane rabe kmetijskih površin (agrotehnični ukrepi: čas in število košenj, uporaba mineralnih in organskih gnojil ipd.),
- plačilo nadomestil za manjši dohodek zaradi predpisane rabe kmetijskih površin,
- plačilo spodbud za opravljanje predpisane rabe kmetijskih površin.

instrumenti urejanja prostora (vključno s planiranjem);

V osnutku uredbe kulturna dediščina ni omenjena niti z besedo, čeprav vemo, da v občini Ilirska Bistrica celotna južna meja bodočega parka sodi med bogata, neraziskana predrimsko arheološka najdišča, verjetno evropskega pomena.

Glede na študijo MATRA in kategorije varovanja IUCN, bi bilo zato domačinom lažje sprejeti mejo Zavarovanega območja naravnih virov ali kot piše v osnutku uredbe mejo

cesti na Sviščake, obkroži stari kamnolom-potreben ekološke sanacije in se ponovno vrne na cesto ter gre nad Gradino v Marinkotove borce. Ni se mogoče izogniti občutku, da je nekdo videl nezaceljeno rano starega kamnoloma in se z odmikom meje sanaciji izognil. Sanacija strelišča na Baču pa tako ni potrebna, saj tam samo streljajo.

Še eno bistveno neskladje med obstoječo zakonodajo in osnutkom uredbe je videti predvsem pri predvidenih oblikah varovanja naravnih biotopov. Dolgoročni plan RS

neavtohtonega gozda niti zmanjševanje požarne ogroženosti. Posledica širjenja tovrstnega neavtohtonega monokulturnega gozda je tudi širjenje življenjskega kroga divjadi iz roba gozda (cesta Bistriška bajta - Trnovska bajta - Devin) v naselja. Srnjad je v Guranjem kraju ali pod Drago že pogost gost v vrtovih.

Na spletni strani Agencije RS za okolje je na zemljevidu Življenjsko okolje medveda vrisana meja njegovega življenjskega prostora, ki gre po prvotno vrisani meji parka. Izogni se seveda vasem. Medved že ve. Nedavno je lovec domačin ustrelil medveda na mrhovišču v Devinu. Slab kilometer od Koritnic. Lani poleti so tabornice srečale medvedko z mladičem 100 metrov od taborniške koče v Črnem Dolu. Mrhovišča so si lovci nastavili v hrastovem gozdu z gradom Kalc, manj kot kilometer od vasi in niti 300 metrov od najbližje staje ovac. Tudi ris se je že pojavil. Zadnjega so pred mesecem pregnali iz vasi Jablanica. Večina razpravljavcev se tej temi rada izogne z izgovorom: Pustimo to stroki. Stroka naj bi bili verjetno lovci. Močan lobi, ki ob prisilni skreganosti kmetov uveljavlja svoje interese. Dejstvo je, da medved in ris nista avtohtoni živalski vrsti bistrškega dela snežniških gozdov.

Podrobnejša analiza osnutka uredbe bi pokazala, da našeti problemi niso edini. Za kmete na meji parka pa so ti bolj zaskrbljujoči kot dejstvo, ali bo na Sviščakih dovoljena gradnja enega ali dveh hotelov, s 50 ali 500 ležišči. Za prebivalce na robu bodočega parka izključevanje posameznih vasi iz obsega parka ni rešitev, saj je marsikdaj celo negativna (recimo v primeru požarne ogroženosti vasi Zgornje Pivke). Problem je v tem, da je osnutek uredbe strogo restriktivno naravnana, da so vse omejitve napisane, kot da gre za narodni park ali celo strogi naravni rezervat.

Nekje v septembru ali oktobru lanskega leta je A Kanal predvajal poljudno znanstveno serijo o ameriških narodnih parkih. V eni od oddaj je strokovni vodja narodnih parkov države Washington s sedežem v Seattlu, povedal približno naslednjo resnico: Sodobna teorija razvoja ameriških narodnih parkov sloni na sobivanju človeka in narave. Rešitev parkov ni v izgonu človeka in vožnja strokovnjakov, varuhov ali drugih delavcev v park, ampak morajo biti prebivalci parka kreatorji varstvene funkcije. Novejše naravovarstvene teorije slonijo na iniciativi zaščite, ki prihaja od domačinov in ne na avtoritativnem vsiljevanju omejitev zunanjih činiteljev, pa čeprav je to vlade sama.

Če je res, da je snežniški gozdni kompleks skupaj s hrvaškim delom ena največjih zaščitnih gozdnih oaz, ki so jo ustvarili lastniki teh gozdov, bi bilo prav, da ustvarjalci osnutka uredbe o parku domačinom prisluhnejo in jim zagotovijo vsaj tisti minimum življenjskih pogojev, ki ga domačini pričakujejo.

Jožef Slenc

Razen 15% večje premije (to pa dobijo kmetje tudi na vodozbirnih območjih) v osnutku uredbe ni nobene druge obveze države do prebivalcev.

ali infrastrukture in prometa (MATRA):

- gradnja novih tranzitnih prometnic po obstoječih prometnih koridorjih,

V osnutku uredbe ni že 30 let starega in v vsakem dolgoročnem planu opredeljenega avtocestnega koridorja ali lokalnega in regionalnega razvoja (MATRA):

- ne dopuščajo se vojaške aktivnosti;

Strelišče Bač sodi verjetno med otroška igrišča

ali varstvo kulturne dediščine (MATRA):

- varovanje nepremične kulturne dediščine (stavbna, naselbinska, spominska dediščina, kulturna krajina, območja kulturne dediščine v odprtem prostoru) z

vplivnega območja na meji, kot je bila prvotno predlagana za mejo parka (območje je že sedaj v tej stopnji zaščite) in mejo Zavarovane krajine nekje na liniji Juršče (kota 830) - Devin (kota 1028) - Suha reber (kota 1013) - Trnovska bajta - Bistriška bajta - Goljak (kota 553) - Katalin (kota 1083) ali kot bi domačini dejali stara meja gozda. (gozdarji in domačini jo vsekakor dobro poznajo).

Prav bi bilo, če bi sestavlja o osnutku uredbe uskladi terminologijo z IUCN, da ne bi prihajalo do nesporazumov o stopnjah zaščite, saj tudi izključitev vasi Knežak, Šembije in Bač iz območja regijskega parka prebivalcem ne pove, pod kakšnimi varstvenimi ukrepi živijo in bodo živeli. To je le izogibanje direktnim problemom. Lep primer izogibanju problematičnim območjem je potek meje nad samo Bistrico. Iz vrha Gradišča (kota 500) se meja spusti proti

govori o ...preprečevanju vnašanja neavtohtonih vrst....Prvotna meja Regijskega parka je zajela območje, ki je iz leta v leto močnejše pogozdeno z črnimi ali rdečimi borom. Agresivna neavtohtona vrsta neusmiljeno spreminja podobo krajine, kar najbolj vidimo nad samim mestom Bistrico. Še pred desetimi leti so bile Ravnice razen Marinkotovih borcev gole, danes so v celoti poraščene. V nasprotju z intencijami zasnove Dolgoročnega plana se ustvarja monokulturni gozd. Mešanega po ocenah gozdarjev lahko pričakujemo šele po tretji sečnji (nekako čez 120 let). Zemlja spreminja svojo kislost, v Bistrici celo nad vodovodnim zbiralnikom, ne poznamo tudi še vpliva na spremembo vremenskih razmer, kar je najhuje, pa je to postalo požarno eno najbolj ogroženih območij v Sloveniji (Sobotna priloga 16. marca 2002). Osnutek uredbe pa ne predvideva niti enega ukrepa za omejevanje tega

KAJ MENIJO “BISTRIŠKI” POLITIKI NA TEMO OSNUTKA UREDBE O USTANOVITVI

Kot smo v prejšnji številki Snežnika omenili smo povabili gospo Ivico Smajla in gospode Antona Šekninc, Zlatka Jenka, Vojka Mihlja, Julijana Lavrenčiča - LDS, Vladimirja Jeršinoviča - SDS in Igorja Štembergerja - SMS da nam posredujejo svoje mnenje o osnutku Uredbe o Regijskem parku Snežnik. Na naše vabilo so se odzvali: Zlatko Jenko, Franc Lipolt, Vojko Mihelj, Anton Šekninc in Igor Štemberger, priključila sta se pa še Janko Poklar in Vojko Tomšič. SDS je poslala svoje stališče. Gospod Julijan Lavrenčič nas je obvestil, da je posredoval vprašanja predsedniku občinske konference LDS.

Opozoriti želimo, da posamezniki niso odgovarjali, kot županski kandidati, ker nobena stranka te še ni imenovala, ampak kot posamezniki oz. gospod Lipolt kot župan.

V okviru naše akcije občinskih problemov bomo zainteresiranim za naslednjo številko posredovali vprašanja vezana na ceste, obvoznice in avtocestne povezave Bistrice z okolico. Vabimo zainteresirane k sodelovanju.

IN KAJ MENIJO SODELUJOČI O PARKU?

Po prvotnem predlogu je bila meja parka na delu iz Prestranka do Pivke omejena z magistralno cesto, nato se je nadaljevala na Šilentabor - Šembije - šla nad cesto Šembije - Ilirska Bistrica - Zabiče - na državno mejo južno od Gomancev in zajela vse območje severno in vzhodno od te meje. Čeprav smo med tem dobili obvestilo, da bodo iz parka izvzeta še naselja Bač in Knežak, naše bralce zanima predvsem to, kako menite, da bi morali zagotoviti krajem, ki so se našli v območju bodočega parka možnost nadaljnega gospodarskega razvoja?

Jenko: Kot vse kaže, se je država odločila, da Snežniški park bo! Preveč je bilo za te namene že »razlitega črnila«, porabljenega državnega denarja ter sredstev mednarodnih skladov, da bi lahko projekt padel v vodo! Vse dogajanje je tudi v skladu s smernicami Republike Slovenije, ki naj bi v razne parke vključila okrog 15% celotnega državnega teritorija. S kakšnim namenom? Verjetno gre za varovanje naravne dediščine in onemogočiti promet s temi zemljišči, da jih tujci tudi po vstopu v EU ne bi mogli kupiti (gre predvsem za obmejna območja in področja zanimiva iz naravovarstvenega vidika).

Sam sem mnenja, da je potrebno za park navdušiti predvsem ljudi, ki bodo v parku živeli. Skoraj ne vidim v občinskem svetu človeka, ki bi dvignil roko ZA, če bi bilo to proti volji prebivalcev. In kje vidim možnosti? Predvsem, da se (če se bomo tako odločili) ustanovi Snežniški park z zakonom in ne z Uredbo, saj bi si na tak način zagotovili rento kot substitut za vse navedene omejitve. Sedaj je v predlogu navedenih le 15% več sredstev pri subvencijah iz kmetijskega proračuna na račun pridelave in prireje na območjih z omejitvami, kar park prav gotovo je. Takšne omejitve so tudi drugje in niso nič posebnega (npr. vodozbirna območja). Po mojem je renta najboljše nadomestilo za omejitve in bi morala biti za vsako omejitev natančno določena zneskovno in z upravičencem (kmet, krajevna skupnost, občina). Območja, ki bi jih obsegal park, bi morala imeti tudi izdelan razvojni program za vse gospodarske veje (obstoječe in bodoče) na tem področju s finančno konstrukcijo in nosilci. Potrebna bi bila tudi prioriteta in dostop pri sredstvih raznih mednarodnih skladov (PHARE, ISPA, SAPARD,...). Park bi moral pomeniti v vsakem primeru zagon, razvoj in obstoj in v nobenem primeru nazadovanje. Kar se tiče naselij, ki naj bi bila v parku sem mnenja (seveda če park bo), da je veliko bolje, da so znotraj parka kot izven. To pa zato, ker bodo omejitve veljale tudi za vplivna območja (tu pa bodo tudi naselja Knežak, Bač in Šembije), renta in druge ugodnosti pa ne.

Lipolt: Po zadnji varianti, ki bo dana v proceduro resornim ministrstvom in nato v razgrnitev ter javno obravnavo ostanejo od naselij naše občine v parku samo Koritnice.

Osnutek uredbe predvideva, da v kmetijstvu, gospodarjenju z gozdovi in lovom ne bo nobenih dodatnih omejitev. Naša zahteva je, da se vsem naseljem ob robu parka zagotovi možnost širitve že v uredbi.

Naselja v parku ali na njegovem robu, bi po mojem mnenju morala imeti prednost pri zagotavljanju finančnih sredstev iz državnega proračuna za gradnjo infrastrukture.

Gospodarski razvoj krajev na območju parka vidim v višji subvenciji okoljskih programov. Za regijski park je predvidena 15% večja subvencija okoljskih programov, kot če zemljišče ni v parku. Mnenja sem, da bi morala biti stimulacija vsaj v začetku še višja.

Za našo občino je pomemben razvoj turizma na tem območju. Dejstvo je, da PUP-a za Sviščake in Mašun ni bilo mogoče pripraviti, ker so razvoju turizma na tem območju nasprotovali mnogi, od države do vseh zavodov, ki dajejo soglasja k prostorski ureditvi.

V uredbi o regijskem parku Snežnik pa so tako Sviščaki kot Mašun predvideni kot območji, namenjeni turizmu.

Poleg možnosti asfaltiranja ceste grad Snežnik - Mašun naj bo dana možnost asfaltiranja tudi ceste Mašun - Sviščaki. Asfaltirana cesta je bistvenega pomena za razvoj turizma.

Plasma kmetijskih proizvodov iz tega območja pod blagovno znamko parka, lahko veliko pripomore k razvoju in gospodarski moči krajev.

Uresničitev zahteve, da je sedež parka na Mašunu, ker bo od vseh občin največja površina parka iz naše občine, bi pomembno prispevala k gospodarskemu razvoju.

Mihelj: Izgleda, da se Ministrstvo za okolje in prostor in župani občin s predlogom za izločitev večjih krajev (pri nas Knežaka in Bača) iz območja bodočega regijskega parka Snežnik, želijo izogniti soočenju s prebivalci, utemeljevanju prednosti parka in neposrednemu odločanju prebivalstva (referendum), kar lahko kaže, da ravno

na področju bodočega gospodarskega razvoja nimajo dovolj argumentov. Osebo smatram, da bi morale zasnove in programi bodočega gospodarskega razvoja (industrije, obrti, kmetijstva, turizma...) nastati v ožjih lokalnih skupnostih, torej med nami samimi in takšne bi treba potem vtakati v uredbe oz. zakone, ter jih primerno stimulirati tudi z državne ravni. V prvi fazi bi morala torej država podpreti dobro podjetniško miselnost in iniciativo, poskrbeti za dodatno okoljevarstveno vzgojo in čim manj omejitev. Ljudje, ki so znali skozi generacije obvarovati naravo tako, da je sedaj zanimiva naši državi in Evropi za regijski park, jo bodo znali varovati tudi v bodoče. Vsiljeni projekti pa se v naših krajih in med našimi ljudmi niso nikoli obnesli in se tudi v bodoče ne bodo.

Poklar: Ustanovitev regijskega parka naj bi pomenila za prebivalce, ki so primorani prebivati v njegovem območju nek nov izziv in nov pristop k razvoju vseh ekonomskih dejavnikov. Zato menim, da bodo ti kraji imeli več možnosti za pridobitev raznih državnih in meddržavnih pomoči za pospeševanje razvoja. Žal pa teh vzpodbud ne bo za mesta in vasi, ki bodo izven območja. Zato se takoj postavlja vprašanje smiselnosti izločanja vasi iz meja parka.

Šenkinc: Iz osnutka uredbe o ustanovitvi regijskega parka SNEŽNIK, je razvidno, da je glavni cilj ustanovitve parka varovanje narave in se gospodarski razvoj posameznih vasi, ki bodo zajete v park sploh ne omenja. Uredba o ustanovitvi parka bi morala vsebovati jasna določila, katere gospodarske dejavnosti bodo dovoljene, kakšni bodo pogoji za ustanovitev in delovanje posameznih gospodarskih dejavnosti ter kdo in v kakšni višini bo nadomeščal višje stroške gospodarjenja. Uredba bi morala predvideti subvencioniranje kmetijske dejavnosti, ker bo omejevano gnojenje, omejena bo tudi gradnja gospodarskih objektov za potrebe kmetijstva (velikost in oblika). Postopki za pridobivanje sredstev bi morali biti poenostavljeni in opravljati bi jih morala zato ustanovljena pisarna, ker so sedanji postopki pridobivanja sredstev, ki so omenjeni v uredbi preveč komplicirani in izločajo posameznika, ker je le-ta premajhen.

Štemberger: Najprej je treba povedati, da parka brez soglasja prebivalce naselij znotraj območja parka ne sme biti. Zato me veseli nov predlog uredbe, ki je dve večji naselji v naši občini iz parka izvzel. Treba je

namreč upoštevati voljo ljudi in dejstvo je, da ljudje na Zgornji Pivki parku niso najbolj naklonjeni. Sam sem se na to temo nekajkrat pogovarjal z ministrom Kopačem in mu tudi predlagal, naj še enkrat razmislijo o mejah parka. Menim namreč, da tako velika naselja kot so Bač in Knežak, ki imajo celo industrijske obrate v park ne sodijo. Park poleg vseh omejitev in prepovedi, ki ljudi najprej zbodejo v oči, vendarle prinaša tudi nekaj razvojnih možnosti. Regijski park Snežnik predstavlja izziv za razvoj turizma, če bo seveda park ustrezno promoviran. Zato bi naselja znotraj parka ali pa na njegovem obrobju lahko razvijala kmečki turizem ali pa vsaj gostinsko dejavnost. V naseljih, ki jih park zajema ali pa so v njegovi neposredni bližini je pomemben dejavnik gozdarstvo. Tu je treba povedati, da režim gospodarjenja z gozdovi ostaja nespremenjen. Sam minister za okolje in prostor je zatrdil, da bodo ljudje vse tisto, kar so počeli do sedaj lahko izvajali tudi v bodoče. Mislim, da so ravno na tem področju nekateri strahovi pretirani. Menim, da bi bilo znotraj območja parka možno razvijati ekološko kmetijstvo, ki pa je pri nas žal še bolj v povojih. Proizvodi takega načina kmetovanja so vse bolj iskani in na trgu dosegajo do 30% višje cene. Ljudi bi bilo potrebno seznanimi in vključiti v kmetijsko-okoljske programe, ki kmetijam znotraj parka dodeljujejo 15% višje subvencije v primerjavi s tistimi, ki kmetujejo izven varovanih območij. Smotno bi bilo

V okviru območja parka sta v naši občini dve strelišči (Bač in Črne njive). Odlok predvideva ohranitev obeh. Kaj o tem menite vi?

Štemberger: Strelišče na Črnih njivah lahko predstavlja pomembno športno rekreacijsko točko in ne vidim nobenega dvoma, da bi Črne njive ne bi bile kompatibilne s parkom. Popolnoma drugačna pa je slika vojaškega strelišča Bač. Tako tankovski poligon, kot tudi pehotno strelišče, kljub temu, da se vojska še ni čisto izjasnila kakšne načrte ima na Baču, prav zagotovo nimata kaj iskati v regijskem parku. Na območju Bača, ki ima poleg vojaškega objekta še industrijski obrat, bi bilo treba mejo parka čim bolj oddaliti od naselja.

Poklar: Že osnovno načelo zelenih povsod po svetu je demilitarizacija. Torej za kaj sploh potrebujemo strelišča?

Lipolt: Strelišče na Baču je problem, ki se ga v veliko poizkusih ni razrešilo. Drži, da je strelišče za prebivalce vasi ob njem zelo moteče in bo morala Slovenska vojska prisluhniti, drugače kot do sedaj, zahtevam domačinov. Prepričan sem, da bo regijski park (če bo ustanovljen) pripomogel k razrešitvi upravičenim zahtevam krajanov.

Menim, da strelišče Črne njive za prebivalce Ilirske Bistrice ni moteče.

Šenkinc: Po mojem mnenju strelišča ne spadajo v park in to je

izpogajat še višje subvencije vsaj v začetni fazi nastajanja parka. To bi bila obenem motivacija za kmetovanje v parku, po drugi strani pa bi se ta sredstva lahko uporabljala za vpeljavo morebitnih novih blagovnih znamk na področju Regijskega parka Snežnik (mleko, sir, med...). Park torej poleg vseh omejitev prinaša tudi nekatere razvojne možnosti, le od nas pa je odvisno kako bomo te možnosti znali izkoristiti. Doumeti moramo, da tudi tistim v Ljubljani, ne gre za to, da bi omejili razvoj nekega področja, nasprotno, v vsaki uredbi se skrivajo tudi priložnosti, le poiskati in izkoristiti jih je treba.

Tomšič: Ne glede ali bo zajel park našo občino ali ne, bi morala država zagotoviti enakomeren razvoj vseh predelov Slovenije. Sedaj temu ni tako. V naši luknji (beri občini Il. Bistrice) imamo dražje življenje, saj moramo na vse specialistične preglede, bolnišnično zdravljenje, šolanje, na razne urade in ministrstva itd., daleč od doma. Ljubljanci to lahko opravijo v svojem kraju. Imamo pa bistveno nižje prihodke kot centri. Splošno znano je, da so plače v negospodarstvu za 20 % večje od gospodarstva. Negospodarstvo pa je v glavnem skoncentrirano v centrih, največ seveda v Ljubljani, Menim, da bi morala država z obdavčitvami regulirati te razlike. Primer: splošna stopnja DDV bi morala biti v Ljubljani 24 %, v Postojni 20 % in v Il. Bistrici 16 %. Sedaj je povsod 20 %.

možno samo pri nas, da bomo imeli tako nasprotujoče si stvari na enem mestu. Strelišča bi morala biti izločena iz parka.

Jenko: Glede obeh strelišč sem mnenja, da ne sodita v regijski park. Strelišče Bač bi bilo potrebno ukiniti, strelišče Črne njive pa preseliti.

Tomšič: Strelišče Bač bi preprosto ukinit, saj menim, da vojske ne potrebujemo. Strelišče na Črnih njivah, pa bi bilo potrebno legalizirati in urediti v skladu s zakonodajo.

Mihelj: Strelišča nikakor ne spadajo v regijski park in rad bi, da bi bili brez obeh. Vendar pa vojaškega strelišča Bač in strelišča Črne njive ne moremo povsem enačiti. Športnemu strelišču Črne njive bi se lahko odpovedali, medtem ko izgleda, da ostaja vojaško tankovsko in pešadijsko strelišče Bač dejstvo.

Uredba o ustanovitvi regijskega parka Snežnik bi morala določati točne meje tega strelišča, območje delovanja, maksimalne obremenitve tal, zraka in hrupa in preprečiti širitev uporabe (NATO). Prebivalcem ožje lokalne skupnosti pa bi morala država priznati odškodnino za obremenitve okolja in nadomestila za oviran razvoj kmetijske dejavnosti in turizma.

REGIJSKEGA PARKA SNEŽNIK

Območje bodočega parka predvideva v veliki meri varovanje obstoječih gozdov oziroma različnih posegov v okviru parka. Na ozemlju med staro gozdno mejo in mejo parka so se v zadnjih dvajsetih letih močno razširile nekvadratne površine borovih gozdov, ki dolgoročno spreminjajo nekdanje visokogorske pašniške površine in širijo bivalno območje divjadi vse do strnjenih naselij. Podatki za Slovenijo kažejo, da so podobne nekvadratne vrste gozda prekrile že 80% pašniških površin. Projekt parka pa tudi ne predvideva oblike čiščenja gorskih gozdnih jas, pogozdovanja z vrstami listnatega drevja, ki je naravna hrana večine divjadi in ker teh površin v gozdu ni, sili divjad v prodor na kultivirane kmetijske površine na robu parka ali celo izven njega. Zanima nas:

- kaj menite o mrhoviščih za divjad
- katere ukrepe bi moral predvideti odlok o regijskem parku za ohranitev jas, gozdnih in gorskih pašnikov
- katere ukrepe bi moral odlok predvideti za to, da se v naši občini ne bi širilo območje medveda in risa, ki tu nikoli nista bili avtohtoni vrsti divjadi, oziroma na kak način bi bilo treba zavarovati kmetijske površine pred velikim prodorom srnjadi in divjih prašičev v bližino naselij
- katere pogoje (stimulacije ali omejitve) bi moral odlok zagotoviti za ohranitev pašnih površin na območju, ki bo v bodoče vključeno v regijski park.

Mihelj: Za zaraščanje pašnikov in travnikov ni kriva le država in industrializacija, ampak tudi naše razmišljanje, da mora biti vse stimulirano. Kaj so dobili naši dedje in očetje, da so (celo na roke!) kosili in urejali ta zemljišča, da bi jih ohranili v funkciji!? In ali nismo tudi ljudje preveč posegli v naravno okolje zveri in divjadi in jih navadili na »civilizacijo«!?

- Mrhovišča in krmišča za divjad so potrebna, vendar naj bodo odmaknjena od naselij in pašnikov vsaj 3 km. Ob tem mora veljati, da tudi ljudje ne odlagajo klavnih odpadkov in crkvine kjerkoli, v bližini vasi.

- Ukrepe za ohranitev jas, gozdnih in gorskih pašnikov, pa tudi za urejanje staleža zveri in divjadi, bi morala doreči stroka (lovci, gozdarji, kmetje). Če se ravnovesja ne da doseči, morajo oškodovani posamezniki in območja dobiti primerne odškodnine in nadomestila.

- Stimulirati bi treba združevanje pašnih površin in možnosti najema tistim, ki jih rabijo. Uporabniku bi morali v celoti pokriti vsaj stroške ustrezne ureditve in zaščite pašnikov, kar pa verjetno ni le naloga regijskega parka in MOP, ampak še katerega od drugih ministrstev.

Štemberger: Odgovor na to, kako preprečiti zaraščanje krajine in ohranjati pašne površine, se skriva v stimulacijah v okviru kmetijsko-okoljskih programov. Omenil sem že, da se programom znotraj parkov dodeljujejo 15% višja sredstva, kar pa verjetno vsaj v začetni faz nastajanja parka ne bo dovolj. Te subvencije bi veljalo dvigniti vsaj na 30%, zlasti zato, ker so sredstva pri zagonu nekega projekta najbolj potrebna. Sicer pa niti ne bi šlo za bogve kakšna dodatna sredstva, saj ne bo ravno dosti koristnikov teh sredstev, ker vemo da gre za pretežno neposeljena območja. Vprašanje divjadi in zveri je čisto strokovno vprašanje, na katerega si sam ne bi upal odgovoriti. Pri reševanju tovrstne problematike, bi bilo nujno vključiti lovske družine s celotnega območja, ki naj podajo strokovne ocene in pripombe na predlog uredbe, ki je še vedno vendarle v fazi delovnega osnutka.

Lipolt: Navedel sem že, da se v gospodarjenju z gozdovi po ustanovitvi parka ne bo ničesar spremenilo. Za ohranjanje krajine so predvidene subvencije iz okoljskih programov, torej tudi čiščenje bivših pašnikov in gozdnih jas. Stimulacija za takšne posege pa bi morala biti po mojem

mnenju vsaj za 25% in ne le 15% višja za ozemlja v parku, kot za tista, ki v parku niso.

Mrhovišča bi morala biti oddaljena od naselij oziroma pašnikov vsaj 5 km in redno oskrbovana.

Redno oskrbovana krmišča za divje prašiče bi v veliki meri zmanjšala škodo na kmetijskih površinah, urejeni gorski pašniki in gozdne jase pa bi zadrževale srnjad in jelenjad na njih.

Lovsko gojitveni načrti naj urejajo stalež posamezne vrste divjadi, tako da bo sprejeta kompromisna rešitev med vsemi zainteresiranimi.

Tomšič: Ločiti je potrebno prisotnost risa v našem okolju, ki je umetno nastanjen in medveda, ki je prišel sam. Problem presežka bi reševal z pospeševanjem ekonomskega lova, predvsem inozemnega. Tako bi zmanjšali divjad in zveri, povečali pa proračune društev in državnega lovišča. Nikakor pa ni za pričakovati, da bo država naredila karkoli za širitev pašnikov. Slovenci smo pač nedržavotvoren narod, ki vedno rabimo nekoga nad samo. Tako smo leta prikimavali Beogradu, sedaj pa raznim »stričkom« iz Evrope. In ti »stričkoti« pravijo, da moramo imeti v Sloveniji čim manj živine. Prav zato državi paše, da je toliko zaraščenih površin. Dejansko pa je velik problem, da se od ocepitve Slovenije bistveno manj vlaga v pogozdovanje. Krivec je država

ki od svojih gozdov praktično nič ne iztrži. Ni treba biti posebej pameten, da vidiš rešitev. Pogledati je potrebno le k drugim državam. Npr. Hrvaška daje sečnje na licitacije in iztrži od m3 lesa od 10.000,00 SIT do 13.000,00 SIT. Naše »glavce« pa dobijo cca 1.700,00 SIT/m3.

Jenko: Glede mrhovišč je moje mnenje, da ta obstajajo samo z namenom, da se ohranja velik stalež divjih zveri, ki jih narava s svojim potencialom v njihovi prehranjevalnih navadah, sama ne zmora. Koliko je tak način ohranjanja zveri smisel, je vprašanje za stroko! Ta bi morala najti ustrezno ravnotežje med obema skrajnostma, ki bi omogočala normalno življenje na takšnih območjih. Sicer je eden izmed kmetov že našel rešitev in sicer je to takole komentiral. »Sožitje med volkovi in medvedi na eni strani in ovčami na drugi je mogoče na istem območju le, če med volkove in medvede vsak dan pripeljemo nove ovce!«

Po mojem mrhovišča ne sodijo v bližino naselij, sploh pa ne tako blizu, kot je predvideno za park.

Da imamo zveri tik ob naseljih, smo krivi tudi sami, saj večino drobovine, kož, poginulih živali (piščancev, malih prežvekovalcev,...) in drugega konfiskata zmečemo v najbližji jarek ob vasi. Na tak način zveri sami navajamo na njim nov način

prehranjevanja. Medvede, rise in volkove je moč tako zadržati stran od naselij z veliko mero samodiscipline prebivalcev in lovcev. Njihov stalež je mogoče regulirati z gojitvenim odstrelom in preseljevanjem na področja, ki niso obljudena. V nasprotnem primeru je potrebno zagotoviti sredstva za zavarovanje živine (ograjeni pašniki, pastirski psi,...) in ljudi, v primeru nastanka škod pa primerne in pravočasne odškodnine.

Da bi preprečili škodo na kmetijskih površinah po srnjadi, jelenjadi in divjih prašičih, bi bilo potrebno primerno načrtovati gojitveni odstrel te divjadi. V nasprotnem primeru pa zagotoviti sredstva enako kot je navedeno v zgornjem primeru. Zaraščanje kmetijskih površin je preobsežen zalogaj, ki bi ga bilo mogoče rešiti z odlokom o regijskem parku. Gre za nezadržno pomikanje gozdnega roba proti naseljem, kar ima za posledico tudi škodo povzročeno po divjadi. Da je temu tako je tudi vzrok v opuščanju kmetovanja, kar pa ima vzroke v neperspektivnosti in neekonomičnosti kmetijske panog,e za kar je predvsem odgovorna država.

Za ohranitev jas, gozdnih in gorskih pašnikov, bi morale biti predvidene višje stimulacije kot so predvidene v vsakoletni uredbi in direktnih plačilih s strani države. Odpraviti bi bilo treba tudi prepoved gozdne paše in jo dovoliti seveda, če gre za eno od oblik nadzorovane paše pri kateri ne prihaja do škod na gozdnem mladju. Gozdne jase bi morali v večji meri vzdrževati lovske družine (iz lastnih prihodkov in denarno pomočjo države). Isto velja tudi za možnost direktnih plačil za kmete, ki vršijo košnjo in vzdrževanje gozdnih jas. V nasprotnem primeru nam bo grozila (poleg zaraščanja in nemoči pri ohranjanju naravne krajine)

tudi velika požarna nevarnost. Pogorišča pa vsekakor ne prispevajo k namenu ustanovitve regijskega parka.

Poklar: Pod to točko ste postavili najmanj 4 vprašanja plus enega v uvodu, tako da je na vse skupaj že umetnost odgovoriti pa vendar:

- Za zaraščanje gozdov, jas in travnikov so krivi lastniki in država, ki ni sposobna ali stimulirati ali kaznovati gospodarjev. Če želi država preprečiti zaraščanje mora torej stimulirati lastnika, da bo svoj travnik pokosil, če pa tega ne bi hotel, ga mora primerno kaznovati (globa). Nevestnim gospodarjem, bi morali neobdelano zemljo celo odvzeti.

- Mrhovišča so v pristojnosti lovcev, za katere pa menim, da zelo skromno izvajajo svojo vlogo, ki jo imajo pri vzdrževanju naravnega ravnovesja. Menim, da so tudi oni sokrivi za to, da prihaja do takih nenaravnih anomalij, ko pravite da se divjad spreha že po hišnih dvoriščih.

- Pašnih površin in drugih pogojev za govedorejo, ovčerejo in druge kmetijske dejavnosti odlok sploh ne bi smel omejevati, saj je za del prebivalstva v parku lahko ta dejavnost še edini način preživetja. Če odredbodajalec ne bo zagotovil primernih stimulacij tudi sam odlok ne bo sprejet.

Šenkinc: Mrhovišča za divjad bi morala biti urejena v skladu z že obstoječimi predpisi. Za preprečevanje prodora divjadi na območje vasi in kmetijskih površin, bi moral biti dovoljen večji odstrel te divjadi ali selitev iz teh območji, kjer ni predviden njihov življenjski prostor (medved, ris). Zagotovljena bi morala biti večja sredstva za vzdrževanje gozdnih jas, krmnih njiv izven teh območij in zagotovljeno večje subvencioniranje obdelave kmetijskih površin, ker bi s tem preprečevali zaraščanje krajine in zmanjševali življenjski prostor divjadi.

V bistriškem vodnozbirnem območju bodočega parka se nahajajo tudi strelišče na Črnih njivah in kamnolom pod Gabrovcem in stari nesanirani nad Bistrico. Ali bi moral projekt parka predvideti njihovo selitev, kam in kako naj se zagotovijo sredstva za njihovo selitev?

Lipolt: Po analizah, ki jih za Komunalno podjetje izvajajo pooblaščen laboratoriji v pitni vodi ni zaznati povečane vsebnosti svinca, čeprav strelišče deluje že več, kot 20 let. Prepričan sem, da se vsebnost zaradi inertnosti svinca pod atmosferskimi pogoji tudi vnaprej ne bo povečala.

Kamnolom nad Il.Bistrico bo treba sanirati, kamnolom pod Gabrovcem pa služi skoraj izključno potrebam občanom in mnenja sem, da selitev ni potrebna.

Mihelj: Za strelišče Črne njive in kamnolome morajo biti izdelane okoljske in ekonomske študije za nadaljnje koriščenje. Če ni škodljivih vplivov in če dajejo zadovoljive rezultate upravljalcem in lokalni skupnosti, naj ostanejo. V kolikor pa pride do zaprtja, jih je treba ustrezno sanirati in ponovno vključiti v naravno okolje.

Glede na to, da jih ni »ustanovila« država, ampak so lastniki/upravljalci in njihove obveze znani, je pri sanaciji težko pričakovati sofinanciranje države.

Jenko: Strelišče Črne njive predstavljajo pravo ekološko bombo, saj se nahaja na vodozbirnem območju tik nad zajetjem našega vodovoda. Kaj pomeni nevarnost onesnaženja pitne vode s svincom, ni potrebno posebej poudarjati, saj bi v tem primeru ostala brez pitne vode naša in marsikatera sosednja občina. Zemljišče na strelišču bi bilo potrebno nemudoma sanirati in odstraniti več deset ton svinca, samo strelišče pa preseliti na primernejšo lokacijo in ga urediti tako, da bi bilo mogoče svince pobirati in neškodljivo odstraniti. Pri tem projektu bi lahko kandidirali na državna in mednarodna sredstva, ki so namenjena ekologiji. Pri tem projektu nam ne bi smelo biti žal niti sredstev občinskega proračuna.

Kar se tiče »starega kamnoloma« je bila ponujena (tudi z moje strani) rešitev v smeri sanacije, ki bi bila bistveno boljša od sedanje v obliki »neugledne deponije raznovrstnega odpadnega materiala«. Predlagali smo na tem prostoru ureditev strelišča za lokostrelce in posaditev ostalih površin z drevesnimi sadikami. Na tak način bi rešili prostorsko stisko enega najbolj uspešnih športnih društev v naši občini

MNENJE GLEDE STRATEGIJE RJAVEGA MEDVEDA

Društvo rejcev drobnice Il. Bistrica se je aktivno vključilo v razprave o strategiji rjavega medveda v Sloveniji. Sprejeli smo stališče o sami strategiji, bili pobudniki poziva predsedniku vlade, da se sestane s predstavniki kmetijskih organizacij Primorske, bili smo pobudniki sestanka kmetijskih društev v Postojni dne 19. I. 2002, bili smo udeleženi okroglo mize v Bukovju. Iz navedenega sledi, da smo bili pobudniki cele vrste aktivnosti, da se ne sprejme, oziroma sprejme za primorskega kmeta ustrezen odlok vlade o zaščiti rjavega medveda v Sloveniji.

Ne nameravamo ocenjevati dela Zveze glede tega vprašanja, menimo pa , da je bilo storjeno premalo, da bi si izborili ustrežnejši položaj primorskega kmeta v primerjavi z Lovsko zvezo. Člani upravnega odbora Društva rejcev drobnice Il. Bistrica zato dajemo Zvezi rejcev drobnice Slovenije naslednje zahteve:

- Čimprejšnji sklic izredne seje Zveze rejcev drobnice Slovenije glede vprašanja Strategije rjavega medveda (zahtevamo predhodno analizo dosedanje aktivnosti in predlog aktivnosti, za dosego ugodnejših pogojev kmetovanja ob sprejetju te strategije.)

- Predlagamo aktivnosti za razrešitev G. Strleta, sekretarja na MKGP, zaradi neodgovornega in enostranskega delovanja pri Strategiji rjavega medveda, na škodo primorskega kmetijstva.

- Na seji zahtevamo udeležbo predstavnikov Vlade, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za okolje in prostor, z jasnimi izhodišči kaj bodo prinesli izvedbeni akti Strategije rjavega medveda.

- Zahtevamo da je seja Zveze po predlagani točki dnevnega reda najkasneje do 15. 3. 2002.

Upravni odbor Društva rejcev drobnice Il.Bistrica

in ekološko sanirali stari kamnolom. Sredstva za ekološko sanacijo namenja MOP, koncendent in mednarodni skladi. Pri preselitvi kamnoloma pod Gabrovcem bi bilo treba upoštevati strokovna mnenja, s katerimi sam ne razpolagam. Pred leti je bilo slišati, da ob miniranju nastajajo razpoke, v katere se steka voda, kar pomembno slabi vir izvirne vode za vodovod. Vsekakor kamnolom ne sodi v nikakršen park. Za njegovo preselitev bi bilo treba najti ustrezno lokacijo, ki ne bi smela biti moteča za ljudi niti naravi neprijazna . Ob tem je potrebno upoštevati tudi gospodarski interes občine.

Šenkinc: Strelišča bi morala biti sanirana tako, da ne bi onesnaževala vodozbirnih območij. Prav tako bi

moral biti izločen iz parka kamnolom pod Gabrovcem, ker verjetno selitev na drugo lokacijo ni možna zaradi neprimernosti terena.

Poklar: Saniranje strelišča na Črnih njivah zahtevamo v občinskem svetu že nekaj let. Žalostno je, da želi župan dokazati, da svinec v izstrelkih naravi ni škodljiv in tako se stvari ne premaknejo nikamor. Zdrahe med akterji strelišča pa hvalabogu plodno prispevajo k temu, da tam strelišče ne bo nikoli več zaživeło. Žal pa bodo zaradi neodgovornosti taistih ostale razmere ne sanirane (tla in suhi bori).

Kamnolomi po mojem mnenju niso sporni, v kolikor v njih ne prihaja do kakšnih ekoloških onesnaženj.

Tomšič: V svetu ustanavljajo parke, če je ogrožena posamezna rastlinska ali živalska vrsta. Pri nas tega razloga ni. Nasprotno. Snežniški gozdovi skupaj z hrvaškimi tvorijo največjo gozdno gmoto v Evropi. Torej smo dokazali, da brez ljubljanskih in nizozemskih »vsevednežev« znamo ohraniti okolje. Najodločneje nasprotujem vsakršnim omejitvam, predvsem pa v razvoj turizma.

Mihelj: Določene omejitve so predpisane že z nekaterimi drugimi zakoni in uredbami o graditvi objektov in zaščiti gozdnih območij. Verjetno nam vsem ne bi ugajalo, če bi imeli čez čas vse gozdove posejane z razno raznimi objekti. Bojimo se že popisa obstoječih objektov in primerne ureditve obstoječih vikend naselij. Čeprav sem proti vsem omejitvam, ki omejujejo razvoj in vem, da turisti ne želijo bivati preveč na obrobju smatram, da moramo biti pri graditvi turističnih nočitvenih objektov in bivalnih objektov izven razširjenih zazidalnih območij racionalni. Če bi primerno izkoristili vse obstoječe objekte, sanirali ter uredili nekdanje objekte in jih napolnili s turisti čez celo leto, bi bili lahko kar zadovoljni.

Sicer pa predstavljajte si hotel za kakšnih 1000 ljudi pod Snežnikom!?

Jenko: Sem proti omejitvam, ki so navedene v predlogu odloka, vsaj kar se kapacitet tiče in razvojnih možnosti, ki jih nudijo vse lokacije, ki jih zajema park, razen rezervatov s posebno strogim režimom varovanja. Pri predstavitvi projekta Snežniški park sem tudi sam opozoril, da ta ne navaja vseh lokacij pomembnih za razvoj turizma, kar je narobe. Turizem da, vendar skupaj z ukrepi varovanja narave in okolja. V mislih imam izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave ter urejeno ostalo infrastrukturo. V nobenem primeru si ne smemo zapreti razvojnih možnosti na eni strani in na drugi narediti nepopravljivo škodo (npr. onesaženje podtalnice, uničenje biotopske raznolikosti,...).

Da smo prišli do te situacije, je v veliki meri zasluga nas samih. Le kaj smo počeli na projektu razvoja turizma v naši občini in kdo so tisti, ki so naredili vse, da je takšno stanje kot je?

Lipolt: Omejitev nočitvenih objektov je v osnutku uredbe res 60 ležišč, vendar je dano ustno zagotovilo, da bo uredba dopolnjena in bo objektov s 60 ležišči npr. na Sviščakih lahko več.

Dali smo pripombo, in upam da bo upoštevana, da se v uredbi opredeli tudi Gomance.Ostali objekti, npr.Okroglina, se bodo lahko adaptirali (ne pa povečevali) in uporabljali za iste namene, kot do sedaj.

Menim, da ne bi bilo prav, če res želimo zanamcem ohraniti naravo, da bi vsak po svoje urejal prostor. Vikendi naj ostanejo tisto za kar so bili zgrajeni, ne bivalni objekti ali kaj drugega motečega za sosede in druge.

Poklar: Glede razvoja Sviščakov je bilo že veliko besed in nič narejenega. Prav zato, ker do sedaj nismo znali izkoristiti naravnih danosti tega okolja menimo, da je 60 ležišč, ki jih odlok dovoljuje dovolj. Važneje bi bilo, da si lastniki vikendov uredijo nepropustne greznice in s tem ohranijo čisto okolje.

Ker je jasno, da je odločitev državnih organov, da nam bodo vsilili Regijski park Snežnik razvidna iz vseh dosedanjih razprav in akcij Ministrstva za okolje nas zanima, katera druga vprašanja bi moral podrobneje opredeliti predvideni odlok, pa jih ni, ali jih je zajel pomanjkljivo?

Tomšič: Na zboru krajanov vasi Koritnice smo državnega sekretarja Berginca javno vprašali: Koliko denarja je namenila Nizozemska za ustanovitev parka, seznam pravnih in fizičnih oseb, ki so denar prejele in koliko? Kljub temu, da kar pogosto izhaja propagandna publikacija »Snežniški park«, tega odgovora ni. Je pa ta publikacija polna člankov potencialnih »delavcev« parka. Kljub mnogim vprašanjem kakšne so prednosti parka, teh odgovorov ni. Ovire pa so znane. Zato odločno nasprotujem ustanovitvi parka. Prav tako menim, da ne potrebujemo tistih 10 jalovih delovnih mest saj je teh v Sloveniji že bistveno preveč.

Jenko: Splošen vtis, ki sem ga dobil ob vseh predstavitvah je, da pripravljavci projekta Snežniški park ne poznajo življenja in navad ljudi na tem območju. Prav tako ne poznajo celotnega terena, naravnih in krajinskih značilnosti tega območja. Zanje je sprejemljivo strelišče, eksplozije, preleti avionov in polucija z nevarnimi snovmi na eni strani in nesprejemljiv ropot motorne žage kmetov v gozdu na drugi strani. In to vse v enem in istem parku! Nekdo je celo predlagal, da bi bilo potrebno v park vključiti tudi Globovnik, če le obstaja možnost, da na tak način saniramo deponijo in njen smrad, po katerem je poznan naš kraj širom po domovini.

Za dokončno in tako pomembno odločitev kot je Snežniški park, bi bilo potrebno povprašati krajanе na referendum! Mene osebno predlagatelji do sedaj v smeri podpore temu projektu, še niso prepričali.

Lipolt: MOP vseskozi zagotavlja, da proti volji ljudi ne bodo ustanavljali parka. Osebno sem za park, če bo park

KAJ MENI IO OO SDS

SDS meni, da bi bilo, preden se posvetimo konkretnim vprašanjem, izrabiti vsa pravna sredstva »Za« ali »Proti« konstituiranju parka Snežnik. Zaradi tega zahtevamo, da se o tem odločajo občani na referendumu, kot najvišji obliki izražanja volje v demokratični in pravni državi, kot je naša.

Iz zgoraj navedenega sledi mnenje SDS-a, da smo izrecno proti regijskemu parku Snežnik z utemeljitvijo, da iz do sedaj navedenih kriterijev ne vidimo možnosti razvoja kraja samega, pač ravno nasprotno - njegovo stagnacijo.

Dodatna utemeljitev naše odločitve je tudi v tem, da se bodo stroški kakršnih-koli posegov v prostor znotraj parka, ki jih bodo izvajali občani, drastično povečali na račun občanov samih.

občanom kaj dobrega prinesel, ljudje naj se na osnovi argumentov odločijo za ali proti parku in njihova volja naj bo upoštevana oziroma izpolnjena.

Vsekakor pa morajo istočasno s sprejemom uredbe o ustanovitvi parka biti znani (in sprejeti) vsi pogoji gospodarjenja v parku.

Poklar: Uvedba parka v tem okolju se, po mojem, ne bo mogla ljudem kar vsiliti, zato morajo pač odgovorni akterji vložiti dovolj navora in energije, da bodo ljudi prepričali v opravičenost uvedbe parka in argumentirano ponuditi vse ugodnosti, ki bi jih bili prebivalci parka lahko deležni. Prav zaradi netransparentnosti obljub v razpravah, se med ljudmi pojavlja odpor in nejevolja. Za morebitni propad projekta bodo torej izključno odgovorni njegovi pripravljavci.

Mihelj: Regijskega parka Snežnik ne more in ne sme vsiliti nihče, če ne bo po volji ljudi, ker preprosto ne bo živel, razen na papirju. Na žalost so se je proces in pilotne študije predolgo odvijali samo na enem območju (Cerknica) in v ožjih strokovnih krogih, zato je ostalo našim ljudem še veliko neodgovorjenih vprašanj in tudi »fiksnih idej« zaradi

slabih izkušenj iz preteklosti. Premalo poznamo in spoštujemo tudi omejitve, ki jih že dolgo predpisujejo drugi zakoni in občinski odloki in je sedaj vseh omejitev kriva uredba o regijskem parku, ki jo trenutno obravnavamo. Marsikdo tudi še ne ve, kaj bi radi zaščitili s parkom in za koga, kar kaže, da je bilo vidno premalo vzgojnih aktivnosti med preprostimi prebivalci bodočega regijskega parka.

Kot sem že rekel na začetku, nimamo razvojnega programa in jasnih alternativ, ki bi jih lahko vtkali v nastajanje regijskega parka in jih postopoma uresničili s pomočjo države in Evropske unije, kot lastne in nevsiljene. Bojim pa se, da bomo zaradi splošnega nasprotovanja vsem predlaganim rešitvam, namesto njihovega konstruktivnega spreminjanja dopolnjevanja in prilagajanja našim željam in ciljem, spet »izviseli« in zamudili še eno razvojno priložnost za velik del naše občine.

Štemberger: Vsi, tako mi – prebivalci občine Ilirska Bistrica, kot tudi uredbodajalci – Ministrstvo za okolje in prostor, se moramo zavedati, da park prihaja k nam in ne obratno, da mi rinemo v nekakšen rezervat. Ali z drugimi besedami povedano, uredba o Regijskem parku Snežnik se mora podrediti zatečenemu stanju na terenu in ne obratno. Zaradi parka ne bomo popolnoma ničesar spreminjali in ne ničesar selili. Če neka zadeva za park ni sprejemljiva, naj jo uredba o parku enostavno izvzame.

Šenkinc: Ker uredba ne predvideva jasnega financiranja ukrepov za ohranitev krajine, da bi s tem preprečevala in omejevala predor divjadi v bližino naselij

V bistriški občini smo vedno smatrali, da je območje, ki ga bo sedaj zajel bodoči park, turistični rezervat. Sedaj predvidene restriktivne omejitve so v veliki meri neživljenjske. Naj navedemo glavne: omejitev velikosti nočitvenih objektov na 60 ležišč, prepoved graditve bivalnih objektov. Možnost gradnje vikendov samo na Sviščakih, popolno zanemarjanje lokacij na Gomancih, Okroglini in Grdi dragi, ki so v vseh dosedanjih projektih predstavljali potencialne nočitvene lokacije. Prepovedano je spreminjanje sedanjih koč v turistične objekte. Zanima nas kaj o omenjenih omejitvah mislite vi?

Šenkinc: Cilj uredbe v takšni obliki kot je sedaj predlagana, je varovanje narave in ne normalen gospodarski razvoj v skladu z naravo. Zato je tudi predvidena taka omejitev gradnje turistične infrastrukture. S tem je onemogočen turistični razvoj tega območja kot protiuteži omejitve ostalega gospodarskega razvoja in se bo z dodatnimi pogoji gospodarjenja to območje še bolj finančno izčrpavalo in gospodarsko zaostajalo. (Rad bi videl predlagatelje parka, ki bodo dopustovali namesto v Ljubljani, v Postojni in se dnevno vozili na sprehode na Mašun ali Gomance).

Štemberger: Menim, da uredba, ki sicer ima določene omejitve in pomanjkljivosti, za območje, ki je sedaj predvideno za vključitev v park, vendarle ni prehuda. Uredba bi bila mogoče nekoliko preostra, če bi vključevala velike vasi. Ker pa sta tako Bač kot Knežak po novem izven meja parka, menim, da je uredba za ostalo pretežno neposeljeno območje sprejemljiva. Dve glavni pomanjkljivosti, ki ju vidim v predlagani uredbi sta ravno nočitveni objekti na Sviščakih (potrebno bi bilo dovoliti gradnjo objekta s 100 ležišči)

in pa asfaltiranje ceste od Ilirske Bistrice do Sviščakov in naprej do Mašuna, kakor tudi asfaltna povezava med Mašunom in gradom Snežnik. To bi bilo za razvoj turizma v predvidenem parku bistvenega pomena, obenem pa to vendarle ne predstavlja tako hud poseg v prostor. Kar pa se tiče ostalih omejitev bi povedal naslednje: 50 let nam nihče ničesar ni omejeval, 50 let nam nihče ničesar ni prepovedoval. In kaj smo ves ta čas na tem območju storili? Nismo bili niti sposobni sprejeti ureditvenega načrta za Sviščake, planinski dom nam ni ravno na zavidljivi ravni, niti ceste do Sviščakov si nismo bili vredni asfaltirat. Zdaj pa, ko smo na mizo dobili predlog uredbe, bi kar naenkrat urejali nova smučišča, gradili bi hotele na Sviščakih, Gomancih in ne vem kje še vse, asfaltirali bi vsako gozdno stezo in mogoče bi si postavili tudi vetrno elektrarno!!! Le kje smo bili z investicijami vsa ta leta? Omejitve ne ležijo v uredbi, omejitve ne ležijo v Ljubljani, omejitve so tu pri nas doma, med nami, ki si en drugemu mečemo polena pod noge, namesto da bi s skupnimi močmi poiskali najboljše možne rešitve.

FONTANA NA PLACI

Vračamo se na začetek. Na Trg Maršala Tita in na predlog Turističnega društva za postavitev fontane na tem trgu. Je to res najprimernejše opozorilo, da Bistrica leži ob vodi, da so žage in mlinci dajali tem kraju značaj dolga stoletja? Mislim, da bi se omenjenega problema morali lotiti drugače. Mogoče bolj originalno, kot so to storili Solkanci lani jeseni s postavitvijo javne fontane ob svoji tisočletnici.

Bistričani so bili bolj ponosni na vodo kot je videti čeprav na trgu niso gradili fontane. V sami Bistrici je bila le fontana (bazenček) na Vaupetičevem vrtu, zgrajena za časa Italije. Pa še to je povojni kupec hiše kmalu zasul in razširil zelenico.

Vodovod, zgrajen konec devetnajstega stoletja in po Bistrici razpeln v prvi polovici dvajsetega stoletja, je prinesel le vrsto javnih vodovodnih pip, na kakih osem so me opozorili Bistričani, razvrščenih od izvira Bistrice do centra nekako v tem vrstnem redu: nasproti Mehlinovih, pri Bilčevih, pri cerkvi, pri Marinkotu, nad Čenarjem, pri Oraju in pri Spetiču. Slednja je služila predvsem koritu za napajanje živine. Seveda ne smemo pozabiti tiste na trgu. Bila je bogata mestna špina, lahko bi po njeni obliki dejali celo fontana. Razen ostanka te - danes spremenjene v spomenik domačinoma - ki so ju fašisti obesili, so vse druge izginile.

Trg je dobil svojo današnjo podobo v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Odprto strugo, preko katere se je bočil mostiček - domačini so ga imenovali brv, so prekrili z betonsko ploščo in hiše z obeh bregov združili, ukinili napajališče za živali in dobili veliko površino za organizacijo političnih

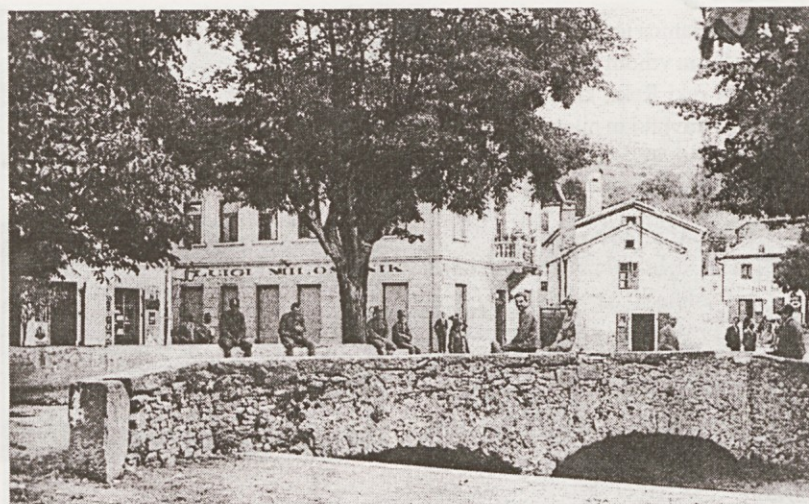
Pogled na današnji spomenik domačinoma je kaj klavern. Vsekakor bi bila obnova špine nazaj v fontano in postavitev spodobnega obeležja in ureditev celotnega prostora primerna osvežitev.

Iz arhiva Foto Maraž

zborovanj. Čas je naredil svoje in trg je danes pač tak, kakršen je. Vsekakor bi si Bistrica zaslužila in lahko privoščila bolj urejen center starega mesta, mislim pa, da samo postavljanje fontane k temu ne more pripomoči. Spodbudno je, da je na tem trgu doživel delno obnovo Hodnikov mlin in jo doživlja Ivetova žaga. Osvežitev so tudi obnova Šketove hiše, Triglava in Ivetovega mlina. Vsekakor gre tu hvala novim lastnikom Pucu in Povalcu ter knjižnici. Posamezne urejevalce prostora, predvsem bistriške arhitekta, glavni zagovornik take ureditve je bil pokojni Pavel Žnidaršič, pa že dolgo muči pokrita struga in želja, da bi bistričani le zbrali dovolj volje in denarja in bi strugo na trgu ponovno odkrili, uredili njeno okolico ter na ta način obogatili centralni mestni prostor. Ob tem se vedno pojavljajo vprašanja o pomanjkanju parkirišč. Stroka ocenjuje, da bi z ureditvijo prej

pridobili še kakšno, kot pa ga izgubili. Točno pred desetimi leti je Fakulteta za Arhitekturo ob sodelovanju tudi domačih arhitektov v študiji: Variantne rešitve ožjega in širšega mestnega središča Ilirske Bistrice, med drugim obdelala tudi takšno ureditev tega trga. Gotovo se na občini še kje valja kak primerek tega projekta.

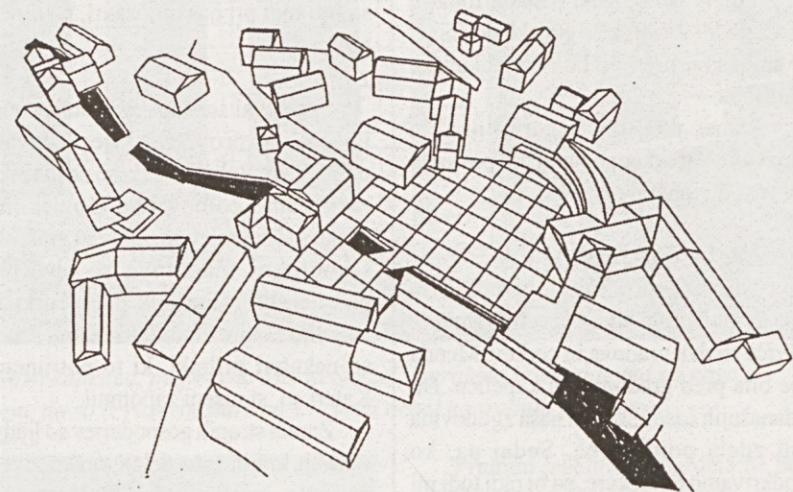
Če bo turistično društvo nadaljevalo s svojo akcijo bolj smelo in prodrlo z idejo ureditve trga tudi v krajevno skupnost in na občino, bo morda uspelo vrniti Bistrici vodno strugo tam, kjer bo ta najbolj okarakterizirala samo mesto. Pa fontana. Z vrnitvijo vode na staro špino in z primernejšo postavitvijo obeležja domačinoma žrtvama fašističnega divjanja bi vsekakor bolje opredelili podobo mesta. In še nekaj, z obeležjem bi se lahko spomnili tudi žrtev

BISTERZA - Piazza Vitt. Emanuele III

Trdni loki mostu so krasili Trg Maršala Tita, takrat poimenovan Trg Vittorie Emanuele III. Glede na poimenovanje v obeh državah tudi tedaj središče Bistrice.

Iz arhiva Foto Maraž

Perspektivni pogled na Plac

Pogled na skico ureditve Placa, kot ga je pripravila skupina arhitektov pod vodstvom docenta dr. Borisa Leskovca. V skupini sedmih arhitektov je sodeloval tudi domačin Leon Belušič. Mogoče pa bi Plac res pridobil, če bi bistričani realizirali pripravljen projekt.

bombnega napada pri Novem svetu.

Ob zaključku serije pa še to: Če bi krajevna politika pokazala le malo interesa za popestritev Bistrice, bi z

majhnimi sredstvi lahko obnovili stare fontane in v par letih osvežili turistično ponudbo mesta.

Jožef Šlenc

Društvo se predstavi

V 70-ih letih je bila Ilirska Bistrica poznana po izrednih kartistih, ki so sloveli po celotni tedanji Jugoslaviji in dosegali najvišje rezultate. Organizirali so tudi dirke v domači Ilirskai Bistrici. AMD je organizirala tudi turistične rallye s spretnostnimi vozniki (Brkini) tako, da je bil avtosport blizu in priljubljen med ljudmi. Vendar je zaradi različnih dejavnikov avtosport v Il. Bistrici zamrl.

Po 30 letih je prvi korak k oživitvi avtosporta na bistriškem naredil Ferrari klub z organizacijo dirke na Mašunu in kasneje gorske dirke med Il. Bistrico in Šembijami, ki je ena izmed najboljših dirk v Evropi. Ob obiskovanju te dirke in drugih po Sloveniji smo se iz množice obiskovalcev dobili trije domačini in po večkratnih pogovorih odločili, da tudi mi sodelujemo v svetu avtosporta. S tem smo v letu 2001 tudi ustanovili KMK racing klub in pripravili tekmovalno vozilo. Kot začetniki v tem športu smo se odločili, da začnemo v nižji kategoriji zaradi nižjih stroškov tekmovalne sezone in negotovosti na odziv domačih ljudi. Za avtomobil smo izbrali legendarni Zastava Yugo, ki ga je bilo potrebno precej predelati za udeleževanje na

KMK RACING KLUB

dirkah. Potrebno je bilo tudi opremiti voznika ter pridobiti vozniško licenco in drugo dokumentacijo. Sestaviti spremljevalno ekipo, ki bi bila pripravljena s svojim znanjem in delom ter veseljem pomagati na dirkah. Dirka za nas ni le nedeljski izlet na enega izmed ovinkov proge, ampak delo celotne ekipe več dni. S tem pa se pojavi veliko stroškov, kot so nastanitev, prevozi, postavitev boksa, prehrana, startnine...

Ko smo uspeli pripraviti vse potrebno, smo se podali na svojo prvo dirko na Gorjance. S tem svojim

dirkaškim krstom smo bili izredno zadovoljni, ker nismo pričakovali praktično nič. Navkljub starim mačkom smo dosegli odlično sedmo mesto v svoji skupini, kjer je bilo 18 sodelujočih. Kljub pomankanju finančnih sredstev nas je ta dirka vzbudila, da smo začeli s pripravami na domačo dirko. Kljub domačemu terenu vendar z velikimi težavami avtomobila smo na GHD Ferrari dosegli 9 mesto med 21 sodelujočimi v svoji skupini. Tako da smo bili izredno zadovoljni z izkupičkom naše sezone 2001.

V sezoni 2002 je želja kluba sodelovati na več dirkah s poudarkom na rally tekmovanjih, vendar pa je vse odvisno od finančnega stanja, kajti avtošport je zelo zanimiv in drag šport. Upamo, da bomo ob pomoči starih in novih sponzorjev v tej sezoni še uspešnejši.

V letu 20001 smo bili razočarani nad večino domačih podjetij, kajti deležni smo bili le posmeha. Razen nekaterih, ki so nam že od vsega začetka stali ob strani in se jim ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se:
AUSTROCHEM Ljubljana in
g. VINKU VRHU
JOHNNY BAR II. Bistrica
SPLOŠNO ZIDARSTVO LOGAR
Tominje
BOLERO BAR Ilirska bistrica
AVTOKLEPARSTVO KALC Rečica
GRADEKS BMR Postojna
OKR. PRI KORAJŽNIKU Rečica
MARY ART II. Bistrica
LAŠKO PE LUCIJA in
g. BOŠTJANU HRIBARJU
DROGA PORTOROŽ -
BARCAFFE
POSREDOVANJE ZIDAR
ANDREJ s.p. Ljubljana
MINI MARKET BATISTA
Il. Bistrica
SALUMIS d.o.o. Ilirska Bistrica
AVTOSHOP Ilirska Bistrica
KALISTER AVTO Dolenje

IN POSAMEZNIKOM:
VALENCIČ ALOJZU, UJČIČ
IGORJU, ROLIH DENISU, BATISTA
STOJANU, FURLAN KARLOTU,
FATUR JOŽKU in njegovi ekipi,
GASILCEM TIB TRANSPORTA,
BRADEL DAMJANU in vsem, ki ste
nam stali ob strani pa ste ostali
neopaženi - tem se tudi iskreno
opravičujemo.

Vas Jablanica je gručasto naselje v Podgori, ki leži na vznožju kraškega roba, pod Srednjim vrhom (923m), tik nad cesto Ilirska Bistrica – Zabiče. Skozi naselje teče proti reki Reki, ki je nadruzi strani obrečne ravnice, potok Goričnik. Pod krajem so travniki in njive, nad njim pa je hrastov gozd in še višje prepadne stene. Na Rebri 150 metrov nad naseljem so razvaline srednjeveškega gradu, pod njim pa ostanki cerkve Marije Snežne.

GRAD JABLANICA

Nad naseljem Jablanica so še danes vidne razvaline srednjeveškega gradu. Valvasor opisuje, da stoji grad v divjini med visokimi hribi, poraščenimi z gozdovi. Po njegovem mnenju je dobil grad ime po divjih jablanah, ki so rastle v okolici. Glede imena si ni popolnoma na jasnem, saj pravi, da so mogoče stari Rimljani ta kraj imenovali »Ad malum« zato, ker leži v neobljudenem in divjem kraju.

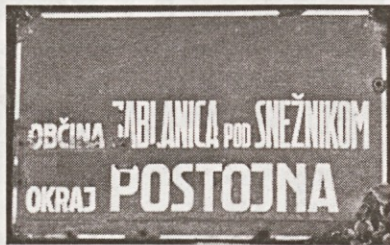
Grad je večkrat menjal lastnike: gospode Haller, Zuetkoviz, viteze Fini in barone Lazzarini.

Potem, ko so grad napadli roparji, so zgradili v vasi novo grajsko poslopje, kamor so se preselili lastniki jablaniške graščine.

Danes predstavlja gornji grad le razvaline, medtem ko grajsko poslopje v vasi dokončno razpada.

MOJA VAS JABLANICA

Nisem še slišal, kdaj je nastala, Vem pa da jablančani živijo tu veliko stoletij. Priče so dva gradova in cerkev. Menda je bila pred gradom tudi kapelica. Do današnjih časov se nam naša zgodovina ni zdela pomembna. Sedaj pa, ko odkrivamo dinosavre, pa bi radi tudi mi otroci odkrili kakšno pomembno stvar iz zgodovine našega kraja in ljudi. Če

Pred drugo svetovno vojno in še po njej sta bili v Jablanici občina in pošta

Pogled va vas z jadralskega padala

so bili tudi pri nas dinosavri, pa tudi o njih.

Spraševal sem starejše jablančane. Povedali so mi o jezeru, ki je prekrivalo dolino reke Reke. Menda so našli rinko za vezanje čolnov pod Kozlekom. Preko naših krajev so potovali graščaki s kočijami. Zagotovo so ob Reki prihajali tudi ubežniki pred Turki in verjetno za njimi tudi Turki sami. Znani so nekateri priimki, ki to potrjujejo. Kateri so, si nisem zapomnil.

Zaradi strogih gospodarjev so ljudje v naših krajih trdo delali, težko živeli in malo imeli. Strina Celinova je povedala, da se je smel na kmetiji pod

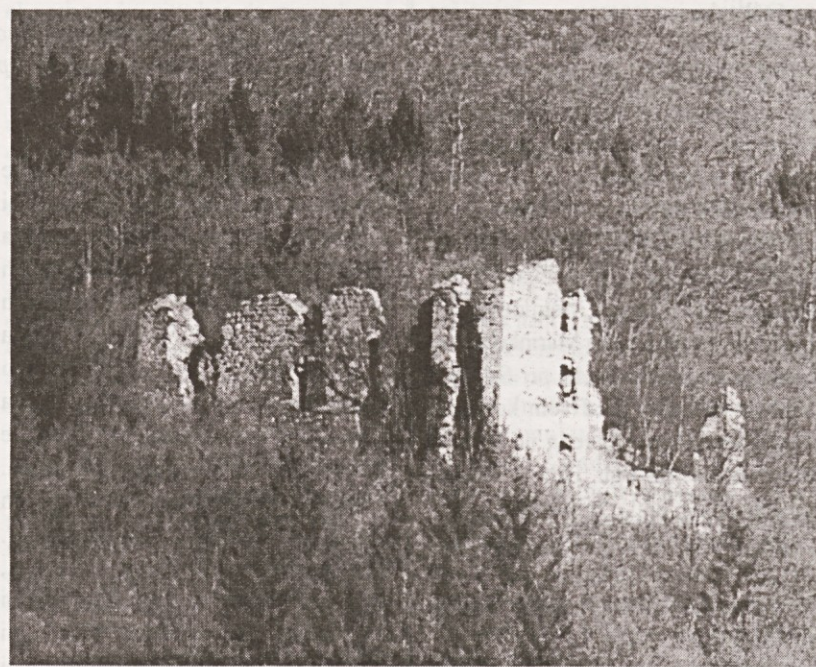

graščaki od vseh številnih otrok poročiti samo eden. Drugi dete niso dobili. Doma so ostali neporočeni kot strici in tete za pomoč na kmetiji.

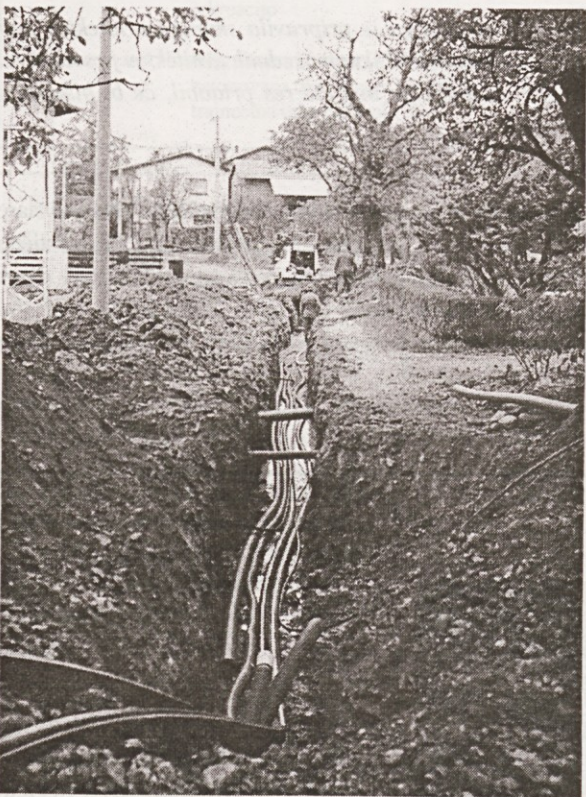
V 19. stoletju je veliko naših fantov odhajalo s trebuhom za kruhom v tujino. To se je dogajalo tudi kasneje, zato občasno dobimo kakšen obisk iz tujine od potomcev naših prednikov. Zgodovina naše vasi je podobna velikemu popotovanju.

Moji predniki pa so ostali v Jablanci. Sam sem se rodil v Postojni, živim pa v Jablanci. Tu bi želel tudi ostati, ker mi je tu lepo in me imajo radi.

*Princ Miha, 3. razred
OŠ Podgora Kuteževo*

Ostanki nekdanjega gradu nad vasjo

Kaj vse so jablančani položili pod svojo cesto priča zgornja fotografija

Letnica 1631, na kamnitem okvirju okna na novi graščini je še vedno uganaka.

Grad Jablanica (Jablaniz – Jablanca) leta 1689 po bakrotisku iz Valvasorjeve knjige "Slava vojvodine Kranjske".

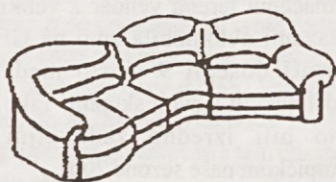
Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVNIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +385(0)5/714-15-04

Obveščamo svoje poslovne partnerje,
da selimo sedež podjetja
SUMA INŽENIRING d.o.o.
in podjetja
SPONSOR INŽENIRING d.o.o.
na Bazoviško 32,
v nov poslovni center MIKOZA.
Začetek poslovanja
v novih prostorih
bo predvidoma
04. 03. 2002.

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-41-362

PURPLATEX
d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA
* SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV
PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 05/783-63-20
GSM: 041/611-395
e-mail: purplatex@siol.net

milka
Pedikerski salon
Milka Prosen
Rozmanova 36, Il. Bistrica, 05/71-41-269

*Vesele
velikonočne
praznike*

Nova graščina v središču vasi, ki že dolgo časa ni več nova

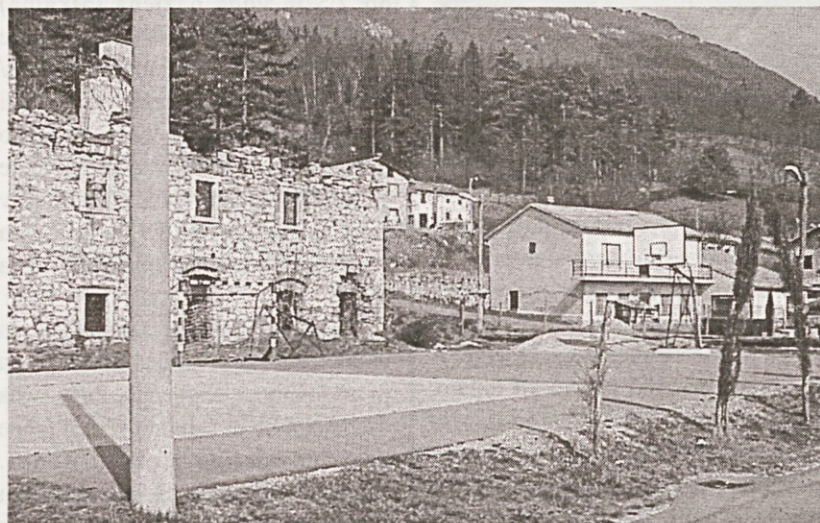
Trgovina v vasi

JABLANICA DANES

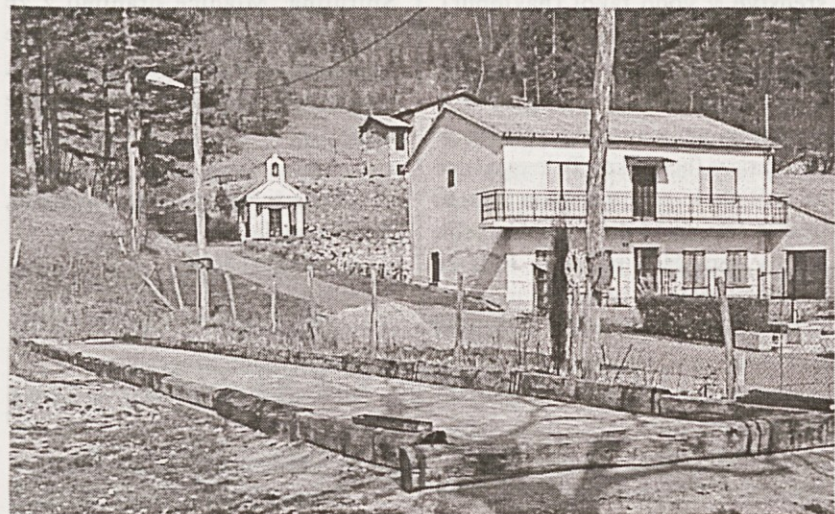
Jablanica šteje 158 prebivalcev, ki živijo v 41-tih stanovanjskih enotah. Spada, skupaj z Vrbico, v Krajevno skupnost Vrbovo.

Leta 1997 so se na referendumu odločili za tridostni samoprispevek za dobo treh let, za ureditev vasi. Z zbranim denarjem so v naslednjih letih rekonstruirali vodovod, zgradili nov

raztežilnik za uravnavanje pritiska vode pri uporabnikih ter izdelali fekalno in meteorno kanalizacijo. Z malo ali več težavami, so 1999 leta dokončali dela z asfaltiranjem 6.000 kvadratnih metrov poti in dvorišč. Vgradili so 1.580 metrov vodovodnih cevi, 625 metrov meteorne in 684 metrov fekalne kanalizacije. V številne delovne akcije so jablaničani vložili 3.880 ur prostovoljnega dela.

Igrišče pred graščino

Vaški balinc

"Delovna akcija" asfaltiranja vasi.

Nova kapelica, posvečena Mariji Snežni. Izgrajena je popolnoma na novo s tem, da so iz ruševin stare cerkve vzeli nekaj uporabnih detajlov.

Pridnim jablaničanom, dela ne bo zmanjkalo niti v prihodnje, saj imajo v vasi kar 32 otrok oziroma mladostnikov, ki bodo vsekakor poskrbeli za razvoj in napredek svoje vasi.

Vse o Jablanici je povzeto po:

- Viljem Kindler: Zgodovinski paberki o srednjeveških gradovih ob zgornjem toku Velike vode in nekaterih drugih bližnjih gradovih

- Krajevni leksikon Slovenije

Posebna zahvala gre Danilu Štefančiču, Ivanu Kompanu in malemu Mihcu.

P.E.K.A.R.N.E
MLINOTEST
d.o.o. AJDOVŠČINA

Pekarna Ilirska Bistrica
Cankarjeva 24
6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/ 714 10 38

RENAULT
AVTOSERVIS
Smrdelj Valter s.p.
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

**VAM NUDI KOMPLETNO
SERVISNO USLUGO
ZA VAŠ AVTO**

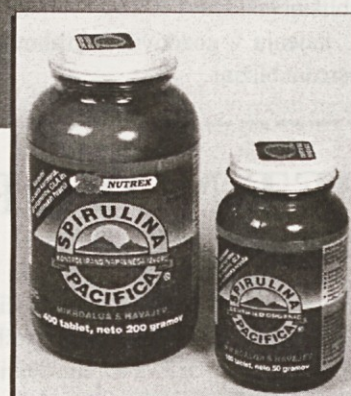
- * PRODAJA VOZIL
- * PREPISI RABLJENIH VOZIL
- * ZAVAROVANJE
- * SERVISIRANJE VOZIL
- * OPTIKA ZA VSA VOZILA
- * MONTAŽA IN SERVISIRANJE AVTO KLIME
- * MONTAŽA AVTOSTEKEL (NA VSEH VOZILIH)
- * MONTAŽA IN PREMONTAŽA GUM
- * KONTROLA AMORTIZERJEV
- * KONTROLA ZAVOR (NA VALJIH)
- * ČIŠČENJE HLADILNEGA SISTEMA NA VSEH VOZILIH
- * AVTOVLEKA
- * NUDIMO KLEPARSKE IN LIČARSKÉ USLUGE

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST !

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano z mikroalga iz oceanskih globin, ki je naravni vir vitaminov, mineralov, antioksidantov in vseh esencialnih aminokislin.

Spirulino PACIFICO lahko kupite v vseh dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.

Bistriške gasilske novice

VELIKA NEVARNOST
POŽAROV V NARAVI

Zaradi dolgotrajnega sušnega vremena se je stanje na področju požarne varnosti v naravi poslabšalo, zato je Uprava RS za zaščito in reševanje z dnem 11. 03. 2002 razglasila veliko požarno ogroženost okolja na območju celotne Slovenije.

Z dnem razglasitve velike požarne ogroženosti naravnega okolja je v naravnem okolju prepovedano kuriti, sežigati ali uporabljati odprt ogenj, puščati ali odmetavati goreče ali druge

- kurjenju žarov zunaj urejenih kurišč

- odmetavanju neugasjenih cigaretnih ogorkov in lahko vnetljivih materialov iz vozil

Kaj storiti, ko v naravi zagori?

Ostanite mirni in razsodni. Ocenite kakšen je požar. Če je to manjši začetni požar, če je šele zagorelo, skušajte požar pogasiti sami.

Pri gašenju morate paziti predvsem na svojo varnost. Požara se lotite s priročnimi gasilnimi sredstvi: z vodo, brinovimi ali smrekovimi vejami ter z zemljo ali peskom.

Gašenje požarov v naravi je najuspešnejše z vodo. Zadostno

predmete in snovi, ki lahko povzročijo požar.

Prostovoljno gasilsko društvo Il. Bistrica je na podlagi razglašene preverila in povečala operativno sposobnost enote. V društvu smo preverili vso opremo, ki nam služi pri intervencijah v naravnem okolju, organizirali občasne patrole po našem požarnem okolišču, po potrebi pa bomo organizirali tudi požarne straže.

V letošnjem letu je naše društvo na požarih v naravnem okolju posredovalo 19 krat, zato opozarjamo občane, da se držijo razglašene, saj bo inšpekcija za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, gozdarska in kmetijska inšpekcija ter policija izvajala v času razglašene požarne ogroženosti naravnega okolja poostren nadzor.

V sušnem obdobju se je treba v naravi izogibati predvsem:

- nenadzorovani uporabi ognja in sežiganju odpadkov, zlasti na njivah, vrtovih, sadovnjakih in vinogradih, ki so v bližini gozdov

- kajenju v gozdovih in njihovi neposredni bližini

količino vode preprosto zlijte na ogenj. Ogenj mora povsem ugasniti. Z brinovimi ali smrekovimi vejami udarjajte po površini, ki jo je zajel ogenj ali pa jih vlečite po robu goreče trave. Če imate pri roki kramp ali lopato, lahko prekopljete rušo in s tem preprečite širjenje požara. Manjšo površino, ki jo je zajel ogenj, lahko posipate tudi s peskom ali zemljo, dokler povsem ne ugasne.

Sami gasite le, če požar ne presega vaših zmognosti. Če požaru niste kos, nemudoma pokličite center za obveščanje na številko 112.

Po telefonu sporočite naslednje podatke:

- svoje ime in priimek
- kaj in kje gori
- kratek opis požara
- v katero smer se požar širi in kaj ogroža

- če je možno povejte tudi, kje boste počakali gasilce zaradi dodatnih informacij

Z dodatnimi informacijami, ki jih lahko poveste gasilcem na kraju požara, lahko veliko prispevate k učinkovitejšemu gašenju.

Janko Slavec
PGD Il. Bistrica

Bistriški ZOO kotiček

MOJ PRVI AKVARIJ!

Preden se odločite za nakup akvarija razmislite o tem koliko velik akvarij si lahko privoščite glede na prostor, kjer bo stal. Preučite vrste rib za katere si se odločite, saj so mnoge odvisne od velikosti akvarija (npr.: Discus, Ostrižniki). Lahko si pomagaš z literaturo (Rihard Jerič V svetu akvaristike), pobrašiš po internetu (www.aquahobby.com, www.planetcatfish.com, www.fishbase.org) ali za nasvet vprašate prodajalca v specializirani trgovini, kjer prodajajo tropske ribe. Tudi poraščenost ali akvarij sploh brez rastlinja je za nekatere vrste živlensko pomemben! Gupi (Poeciliidae) kot živородna riba na eni strani potrebuje bujno rastlinje na vsaj 2/3 akv. površine in Oskar (cichlidae) na drugi strani, ki je pravi uničevalec rastlinja potrebuje le kamenje in mehko podlago. Pomembno je tudi ali se odločate za t.i. "species tank" v katerem imamo le eno vrsto rib ali "community tank" z več vrstami rib, ki je tudi najbolj priljubljen.

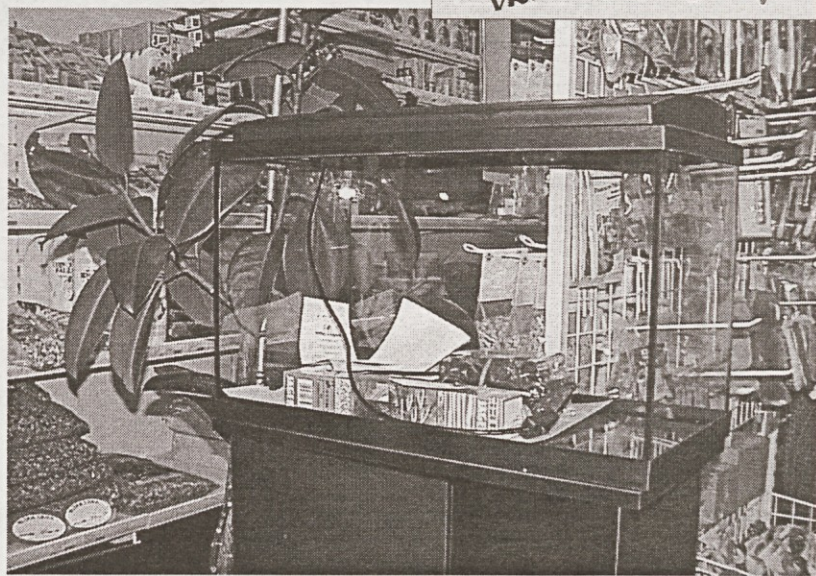
VREDNOSTI VODE!

Ph (kislost ali bazičnost vode) vrednost med 6.5 in 7.5 je najbolj primerno za večino rib. Če je Ph večji od 7.5 je voda bazična (alkalna). Potrebno je dodati sredstvo za kisanje vode (tekočina Ph minus in Morena/naravna metoda za kisanje vode je tudi mangrova in mopani les ki ga lahko postavimo kot okras v akvarij). Če je Ph pod 6.5 je voda kisla, z katero pa v naših krajih nimamo večjih težav. Na vrednost Ph pa močno vpliva tudi trdota vode.

Vode, ki vsebuje samo kisik in vodik v naravi praktično ni, lahko pa jo pridobimo z destilacijo. Pitna voda vsebuje pline in številne v vodi topne kemične spojine v obliki ionov. Karbonatna trdota je koncentracija kalcijevega in magnezijevega bikarbonata. Kalcijeve in magnezijeve soli pa skupaj tvorijo nekarbonatno trdoto. Šeštevek je skupna trdota in je pomemben dejavnik za dobro počutje rib. Kh in Gh (trdota vode) vrednost med 10 in 14 je najprimernejša le za določene vrste. Trdoto najlažje nižamo z odstajanjem in prekuhavanjem vode ter z sredstvi za mehčanje vode Morena. šotni granulati in korenike Mopani les.

Namreč, če je karbonatna trdota pod 5 potem se zniža tudi Ph. Vrednost Ph je torej odvisna od skupne trdote vode. Obema je potrebno posvetiti več časa pri menjavanju vode. Če pri polovičnem menjavanju vode v akvariju stari vodi dodajate svežo vodovodno vodo potem lahko Ph drastično naraste in povzroči pogin rib. Da bi slednje preprečili vedno dodajajte teden dni postano ali prekuhano vodo. Nikoli pa deževnico ali vodo iz rek, saj slednja vsebuje lahko večjo koncentracijo bakterij in tudi nekaterih kemijskih elementov (baker, nitrati, nitriti) in jo je potrebno vedno prekuhati! Če je voda po uporabi sredstev za nižanje Ph temna, rjavkasto rumeno jantarne barve, to ne moti! Večina rib se namreč bolje počuti v takšni vodi.

Kisik; nekatere vrste rib (labirintovci, oklepni somiči) lahko diha tudi kisik iz zraka, do katerega

pridejo na površini. Brž ko je v akvariju premalo kisika ribe to pokažejo z vedenjem. Ribe se pomaknejo tik pod vodno površino in hlastajo za zrakom. Nekaj kisika v vodi ustvarijo rastline z fotosintezo. Sproščanje le tega je odvisno od št. rastlin in jakosti osvetlitve. Najboljši način prezračevanja so zračne črpalke.

BOLEZNI RIB

Vzrok za zmanjševanje biološke odpornosti na ribje bolezni je med drugim industrijski način gojenja rib v tropskih območjih. Ko v akvariju prvič izbruhne epidemija, smo ponavadi čisto zbegani. Ker je bolezen lažje preprečiti kot zdraviti je najpomembnejše skrbeti za higieno v akvariju. Če je le možno kupimo ribe naenkrat v isti prodajalni, tako preprečimo prenos raznih bakterij od enih do drugih rib in juh lahko vse skupaj preventivno zdravimo. Tudi če bolezenskih znakov ne opazimo je priporočljivo dodajati anti bakterijsko sredstvo v vodo takoj (baktapur). Bakterijski razpad plavuti pri ribah je najpogostejša bolezen ki najbolj in največkrat prizadene živoročne ribe.

Druga najpogostejša bolezen je Ihtioftiriza (bele pike). To je zajedalec na koži rib, ki pa je s prostim očesom opazen šele po 14 dneh v obliki belih pik. V tem času pa se je tudi že namnožil, zato je potrebno ukrepati hitro. Bolezen zdravimo z zdravilom Costapur in Costamed. Prt višjih temperaturah in pri nestalnem menjavanju vode se na ribah lahko pojavi tudi plesen. Najprej v obliki tanke, bele, kot vate kosmate lise. Tkivo začne po daljšem času razpadati in pojavijo se rane na koži. Plesen se pojavi kot sekundarna bolezen in je ni moč zdraviti, če najprej ne odpravimo primarnega vzroka. Voda v akvariju ne sme biti onesnažena. Eno tretjino vode menjavamo v akvariju mesečno. Temperatura naj bo stalna, ne previsoka, do 24 stopinj. Povišamo jo lahko le med razmnoževanjem, vendar le za čas drstitve. Bolezen zdravimo z zdravilom Mycopur.

Na ribah se lahko pojavi še vrsta drugih zajedalcev, katere zdravimo z omenjenim zdravilom (bičkarji in migetalkarji), slednji napadejo škrge povsem zdravih rib.

RIBE ZA ZAČETNIKE

Najbolj priljubljena je gotovo Poecilia Reticulata - Gupi. To je

Tukano
ZOO
in
VRT
Fenišs
zoo shop

miroljubna, živahna, izredno družabna živoročka, ki jo lahko z malo izkušenj namnožimo kar v majhnem akvariju. Zraste do 6 cm. Za samce je značilno, da imajo živopisan pajčolanast rep. Samice so ponavadi bolj medlih barv z manjšim repom. Optimalne razmere za gojenje so gosto zaraščen akvarij, temperatura do 28 stopinj. Samice iz te družine izležajo žive mladice (od 20 do 50). Temna lisa v predelu trbuha dokazuje, da je samica oplojena. Nekaj dni preden se izležajo mladice lahko, če pogledamo natančneje, vidimo že razvit embrio in oči mladic. Ko se mladice izležajo so takoj samostojne za življenje, vendar jih je potrebno varovati pred požrešnimi starši. In sicer tako da akvarij gostejše naselimo z rastlinami (najprimernejša Cabomba) v katere se bodo mladice skrile takoj ko se izležajo. Gupiji so vsejede ribe. Vendar v naravi v njihovi prehrani prevladuje rastlinska hrana, zato je zanje najprimernejša hrana Flora za živoročne ribe in tabletirana hrana Spirulina. Mladice hranimo z že pripravljeno hrano za mladice Micropan, zelo rade pa kot posledek pojedjo vodne bolhe Cyclops in solinske rakce.

Ostale živoročne ribe so še mečki, platiji in moli.

SE NADALJUJE...

nakup rib

naselitev rib

nakup rastlin in posaditev

ribe za začetnike somiči in čistilci

Tukano zoo in vrtni center
Dom na vidmu Gregorčičeva 2
Tel.: 05/710 13 63

Vabljeni!

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

Sprejemamo
naročila za
okulistične
preglede
na telefon
05/71-00-510

PET NOVOROJENČKOV

V februarju je v postojnski porodnišnici prišlo na svet 69 novorojenčkov; od tega pet bodočih "bistrčanov" in sicer tri deklice ter dva fantka. V Dolnji Zemon sta prišla Domen ter Lovro, v Koseze Karmen, v Ilirsko Bistrico Eva ter ena deklica v premski okolišč.

Vsem očkom in mamicam iskrene čestitke.

Bojana Urh

ČIGAV-A SI?

To je pogosto zastavljeno vprašanje, ko smo majhni in nas pocukrane tete ščipajo za debela lička ter nas sprašujejo: "Joj, čigav-a pa si?" Kakopak si gospe same odgovarjajo in smo pozornejši na boleča lica, zlahka pozabimo na besedico čigav. Je torej ena od nešteti vprašalnic v slovenskem jeziku in do nedavnega tudi sama nisem imela do nje odklonilnega odnosa.

Nikoli nisem pomislila, da bi bil odgovor na to poizvedovanje lahko napačen, če hočete nezaželen, ali pa da bi človeku celo škodil. Sugerirati vam želim pravilne oziroma zaželene odgovore, da ne boste slučajno naslednjič, ko vam kdo zviška pred nos postavi:

"Cigav-a pa si ti?", tako kot jaz debelo pogledali in se do nezvesti čudili, da kaj jo/ga pa to briga in kakšno zvezo ima to z mojo prošnjo za delo...

Edini odgovori, ki štejejo so: stric je župan te ali one občine, mama je vodja oddelka za finance v tej in tej družbi, brat je direktor (družba je lahko tudi v stečaju), z vodilnim določene institucije sva prijatelja, teta je vodja obrata tam in tam. Ne škodi, če pridate: "A vas še ni poklical/a?" Šteli bi tudi taki kot so: predsednik vlade je v bistvu sin od bivšega fanta moje babice (zdrdrati ga morate na hitro, da sogovornik ne dešifrira napihjenosti lagane), oče je včasih delal v administraciji v vojski (beri bil je hišnik). Najbrž so v redu tudi razni namestniki, v.d.-ji, državni uslužbenci in podobni, le da je v spraševalčevem spominu to ime že zapisano in to s pozitivno konotacijo. Če ni tako je/ga raje ne omenjajte, saj se utegne zgoditi, da vas potencialni delodajalec zaposli le zato, da bo svoj bes kalil na vas.

Predvidevam, da je pravilnih odgovorov še nekaj, a na teh 480 km² (štet je tudi neposeljen del), je spekter kar ozek. Kaj dosti vam ne pomaga, če je stric znanstveni fizik, pa živi že od petnajstega leta v Ljubljani, ker je tak kader v Ilirski Bistrici še vedno nezaposljiv. Zategadelj, preden greste na prvi razgovor poleg strokovnosti, točnosti, poslovnega izgleda,

Naravnega make-upa, ne premočnega vonja, samozavesti,

pozitivnosti, nasmeha in sproščenosti, razmislite, katerega VIP-ovca imate kot prvega aduta v rokah, da ga izstrelite takoj po prvem vprašanju (Meni je bilo postavljeno kot prvo). Bodite pripravljeni. Da vam bo lažje. Manj nerodno.

Še ena neverjetna ovira zna biti, če ste več kot 1 km zračne linije oddaljeni od naše prestolnice - ne Ljubljane, pač pa Ilirske Bistrice. Takrat se vam utegne zgoditi, da bistri meščan še ni slišal za vašo vas, če pa je, misli, da je najmanj na Luni in da je on kot čistokrven Bistričan (seveda je bila mama s Pregarja, oče pa iz Zabič), absolutno nad vami (Vsi enaki, vsi enakopravni?). Tega si ne izmišljujem, saj sva ravno pred kratkim s kolegom omikani gospe s peklenskimi mukami dopovedala, da si pravzaprav iz vseh okoliških vasi hitro v mestu; mogoče je tudi opazila, da se ne oblačimo po modi iz osemdesetih, a se ni dala prepričati in nadaljevala z opazko čigava sva in kje pa so naju našli (Sodelovala sva namreč na prireditvi). Seveda sva se le nasmejala, čeprav mi je visel z jezika piker odgovor: "Starši so naju ravno učili, kako se s kamnom ob kamen ogenj prižge." In seveda sva molčala, saj sva kot večina vaških otrok lepo vzgojena in so naju starši naučili spoštovanja do starejših.

Torej, dragi moji, če še ne živite v Mestu, je skrajni čas, da se preselite v strogi center Bistrice (ne me vprašati kje točno je to), saj drugače vam in vašim potomcem grozi ignoranca, žaljenje, niti zapostavljanje cele družine ni izključeno. Kajti nemogoče je, da se talent rodi v kmečki družini proletarcev z dvema kravama in bolno staro mamo. Dragotin Kette, Maksa Samsa in mnogi drugi talenti so izhajali iz podobnega okolja...

Tega članka ne bi bilo, če ne bi v zadnjem času še posebej občutila ovir na stopnicah poklicne kariere v lastnem kraju, ki ga imaš rad, s katerim dihaš, kjer imaš svoje drage, a moraš, zaradi preživetja in neke sle, ki te žene, da izkoristiš svoje sposobnosti, od tu oditi. Še ena preprostobeseda. Pa ni!

Suzana Mahne

SMO INVALIDI VREDNI KULTURE?

Oskrbovanci DSO Ilirska Bistrica smo bili dne 19.2.2002 povabljeni na ogled fotografske razstave "Na planincih je lušno bit". Prijavilo se nas je kar precejšnje število - 18.

Ob 10. uri smo s pomočjo sester in spremljevalcev krenili izpred Doma po strmi cesti navzdol proti cilju. Varno so nas pripeljali do Vidma.

Na vratih nas je prijazno sprejel g. Janez Tomšič in nas povabil v razstavni prostor. A glej ga zlomka! Pred nami je bilo precejšnje število nepremagljivih stopnic in 6 uporabnikov invalidskih vozičkov nas je moralo z dolgim nosom počakati v avli, ki resnici na ljubo kakšnemu kulturnemu objektu tudi ni podobna. Ko smo popili kavico in se odpočili, smo se kar malo razočarani vrnili v Dom. Vse "vozičkarje" je po strmem klancu s kombijem pripeljal naš fizioterapevt Vlado. Spremljale so nas sestre Jožica, Vesna in Sara, hvala vsem!

Zelo žalostno je, da v Ilirski Bistrici ni razstavnega prostora, ki bi bil dostopen tudi za invalide na vozičkih. Tudi mi si namreč želimo ogleda razstav in razvedrila izven naših zidov!

Članek naj bo odgovornim v razmislek.

Pepca Mihelj

POJASNILO

»Vaš kotichek« je rubrika v kateri objavljamo mnenja oziroma mišljenja bralcev, ta niso stališča glavnega in odgovornega urednika, uredništva ter uredniškega odbora in se od njih distanciramo.

PRESEDNIKU KARATE KLUBA SOKOL

Spoštovani g. Šircelj!

Nisem imel namena polemizirati s teboj v časopisih vendar me je k temu spodbudil tvoj ali tvojega kluba članek v oddaji regijski dogodki dne 25/2-2002 na radio 94. Ko ste predstavljali rezultate svojih tekmovalcev na karate turnirju v Limbušu ste po nepotrebnem žalili dosežek moje hčere, za kar pa niste imeli ne pravice in ne pravega argumenta. Seveda se imate pravico izgovarjati na sodniške odločitve, to je vaša volja, ki jo uveljavljate v vsakem članku odkar obstoja vaš klub. Vedno so vam za neuspehe krivi sodniki in tudi tokrat ni bilo drugače, le da ste dodali, da je vaša tekmovalka Mateja Hrvatini izgubila proti tekmovalki zaradi imena, ki ga ima pri sodnikih in pripadnosti klubu (posnetek seveda hranim). Izgubila je proti Tamari Kovačević, kar ni bilo ne prvič in upam, da ne niti zadnjič. Zakaj je izgubila, pa bi moral prvi vedeti njen trener. Očitno napak pri izvedbi kate ni opazil in je kot vzrok za poraz iskal v nepravičnem sojenju. Navajate, da je na sodnike vplivalo ime, toda spomniti te moram, da je bila Mateja Hrvatini državna prvakinja v letu 2001, Tamara pa je bila samo druga in še je bilo nekoč rezultatov, ki

so govorili v prid Mateji, tako da je jasno čigavo ime bi moralo imeti prednost pri sodnikih, če bi bilo temu res tako. In ker tako ni je pač na tej tekmi zmagala trenutno boljša, kar ni nikakršna tragedija. Drži pa, da je Mateja vse svoje vrhunske rezultate dosegla v klubu Samurai, ki nekaj pomeni v Slovenskem in Evropskem prostoru in da ne pozabim pri nekem drugem trenerju. Še en detalj z vašega poročila o tej tekmi me izredno moti. Vaš tekmovalec Tine Maljevac je izgubil borbo proti tekmovalcu iz KK Samurai Samiru Junuzoviću, če se ne motim, z rezultatom 6 : 3. Seveda prepričljiva zmaga člana KK Samurai vašemu trenerju ni bila všeč, zato je protestiral pri sodnikih. Sodniki so tekmo ponovili, toda glej ga zlomka, Samir je zmagal tudi drugič, tokrat celo s 10 : 3 in zopet so vam bili krivi sodniki. Le zakaj Peter pišete neumnosti, saj imate odlične tekmovalce, ki ne potrebujejo opravičil, najmanj pa na način ki ste ga izbrali. Vedi, da vse nekdane tekmovalce KK Samurai bolje poznam kot ti, saj sem jih vozil na tekmovanja od Mađarske do Italije in po celi Sloveniji in pisal članke o njihovih uspehih in prepričan sem, da si ne zaslužijo, opravičil na račun sodnikov, kar jim lahko prej škodi

kot koristi. Verjamem, da si osebno jezen name, ker nisem dal svoje hčere v vaš klub – toda ali si me kdaj sploh ponudil to možnost. Nasprotno sem jaz tebe zaprosil, če lahko med tednom kdaj pride k vam na trening, pa nisi bil zato. To bi bil lahko prvi korak, da bi nekega dne prestopila v domači klub. In nenazadnje si verjetno jezen, ker ima še vedno enega najboljših slovenskih trenerjev. Tudi to možnost ste imeli, pa ste jo zaradi nepremišljenih potez zapravili, kar globoko obžalujem, saj je velika škoda, da so zelo dobri tekmovalci čez noč ostali brez kvalitetnega trenerja. Vendar Peter to je že zgodovina, ki jo verjetno nikoli več ne boš mogel popraviti, pomagati pa ti ne bodo mogli niti sodniki, če bodo glede na članke v katerih jih neprestano kritizirate spremenili mnenje in končno začeli soditi pošteno v vašo korist. Kljub temu, da ste bili v poročilu preko radia 94 žaljivi vam odpuščam, želim le, da se ogradite na delo v svojem klubu. Lepo te pozdravljam, tebi, tvojim sodelavcem, predvsem pa vašim tekmovalcem pa želim še veliko tekmovalnih uspehov, katerih bom, bodi prepričan, vesel tudi sam.

Zlatan KOVAČEVIČ

Polemično

KARITAS O PROBLEMATIKI ODVISNOSTI

Dobrota opogumlja
Vaša dobrota vrača upanje ljudem v stiski.

Karitas

Tel.: (01) 23 23 186
www.karitas.si

Medžupnijska Karitas Hrušica – Podgrad – Pregarje je 7. marca v O.Š. R. Ukovič Podgrad pripravila okroglo mizo z naslovom ODPRIMO VRATA ŽIVLJENJU BREZ DROG.

Tema, ki smo jo obravnavali, je polna osebnih in družinskih tragedij, ki so hkrati tragedije naše skupnosti. Vzgajati mlade v zdrave generacije, v nezdravem okolju, je mnogokrat težko in neuspešno delo. Hkrati pa je to tema, o kateri se moramo med seboj pogovarjati, da se zavemo posledic, če se temu problemu izogibamo.

Na žgoča vprašanja, ki se pojavljajo z množičnim porastom uživanja drog med mladimi so odgovarjali: portoroški župnik Franc Prelec, ki se je pogumno spoprijel s problematiko drog in ki predstavlja most med skupnostjo Srečanje v Italiji in Slovenijo, ozdravljena odvisnica Tanja Kaligarič, predstavniki staršev oz. Skrbnikov Štefica Kenda, ter Sonja in Vladimir

Jagodnik, dr. Ivan Kauzlarič, zdravnik, ki se ukvarja z odvisniki in metadonskim zdravljenjem v bistriškem zdravstvenem domu, Miranda Vrh, direktorica bistriškega centra za socialno delo, Iztok Ljubič, vodja policijskega okoliša Podgrad in Zdravko Kirn, vodja oddelka za družbene dejavnosti bistriške občine.

Okrogla miza je bila namenjena predvsem staršem, ki bi se je po mnenju Karitasa udeležilo veliko več staršev. Tudi zaradi nezainteresiranosti staršev do te problematike, ostaja v našem okolju problem odvisnosti od drog velika rana. V polemični razpravi o učinkovitosti metadonskega zdravljenja so župnik Prelec in zagovorniki »šole življenja« v skupnosti Srečanje, obsodili uživanje metadona na poti k ozdravitvi in povdarili, da se to zdravilo zlorablja. Dr. Kauzlarič pa je s povdarkom na znanstvene izsledke takšno zdravljenje zagovarjal. Vsekakor sta obe poti

dobrodošli, katera je uspešnejša pa vedo tisti, ki so jo že prehodili.

Po podatkih, ki so jih posredovali udeleženci okrogle mize je obiskalo ambulantno z metadonskim zdravljenjem 72 udeležencev heroína, 51 jih je dobivalo metadon, od teh pa jih 9 abstiniira. Ugotovitve kažejo, da se je število zasvojenцев na Bistriškem povzpelo na nekaj sto, samo »na igli« je okrog 150 zasvojenцев.

Zavedati se moramo, da nam je življenje podarjeno samo za kratek čas, zato se ubranimo trpljenju in tragedijam, vzgajajmo zdrave generacije in odprimo vrata življenju brez drog.

Okrogla miza se je zaključila z besedami matere ozdravljenega odvisnika, ki je ob njem prehodila pot od soočanja z boleznijo odvisnosti do uspešno opravljenе šole življenja: ko starši zveste, da je vaš otrok padel v brezno odvisnosti, takrat ni vsega konec, takrat se šele začne pot v novo življenje.

Na koncu želim povedati modrost, ki pravi:

Nekoč so rekli: čas je zlato,
Potem so rekli: čas je denar,
Danes bi rekli: čas je dar.

Spoštovani starši, darujmo ta dar našim otrokom, ki nam bodo hvaležni in ga bodo znali prenašati na naslednje rodove.

Bernard Baša

POLICIJSKA KRONIKA

Policisti PP Ilirska Bistrica so v minulem mesecu obravnavali na področju prometne varnosti skupno 15 prometnih nesreč, eno z lažjimi, eno pa s hudimi telesnimi poškodbami. Pri ostalih je šlo za materialno škodo.

Na področju kriminalitete so obravnavali skupno 30 kaznivih dejanj, med katerimi 9 tatvin, 6 vlomov ter 10 poškodovanj tujih stvari

Na področju javnega reda in miru je bilo obravnavanih skupno 18 kršitev, od tega 9 v zasebnih prostorih, 6 v gostinjskih lokalih, ena oseba je bila pridržana do istrežnitve, ker je napihala 2,84 promila in kljub prepovedi nadaljevala vožnjo. Izvršili so tudi en zaseg mamil.

Prijetih je bilo tudi 14 ilegalcev, ki se bodo srečali s sodnikom za prekrške, nakar bodo zavrtni na Hrvaško.

Poleg navedenega so policisti obravnavali še 15 požarov, 4 povoženja živali, 1 pokol kokoši, 1 pokol ovac ter dva onesnaženja okolja – reke Reke iz Lesonita ter ribnika v Kindlerjevem parku. Mladoletnica, ki je odšla od doma, pa je bila kmalu najdena.

Kriminalisti PP Ilirska Bistrica obravnavajo večje število goljufij, ko so občani naročili in vplačali predplačilo za nakup različnih masažnih aparatov.

Vse oškodovance, ki še niso podali prijave vabijo, naj se zglasijo na PP Ilirska Bistrica.

Izberite prvi!

185 ALADIN

**V centru Postojne,
med Cesto na Kremenco
in Ulico 1. maja,
Primorje gradi moderen
poslovno stanovanjski
objekt Ribnik.**

Poleg odlične lokacije se objekt ponaša z estetsko dovršeno zunanjo podobo in dobro premišljeno razporeditvijo prostorov. Pritličje je namenjeno poslovnim prostorom, v dveh nadstropjih pa so manjša in večja stanovanja. Predvideni rok vselitve je začetek pomladi 2002.

*Nikar ne čakajte.
Izberite zdaj,
ko lahko izbirate.
Bodite prvi.*

primorje

Primorje Ajdovščina d.d.,
05 36 90 351, 36 90 331

Policija svetuje

MAMILA HUDIČEVA LEKARNA

Droge - na neki način so nam še tako daleč, dejansko pa so "že" tu - na naši ulici, šoli, morda celo v našem domu.

Vsako prepričevanje, da jih v našem okolju ni, je slepljenje. Dejstvo je, da se v Sloveniji z njimi srečujemo tako v velikih količinah po deset in celo sto zaseženih kilogramov, ki jih kot del organizirane mreže tihotapcev drog vede ali ne po Evropi prevažajo posamezniki, kot z manjšimi količinami, po katerih segajo vse mlajši in celo otroci. Kriminal in prekrški, ki spremljajo narkomanijo, so del našega vsakdanjika, tako da se trendi v Sloveniji prav nič več ne razlikujejo od tistih v Evropi.

Zla, ki ga prinašajo s seboj, je vse več, pa naj gre za smrtne žrtve "predozirancev", družinske tragedije ali pa vse pogostejša kazniva dejanja, predvsem kraje in vlome, v katere so odvisniki prisiljeni, da pridejo do svoje vsakodnevne doze. Droge tako niso problem posameznega odvisnika, tistega, ki jih le poskuša, ali družbe kot celote, ampak vsakega od nas, saj lahko na primer "prevzamejo" našega otroka, posredno ogrožajo naše premoženje, da o povezanosti kuge 20. stoletja in narkomanije ne govorimo. Število "zavoženih" življenj se večja, zato so po mnenju mnogih, ki to problematiko spremljajo na cesti, v živo in ne le v filozofsko razpoloženih krogih, vsaka razmišljanja o legalizaciji mehkejših drog nesprijemljiva. Tudi samo represija na drugi strani ne daje želenih rezultatov, zato je, kot kaže, edina rešitev v široki družbeni akciji, ki bo temeljila na preventivi - v oblikovanju in najširše izvajanjem nacionalnem programu boja proti drogam, na katerega pa v Sloveniji že vse predolgo čakamo

SKUPAJ PROTI DROGAM !!!

Tudi v Sloveniji, še zlasti na Primorskem, narašča število kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in trgovine z mamili, v porastu je tudi sekundarna kriminaliteta, saj si skušajo narkomani predvsem s premoženjskimi delikti (vlomi, ropi,...) pridobiti sredstva za nakup mamil. Lani je zaradi prevelikega odmerka mamila umrlo 12 (v letu 1999 pa 19) oseb. Na slovenskem trgu je možno kupiti vedno večje količine mamila, največje povpraševanje je po heroinu, ecstasiju in marihuani ter njenih derivatih. Z načrtovanimi akcijami pa smo pretrgali marsikatero preprodajno verigo in zasegli večje količine mamil, predvsem heroína, ecstasija in hašiša.

Starši, učitelji, ... bodite pozorni na:
-spremembe v šolskem uspehu,
-fizične spremembe (rdeče oči, sledi vbodov, zanemarjenost in neurejenost),
-spremembe v prehranjevalnih in splanih navadah (nespečnost, dremanje in spanje ob neobičajnih urah, izgubljanje telesne teže, nenadno povečanje ali zmanjšanje teka),
-nova družba (novi prijatelji, ki se razlikujejo od prejšnjih po videzu in obnašanju),
-spremembe v obnašanju (slaba volja, potrnost, preganjave,

sovražnost, izredna občutljivost, izguba interesa za prejšnje hobije in dejavnosti, poznavanje kulture nedovoljenih drog in zbirališče uživalcev, laganje),

-fizični dokazi (pripomočki za uživanje nedovoljenih drog in same droge: papirčki za zavijanje cigaret, razne pipe, ožgane žlice, injekcije za vbiziranje, citronka, čudni vonji ali vonji, ki poskušajo prekriti čudni vonji, razne praškaste in rastlinske snovi, tablete ipd.),

-izginjanje denarja (mladostniki kradejo denar iz denarnic staršev, prodajajo svoje stvari in predmete iz stanovanja ipd.).

KONOPLJA IN NJENI PRODUKTI

Je res povsem nenevarna? Konoplja z latinskim imenom Cannabis sativa L je rastlina, ki izvira iz osrednje Azije in je človeku znana že več kot 5000 let. Danes konoplja raste tako rekoč po vsem svetu, najbolj pa ji ustreza zmerno in tropsko podnebje. V botaničnem pomenu govorimo pri konoplji o eni vrsti rastline s posebnostmi, ki jih povzročajo različni klimatski pogoji, način vzgoje in izbira semen. Konoplja lahko v ugodnih podnebnih razmerah zraste od enega do dveh metrov in pol. Substanca, ki se nahaja v konoplji in ima psihoaktivne učinke, se imenuje THC (tetrahidrokanabinol). Procent THC je v rastlinah različen, kar je odvisno od spola rastline in časa, ko se rastlina požanje. Znano je, da ženske rastline vsebujejo več THC.

Različni avtorji zastopajo različna mnenja o razvrščanju konoplje glede na odstotek vsebnosti THC. Nekateri jo razvrščajo v tri skupine:

- konoplja, ki vsebuje več kot 1,5% THC (odlična kakovost)
- konoplja, ki vsebuje od 0,5% do 1,5% THC (dobra kakovost)
- konoplja, ki vsebuje manj kot 0,5% THC (slaba kakovost).

MARIHUANA

Pod pojmom marihuana (trava, gandža...) razumemo osušeno in zdrobljeno cvetje ter listje konoplje, ki vsebuje določeno količino psihoaktivne snovi. Listi konoplje, ki imajo neparno število nazobčanih lističev, imajo, ko so sveži, zeleno barvo, ki pa se med sušenjem vse bolj spreminja v olivno zeleno do rjavkasto barvo. Marihuana se lahko uživa v obliki kajenja, sama ali pomešana s tobakom, lahko pa se jo meša s hrano ali pijačami.

Najpogostejše se jo uživa pomešana s tobakom, ki se ju ročno zvije v cigareto imenovano joint, pri čemer je na eni strani ustnik, izdelan iz lepenke ali kartona. Ustnik je namenjen temu, da se joint pridrži in do konca pokadi marihuano. Če se marihuana uživa oralno, je psihoaktivni učinek trikrat manjši, kot je pri kajenju. Učinki marihuane pri kajenju se pojavijo že čez nekaj minut po vdihovanju dima, svoj vrh dosežejo med dvajsetimi in tridesetimi minutami, trajajo pa dve do tri ure po zaužitju.

Hašiš je olivno zelen ali rjavocrn smolnat izloček iz konoplje, ki ima

izredno močan in neprijeten vonj ter grenak okus. Ta smola se nahaja v dlačicah, ki prekrivajo konopljo. Največ smole je v dlačicah na listih in v cvetovih konoplje. Ta izloček se potem oblikuje v obliki krogel, kock ali ploščic. Za en kilogram hašiša je potrebno 600 kg konoplje. Proizvajalci hašiša ponavadi nanj vtisnejo svoj žig ali oznako kakovosti, čistoče in poreklo hašiša.

Ena od različic hašiša je tudi hašišovo olje, ki je koncentrirana tekoča oblika hašiša, zeleno-črne ali rdečerjave barve. Hašiš se uživa na isti način kot marihuana.

SKUNK - MARIHUANA

V Evropi, Kanadi in ZDA postaja nov način proizvodnje marihuane v zaprtih prostorih vse bolj pereč problem, saj je učinek te konoplje dosti bolj močan in je njen način gojenja težje odkriti. Trgovci s konopljo so ugotovili, da se na ta način tudi izogone nevarnosti, ki jo predstavlja tihotapstvo konoplje oziroma njenih produktov iz drugih držav. Poleg tega so tudi zaslužki večji, ker v verigah ni več členov, ki skrbijo za transport in dostavo do uporabnika.

Trgovci z novim načinom gojenja konoplje v zaprtih prostorih kot so kleti, garaže, rastlinjaki, ipd., pridelujejo marihuano, ki je dosti bolj močna, saj vsebuje več THC-ja. Ta način gojenja zahteva vrsto posebnih pogojev, ki zagotavljajo tudi do šest žetev na leto. Konoplja se namreč ne goji v zemlji, temveč v mešanici peska, gramoza in žaganja. Uporablja se močno umetno svetlobo in toploto ter veliko vode, ki se ji dodajajo razne kemikalije vključno z cinkom, sulfatom in manganovim kloridom. V taknih pogojih raste konoplja hitreje, hitreje dozori in da tudi do desetkrat večji pridelek kot konoplja, ki se jo goji na prostem. Ta način gojenja konoplje se zaradi tehnike gojenja imenuje hidroponično gojenje. Laboratorijske preiskave so pokazale, da je razpon THC, ki ga vsebuje tako pridelana marihuana, ki ji na Nizozemskem pravijo tudi "skunk", "Nederweed" ali "Dutch weed", od 9% do 22%, v obliki praška iz vršičkov pa lahko doseže tudi 40%. Njeni učinki so podobni halucinogenim učinkom LSD.

V Evropi je največji proizvajalec "skunka" Nizozemska. Leta 1994 so na Nizozemskem zasegli 495.000 sadik te konoplje, leta 1995 pa nekaj več kot 470.000 sadik. Proizvodnja "skunka" se razširja zlasti v vzhodnoevropskih državah, ob čemer so bili zaznani poskusi, da tam tovrstno proizvodnjo vzpostavijo kriminalne združbe iz Nizozemske, saj prinaša velike dobičke.

V letu 1995 se je tovrstno gojenje konoplje razširilo med albanskimi kmeti. Semena za gojenje konoplje so dobili od grških trgovcev, ki so celoten pridelek marihuane tudi odkupovali. "Skunk" se po učinkih približuje LSD, zato ga ob razpravah o liberalizaciji ali celo legalizaciji konoplje in njenih produktov nikakor ne smemo spregledati.

Nadaljevanje prihodnjic

TIB TRANSPORT, d.d., Ilirska Bistrica
Šercerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica
Tel. H.c.: +386 (0)5 70 40 100, fax (0)5 71 41 105

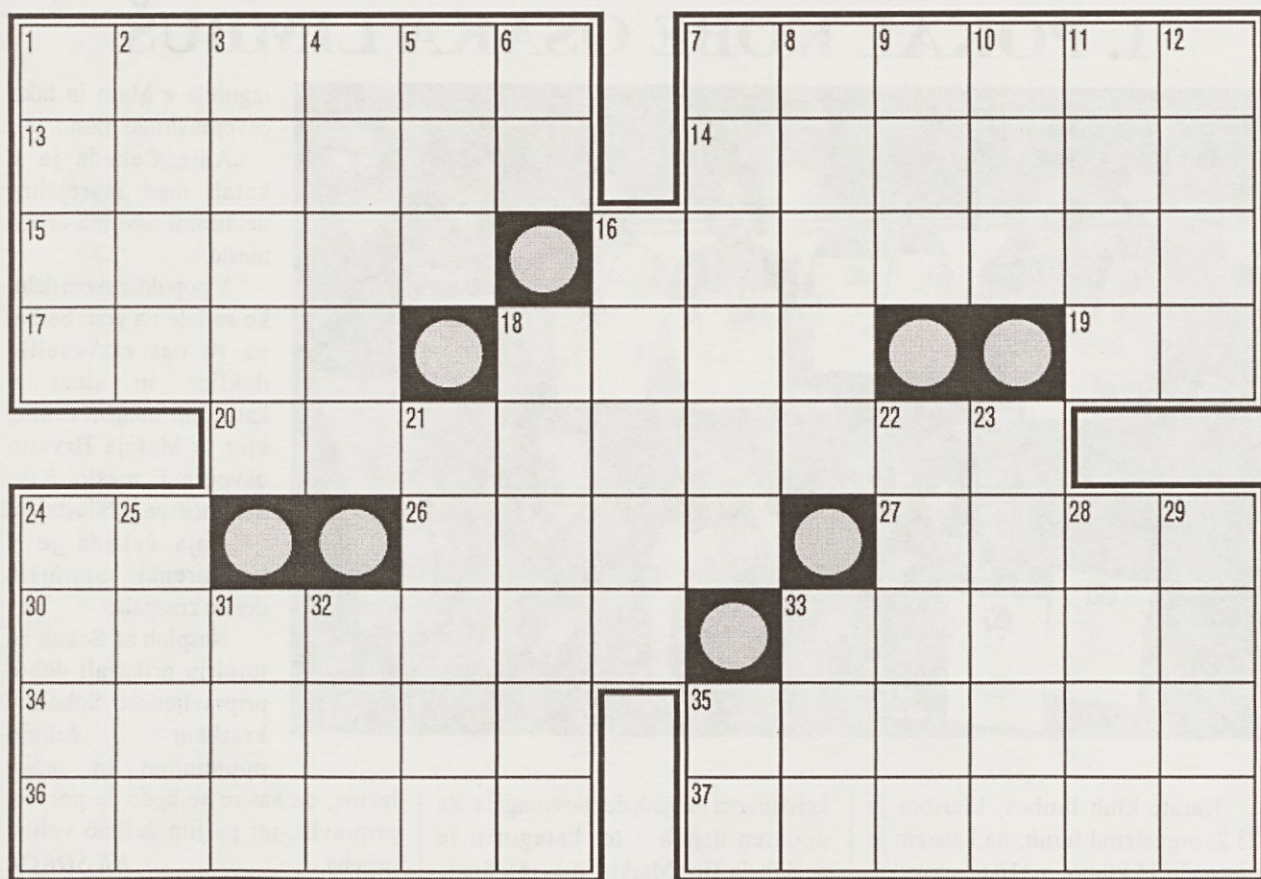
Morate opraviti tehnični pregled motornega ali priklopnega vozila, pa ne veste kdaj?

Od sedaj lahko **tehnični pregled na TIB Transportu, d.d.**, opravite v naslednjih dneh:

Ponedeljek	od 7 ³⁰ do 14 ³⁰
Torek	od 7 ³⁰ do 14 ³⁰
Sreda	od 7 ³⁰ do 16 ³⁰
Petek	od 7 ³⁰ do 14 ³⁰

Poiščite si termin, ki vam ustreza in nas obiščite, za ostalo pa bomo poskrbeli mi.

Dodatne informacije lahko dobite pri g. Bernardu Oblaku na tel: **05 70 40 164** ali na e-mail: **bernard.oblak@tp.tib.si**

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. punt, 7. madžarsko moško ime, 13. ter, 14. zdraviliško mesto v Švici, 15. francosko mesto blizu Verduna, 16. ferment v slini, 17. kravji mladič, 18. pokrajina iz apnenca, 19. samoglasnika, 20. vesoljec, 24. neubranljiv udarec pri servisu, 26. krava z velikimi rogmi, 27. Iran, 30. ženska oblika imena Stojan, 33. začarana stvar, 34. kraj pri Vodichah, 35. otok v Indoneziji, 36. okusni južni sadež, 37. portir.

NAVPIČNO:

1. avtor Miklove Zale, 2. londonska galerija, 3. Chateaubriandov roman, 4. nizozemski botanik (Hugo de, 1848-1935), 5. mongolski vladar, 6. inicialki dirigenta Nanuta, 7. mostovž, 8. tuje

žensko ime, 9. nekdanji turški velikaš, 10. reka na Švedskem, ki se izliva v Botniški zaliv, 11. ime reke Aniene v antiki, 12. reka, ki teče skozi Ženevsko jezero, 16. črta, pas, 18. najmlajši Uranov sin, eden od Titanov, 21. zelo razširjena rastlina, 22. sesalec iz družine kun, 23. reka v Angliji, 24. ime ameriške igralka Nielsen, 25. kraj na Pelješcu, 28. kocka (lat.), 29. jordanska kraljica, 31. kraj pri Bolzanu, 32. ime ameriškega filmskega igralca Voighta, 33. slovenski rusist, strokovnjak za glagolsko in cirilsko pismenstvo, prevajalec (Janez), 35. inicialki slovenskega pesnika in jezikoslovca Voduška (1905-1978).

Dimitrij Grlj

MALI OGLASI

V Ilirski Bistrici ugodno prodamo adaptirano 3-sobno stanovanje, 55 m² v podprtljičju bloka na Župančičevi ulici;

Informacije na tel: 041/329-475

Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici od 50 - 70 m² v Prešernovi, Župančičevi, Gregorčičevi ulici ali na Vojkovem drevoredu.

Ponudbe na tel.: 041/ 345 -753.

V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, **PRODAM** starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča. Informacije na tel. 05/ 71 41 842 ali 05/ 71 45 129

NUDIM INŠTRUKCIJE IZ PREDMETOV MATEMATIKA IN FIZIKA ZA OSNOVNO TER 1. IN 2. LETNIK SREDNE ŠOLE. **INFORMACIJE DOBITE NA TELEFON: 031/278-353**

Prodamo dvosobno stanovanje cca. 60 m².

Ponudbe na telefon: 00492331330500 ali v uredništvo Snežnika.

IŠČEM kupca za polovico vikenda na Sviščakih.

Ponudbe na tel: 041 52 89 79

INŠTRUKCIJE iz angleškega jezika za osnovne in srednje šole.

tel.: 05/714-43-84

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

Poučujem, prevajam in inštruiram italijanščino.

Patricija 040/378-888

REŠITEV
FEBRUARSKE
KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. STRANKA, 8. BLANJA, 14. TRAKTOR, 15. COURIER, 16. RANA, 17. KASARNA, 19. RA, 20. IKT, 21. KANTINA, 22. BOB, 23. NA, 24. ERIC, 25. NE, 26. RAME, 27. ARAGONIT, 30. OSATEC, 32. RIN, 33. NEK, 35. PSI, 36. PREDAL, 39. KOTLIČEK, 43. LENA, 44. IA, 46. SRAM, 47. PI, 48. APA, 49. ABLATIV, 51. SIT, 52. HT, 53. ELEFANT, 54. KUGA, 55. TINKARA, 57. EIDOFOR, 59. AL BANO, 60. RJAVINA.

REŠITEV
MARČEVSKÉ
KRIŽANKÉ

nam pošljite do **20. aprila 2002**, na naš naslov: **UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK** Bazoviška 40 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU GRILL DANILO

GRILL DANILO

PRO-TOM d.o.o.

Vilharjeva 51, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-420, GSM: 041/671-158

- * RAČUNALNIŠKI PROGRAMI ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNOVODSTVA ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
- * RAČUNALNIŠKA OPREMA NA 12 MESECEV - TOM +0%

OBVESTILO

Banka Koper d.d. poslovna enota Ilirska Bistrica obvešča svoje cenjene stranke, da je od 16. marca do predvidoma sredine maja 2002 začasno zaprla pritličje enote na Bazoviški 18 v Ilirski Bistrici zaradi prenove.

Občani bodo lahko opravljali:

Gotovinsko poslovanje – v agenciji Trnovo, Gregorčičeva 22, ki bo odprta vsak delovni dan od 8-ih do 18-ih, v soboto pa od 8-ih do 12-ih

Negotovinsko poslovanje – v 1. nadstropju enote na Bazoviški 18 (sklepanje pogodb in plačilne kartice)

Podjetja in samostojni podjetniki bodo lahko svoje bančne posle opravljali v prvem nadstropju enote na Bazoviški 18.

Hvala za razumevanje.

OBVESTILO

CZNI CIVILNO ZDRUŽENJE ZA NADZOR INSTITUCIJ

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana..

CZNI ustanavlja območni odbor južne Primorske.

Informacije na Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/ 681 26 31

VABILO

Rdeči križ Ilirska Bistrica vas vljudno vabi na odvzem krvi, v četrtek, 11. aprila 2002 med 7. in 13. uro v telovadnici OŠ A. Žnideršiča

PRODAJNA
MESTA
ČASOPISA
SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH ILIRIJE, V TRGOVINI BALASTY, V PAPIRNICI LINEA ART, V TOBAKU, V PAPIRNICI "POD LIPO", NA BENCINSKEM SERVISU ISTRABENZA IN V TRGOVINI TUŠ.

SLOVENIJA : ČEŠKA 3:0

ILIRSKA BISTRICA, 12.3.2002

Izjemen dogodek in izredno lep rezultat pa čeprav to niso bile vrhunske članske ekipe ampak so se v prijateljski mednarodni tekmi pomerili mladinski nogometni reprezentanci. Kljub temu bo ta športni dogodek zapisan v ilirskobistriško športno zgodovino saj ne pomnimo podobnega mednarodnega športnega tekmovanja, ki bi bilo organizirano pri nas. Prav tako že dolgo ni bilo na tribune nogometnega igrišča okrog 500 obiskovalcev kot se je zgodilo tokrat. Dejansko se le redkokje v Sloveniji zgodi, da mladinskim

izpeljana tudi po materialni plati. Za slednje so organizatorje pohvalili tudi iz vodstva reprezentance in nogometne zveze.

V nogometnem klubu bi se po tem dogodku radi zahvalili vsem stalnim sponzorjem, ki omogočajo dejavnost kluba predvsem pa naslednjim, ki so prispevali k uspešni izvedbi mednarodne tekme; to so: Ilirija d.d., Lesonit d.d., TIB Transport d.d., Balasty d.o.o., Zavarovalnica Triglav d.d., Primorje d.d., Banka Koper d.d., Plama Pur d.d., Bell d.o.o. Miklavž - Dravsko polje, Policijska postaja Ilirska Bistrica, Mesnica Danči d.o.o., Sanabor

reprezentancam namenijo toliko pozornosti in jih spremlja toliko gledalcev. Ti so bili po vsej verjetnosti tudi ključni moment, ki je motiviral slovenske igralce, da so se izkazali z odnosom do igre in navsezadnje z rezultatom.

Tako z obiskom kot z rezultatom je bil poplačan trud organizatorjev v Nogometnem klubu s predsednikom Jožkom Bergincem na čelu. Za pripravo tekme je bilo potrebno zadovoljiti predvsem kvalitetne igralne pogoje na zahtevo Nogometne zveze Slovenije in Medobčinske nogometne zveze Koper, ki sta organizacijo ponudili klubu. Tekmo sta podprli Občina oziroma župan gospod Franc Lipolt in Športna zveza Ilirska Bistrica, ki je sodelovala pri pripravi igrišča in organizaciji. Seveda je bilo s strani kluba precej dela vloženega v iskanje sponzorjev, ki so omogočili, da je prireditev odlično

Srečko s.p., Zasebna reševalna postaja Postojna, Štab pub - M. Štefančič s.p., Pekarna Jure, Novi svet d.o.o., Kovinoplastika Tomažič s.p., Ključavničarstvo Frank s.p., Radio 94 Postojna.

Nedvomno je uspešna prireditev, kot je bila ta, vzpodbuda tudi drugim športnim društvom, da v Ilirski Bistrici pripravijo podobne promocijske športne prireditve. Le tako se bomo v športu približali razvitejšim krajem in predvsem krovnim športnim zvezam, ki v posameznih panogah odločajo o dejavnosti. Bo pa potrebno še precej postoriti na javnih športnih objektih, da lahko zagotovimo najosnovnejše standarde za organizacijo prireditev. Tu pa ima škarje v rokah predvsem lokalna skupnost, ki bi morala načrtno poskrbeti za investicije in vzdrževanje v javne športne objekte.

NK IL. Bistrica

PRI MOŠKIH
TANGICE ALI DIVAČA

O najboljši ekipi v moški konkurenci bo odločal zadnji turnir v mesecu aprilu. Skupno točkovanje po petih turnirjih je v moški konkurenci je namreč naslednje: 1. TANGICE Postojna 40 točk, 2. DIVAČA 38 točk, 3. RSR Ilirska Bistrica 19 točk, 4. POSTOJNA 16 točk, 5. WEIS PUB Pivka 13 točk in 6. EKIPAEC Ilirska Bistrica 8 točk.

Pred kratkim sta bila odigrana dva turnirja in na obeh je bila najboljša Divača. Vendar tudi Tangice se niso dale in so bile po točkah tik za zmagovalci.

Četrti odbojkarski turnir pri moških za sezono 2001-2002 je bil v nedeljo, 3. marca 2002 prav tako v Športni dvorani v Ilirski Bistrici. Na tekmovanju je nastopilo 5 ekip.

Tekmovanje je izpeljano po sistemu – vsaka ekipa odigra dve tekmi. Igralo se je na dva dobljena niza do 20 točk (tretji niz do 11 točk).

Rezultati posameznih tekem: TANGICE : POSTOJNA 2 : 0 (+9), RSR : TANGICE 0 : 2 (-15), WEIS PUB : POSTOJNA 0 : 2 (-5), DIVAČA : RSR 2 : 0 (+15), DIVAČA : WEIS PUB 2 : 0 (+23).

Lestvica 4. turnirja in točkovanje: 1. DIVAČA 9 točk, 2. TANGICE 8 točk, 3. POSTOJNA 5 točk, 4. WEIS PUB 2 točki in 5. RSR Ilirska Bistrica 1 točka.

Peti turnir moških ekip je izpeljan v soboto, 16. marca 2002 v telovadnici osnovne šole Miroslava Vilharja v Postojni. Na tekmovanju so tokrat nastopile le 4 ekipe. Turnir je potekal kar brez obeh bistriških ekip.

Rezultati posameznih tekem: TANGICE : WEIS PUB 2 : 1 (-3), WEIS PUB : DIVAČA 0 : 2 (-24), DIVAČA : POSTOJNA 2 : 0 (+12), POSTOJNA : TANGICE 0 : 2 (-11).

Lestvica 5. turnirja in točkovanje: 1. DIVAČA 8 točk, 2. TANGICE 7 točk, 3. WEIS PUB 2 točki in 4. POSTOJNA 1 točka. Z.D.

1. POKAL KOBE OSAKA LIMBUŠ

Karate klub limbuš, Maribor je 23.2. organiziral turnir, na katerem je nastopilo 15 klubov z 116 tekmovalci. Glavna značilnost turnirja je bila ta, da je prvič potekal po novih tekmovalnih pravilih, ki veljajo za leto 2002 v mlajših kategorijah.

Pod vodstvom trenerja Bistriškega Karate kluba Sokol, Kristoferja Štembergerja, se je turnirja udeležila tudi tekmovalna skupina. Nastop Sokolov iz Ilirske Bistrice pa bo organizatorjem verjetno še dolgo ostal v spominu, saj so osvojili kar pet zmag, dve drugi mesti in dve tretji mesti.

Darjan Smajla je na turnirju osvojil 1. mesti tako v katah kot v borbah, v konkurenci mlajškov.

Tine Maljevac je bil v konkurenci mlajših dečkov tretji v katah.

Za pravo presenečenje pa je poskrbele Maja Kožar, ki je v

konkurenci mlajših deklic zmagala. Za dodaten uspeh v tej kategoriji je poskrbela Tina Markovič, ki je v finalu

tekme, na katere se bodo še posebej pripravili, mi pa jim želimo veliko uspeha.

KK SOKOL

HTC ŠPORT
ŠPORTNA TRGOVINA
PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47
TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56
FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

* ORTOPEDSKA OBUTEV
* MERILNIKI
KRVNEGA PRITISKA
* INKONTINENČNI PROGRAM
* NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
* VSI OSTALI
ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

ZIMSKA LIGA - OGREVANJE EKIP

ŠPORTNA REKREACIJA - KOŠARKA

Za tekmovalci v rekreativni Zimski košarkarski ligi sta dva kroga. V tekmovalstvu nastopa sedem ekip iz občine, ki se bodo najprej pomerile v enokrožni ligi (vsaka z vsako) nakar bo sledilo zaključno tekmovanje najboljših štirih ekip - play off. Tekmovanje pod okriljem Športne zveze se je začelo resda z dvomesečnim zamikom saj pozimi ni bilo prevelikega interesa za tekmovanje. V marcu se je po določitvi terminov tekmovanja za šest prijavljenih ekip že začelo tekmovanje

v prvem krogu. V zadnjem trenutku so se zbudili iz zimskega spanja še študenti, ki so se ob soglasju ekip vključili v tekmovanje. Po odigranem drugem krogu je stanje na lestvici prikazano v tabeli

Kot kaže bo tekmovanje dokaj izenačeno saj že v drugem krogu ni več neporažene ekipe z dvema odigranima tekmama. Le študenti in Šport bar so neporaženi vendar po le enem igranem krogu. Z.D.

1.	BITNJA	2	1	1	83 : 76	+7	3
2.	TRNOVO	2	1	1	69 : 70	-1	3
3.	VOIT - GOSTILNA POTOK	2	1	1	71 : 73	-2	3
4.	KAKTUS BAR	2	1	1	72 : 75	-3	3
5.	ŠPORT BAR	1	1	0	46 : 39	+7	2
6.	KLUB ŠTUDENTOV	1	1	0	42 : 38	+4	2
7.	LABIRINT	2	0	2	71 : 83	-12	2

1 POKALNO TEKMOVANJE
KARATE ZVEZE SLOVENIJE

Tamari Kovačević dve zlati medalji

Dne 17/3-2002 je karate zveza Slovenije v Novi Gorici organizirala 1 pokalno tekmo za leto 2002 za dečke in deklice v katah in bojih. Tekmovanja se je udeležilo 190 tekmovalcev iz 25 Slovenskih klubov. Za svoj klub Samurai Nova Gorica je v kategoriji mlajših deklic več kot zelo uspešno nastopila Bistričanka Tamara KOVAČEVIČ. V katah je varovanka trenerja Stojana ŠESTANA v zelo močni konkurenci pokazala največ znanja in z lahkoto osvojila 1 mesto. V popoldanskem času je nastopila tudi v bojih, ki pa so bili povsem v znamenju Samurajk. V finalu sta se namreč pomerili prijateljici in tako rekoč klubski kolegici Tamara KOVAČEVIČ in Sanja FRANK iz karate kluba Samurai Divača. Po ogorčeni borbi si je 1 mesto zasluženo priborila Tamara KOVAČEVIČ in s tem napovedala, da se bo tudi v letošnji sezoni potegovala za sam vrh Slovenskega karateja.

Nedvomno so uspehi mlade športnice še posebej v letošnjem letu pokazali njeno pravilno odločitev ostati pri kvalitetnem trenerju, kar pa zahteva mnogo truda in odrekanja. Treninge namreč obiskuje v Kopru, Sežani in Novi Gorici, kar je za komaj 11 letno učenko 4 razreda osnovne šole velik napor, rezultati pa kažejo na to, da se izplača. Z.K.

NEPREMAGLJIVI SAMURAJKI

Dne 17.2.2002 je športno društvo Karizma iz Raven na Koroškem organiziralo kata turnir za pokal Karizma. Tekmovanja, ki se je odvijalo v športni dvorani osnovne šole Prežihov Voranc v Ravnah na Koroškem so se udeležili številni mojstri kat iz 16. Slovenskih klubov, med katerimi sta bili tudi Bistričanki Ana Kresevič, članica KK Samurai Koper in Tamara Kovačević, članica KK Samurai Nova Gorica. Ana Kresevič je v kategoriji deklet v starosti nad 15 let v izjemno močni konkurenci, v kateri so nastopale tudi državne reprezentantke, osvojila 4. mesto. Tamara Kovačević pa je bila v kategoriji mlajših deklic ponovno nepremagljiva in je že drugo leto zapored prepričljivo osvojila prvo mesto in s tem tudi pokal Karizma.

Dne 24/2-2002 so člani karate kluba Limbuš organizirali prvi karate turnir za pokal Kobe Osake. Tekmovanja, ki se je odvijalo v športni dvorani tamkajšnje osnovne šole so se udeležili tekmovalci iz 15 slovenskih klubov. Samurajki Tamara Kovačević in Ana Kresevič (na fotografiji) sta tudi tokrat dokazali, da sodita v sam slovenski vrh, odlično tehnično znanje ki ga kažeta v tej sezoni, pa je nedvomno plod mnogih odrekaj in zahtevnih treningov pri vrhunskem mojstru Stojanu Šestanu. Z lahkoto sta premagali tudi nekdanje klubske kolegice iz Ilirske Bistrice,

nekoč njune največje tekmice na vseh tekmovanjih. Tako je Tamara Kovačević za Samurai Nova Gorica osvojila prvo mesto pri malčicah, Ana Kresevič pa prvo mesto za Samurai Koper pri starejših deklicah. V nadaljevanju tekmovanja sta se obe pomerili tudi v športnih borbah, Tamara celo prvič v karieri. Vsaka v svoji kategoriji sta osvojili tretji mesti in dokazali, da bo potrebno z njima računati tudi v tej obliki tekmovanja.

9/3-2002 sta obe nastopili turnirju v Kopru. Z veseljem lahko poročamo, da sta tako Ana kot Tamara ponovno premagali vso konkurenco in osvojili prvi mesti vsaka v svoji kategoriji.

Z.K.

ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA- MALI NOGOMET

MLAJŠI DEČKI OŠ PODGORA OBČINSKI PRVAKI

V ponedeljek, 18. marca 2002 je v športni dvorani potekalo občinsko prvenstvo osnovnih šol v malem nogometu za mlajše dečke. Tekmovanja je organizirala Športna zveza Ilirska Bistrica ob sodelovanju petih osnovnih šol in trenerskega kadra iz NK Transport. Šolske ekipe so se na turnirju pomerile vsaka z vsako in na koncu je prepričljivo zmagala ekipa OŠ Podgora. Ostale šolske ekipe so razvrščene po lestvici tako, kot kaže tabela.

1. OŠ PODGORA	4	4	0	0	12	(10:2)
2. OŠ A. ŽNIDERŠIČA	4	2	1	1	7	(5:4)
3. OŠ R. UKOVIČA	4	1	1	2	4	(3:4)
4. OŠ D. KETTEJA	4	0	3	1	3	(4:5)
5. OŠ T. TOMŠIČA	4	0	1	3	1	(1:8)

Zmagovalna ekipa si je s tem priborila nastop na področnem šolskem prvenstvu, ki bo v naslednjih mesecih. Rok za zaključek polfinalnih in finalnih tekmovanj, ki se končajo na tem nivoju je 12. junij 2002. Za organizacijo zaključnih področnih tekmovanj se bo potegovala tudi Športna zveza Ilirska Bistrica.

Z. D.

ŠPORTNA REKREACIJA - ODBOJKA

RSR ZMAGUJE - PIVKA PREPRIČLJIVO VODI

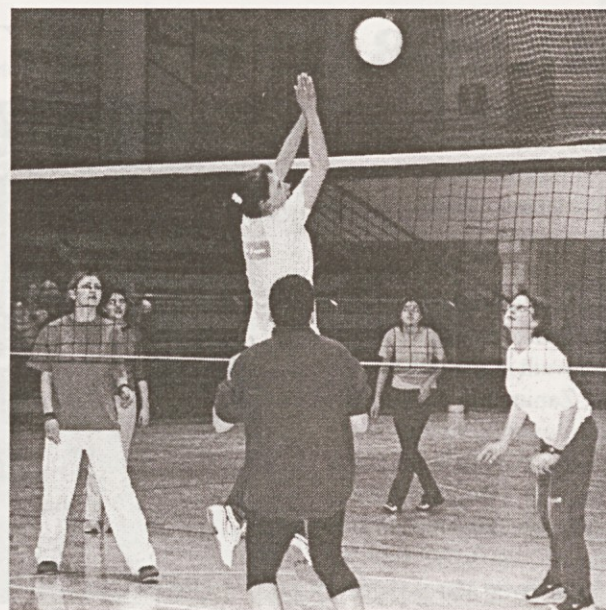
Pivške rekreativke pridno nabirajo točke na vseh dosedanjih turnirjih medtem, ko je dejansko najkvalitetnejša ekipa tabornic, nastopila le na dveh turnirjih. Zato se kljub prepričljivim zmagam ne more boriti za sam vrh končne razpredelnice.

Četrti odbojarski turnir za ženske je v letošnjem tekmovalnem ciklusu izpeljan v soboto, 29. februarja 2002 od 14,30 ure dalje v Športni dvorani v Ilirski Bistrici. Na tekmovanj je nastopilo 7 ekip. Rezultati posameznih tekem:

RSR : PIŠKOTEK 2 : 0 (+21), RSR : POSTOJNA II 2 : 0 (+10), PIŠKOTEK : POSTOJNA I 1 : 2 (-5), POSTOJNA II : KOŠANA MLA 2 : 0 (+20), POSTOJNA I : KŠIB-RWŠCE 2 : 0 (+13), PIVKA : KOŠANA MLA 2 : 0 (+7), KŠIB-RWŠCE : PIVKA 0 : 2 (-13).

Lestvica 4. turnirja in točkovanje: 1. RSR 11 točk, 2. PIVKA 10 točk, 3. POSTOJNA I 9 točk, 4. POSTOJNA II 6 točk, 5. PIŠKOTEK, Knežak 3 točke, 6. KŠIB-RWŠCE, Il. Bistrica 2 točki in 7. KOŠANA mlade 1 točka.

Skupno točkovanje po štirih turnirjih naslednje: 1. PIVKA 39 točk, 2. POSTOJNA I 24 točk, 3. POSTOJNA II in

Dekleta v akciji (s 4. turnirja)

RSR po 22 točk, 5. KŠIB-RWŠCE, Il. Bistrica 15 točk, 6. KOŠANA mlade 10 točk, 7. PIŠKOTEK, Knežak 9 točk, 8. KOŠANA 8 točk in 9. PUŠČICE Knežak 2 točki.

POKALNA TEKMA V NOVI GORICI

4 PRVA MESTA, ENO DRUGO MESTO, 8 TRETJIH MEST

V organizaciji ŠD Nova Gorica in pod pokroviteljstvom Karate zveze Slovenije je v nedeljo, 17.3.2002 potekala prva pokalna tekma v karateju za mlajše kategorije. Tekme se je udeležila tudi deset-članska odprava karate kluba SOKOL. Z izvrstnimi nastopi in pa z veliko bero najvišjih mest so Spkoli dokazali, da spadajo v vrh Slovenskega karateja. Po kategorijah pa so nastopili takole:

KATE:

v kategoriji malčkov sta nastopila Toni Šircelj in Domen Saftič. Oba malčka sta prikazala dobro znanje po

višjih mestih pa se jima tokrat ni uspelo uvrstiti.

V kategoriji mlajših deklic so nastopile kar štiri tekmovalke in sicer Samanta Mikuletič, Doris Brne, Saša Štefančič in Mateja Hrvatin. Samanta je sicer odlično nastopila, vendar je izpadla v prvem krogu proti kasnejši zmagovalki. Zato pa so ostale tri posegle po najvišjih mestih – Mateja in Saša sta na koncu osvojili 3. mesti, Doris pa je osvojila drugo mesto.

V kategoriji mlajših dečkov je tekma potekala v znamenju Darjana Smajle, ki je suvereno zmagal.

V kategoriji starejših dečkov je Tine Maljevac malce presenetljivo,

vendar več kot zaslužno osvojil tretje mesto

V kategoriji starejših deklic je Anja Čekada osvojila tretje mesto, Maja Kožar pa je pristala na 4 – 8 mestu.

V kategoriji mlajših deklic ekipno pa suverena zmaga SOKOLK v postavi Doris Brne, Saša Štefančič, Mateja Hrvatin.

BORBE:

Kategorija mlajši dečki – 38kg, Darjan Smajla 3. mesto

Kategorija mlajših deklic – 45 kg, Doris Brne in Mateja Hrvatin, obe sta osvojili tretji mesti

Kategorija mlajših deklic + 45 kg, Saša Štefančič 1. mesto

Kategorija starejših dečkov – 48 kg, Tine Maljevac 3. mesto

Kategorija starejših deklic Anja Čekada 1. mesto

Za vse nastope Sokolov je bila na tej tekmi značilna dobra tehnična in taktična pripravljenost, izjemna motiviranost in pa velika tehnična pripravljenost, ki je predvsem prišla do izraza v borbah. Lahko zapišemo, da so po končani tekmi sledile čestitke tako trenerjev, drugih ekip, kot vodstva tekmovalne komisije Karate zveze Slovenije.

Seveda pa je treba za izjemne dosežke na tako visokem tekmovanju pohvaliti tudi trenerje, ki so tekmovalce pripravili za nastop: Kristoferja Štembergerja, Marjanca Šajn in Branka Štembergerja.

KK SOKOL

OMNIA ŠPORT

TRGOVINA OPREME ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

VABIMO VAS NA UGODNE NAKUPE
OBLAČIL IN OBUTVE IZ KOLEKCIJE
POMLAD - POLETJE 2002.

TRGOVINA ILIRSKA BISTRICA TPC MIKOZA
Bazoviška 32, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7101057, faks: 05/7101058

AVTO MARTINČIČ

FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71-00-780
fax: 05/71-00-781

* PRODAJA VOZIL SEAT
* TRGOVINA Z AVTODELI
IN DODATNO OPREMO
* KLEPAR - LIČAR - VLEKA
* MENJAVA AVTOPLAŠČEV
* PREPISI VOZIL

Lekarna Ilirska Bistrica

Tel: (05) 7 111 751, Fax: (05) 71 11 743

Delovni čas:

Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

Dežurstva

Delavnik

od 19:00 do 21:00

OBMOČNO TEKMOVANJE PLESNIH, NAVIJAŠKIH IN AKROBATSKO NAVIJAŠKIH SKUPIN OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOL

V nedeljo, 10. marca 2002, med 11. in 14. uro, je v Ilirski Bistrici v športni dvorani osnovne šole Antona Žnideršiča potekalo območno tekmovanje plesnih, navijaških in akrobatsko navijaških skupin osnovnih in srednjih šol.

Zanimanja za tovrstna tekmovanja so velika in športna dvorana je bila polna, plesa in navijanja željnih gledalcev. Organizatorji so ocenili, da se je številka gibala okrog 400 gledalcev.

Tekmovanje se je začelo

z že vsem znanim uvodnim protokolom in sicer državno himno, himno ŠKL-ja in uvodnim govorom.

Sledilo je tekmovanje navijaških skupin osnovnih šol. Predstavile so se zanimive in energične skupine s svojimi dobrimi nastopi. Tekmovanje so nadaljevale plesne skupine osnovnih šol in nato še navijaške in plesne

Zoja Trobec, je imela težko delo.

Napetost, nestrpnost in pričakovanje v dvorani je naraščalo in kmalu je sledila razglasitev in sklepni del.

Vse skupine so se uvrstile v četrtfinale in pa neposredno v polfinale, ki bo 23. marca v dvorani Leona Štuklja v Novem mestu.

V sklepnem delu so se predstavniki ŠKL-ja zahvalili šolskem organizacijskem odboru osnovne šole Antona Žnideršiča.

skupine srednjih šol.

Vseh skupin je bilo 18. Od tega je bilo 14 osnovnošolskih skupin in 4 srednješolske.

Po nastopu vseh skupin je sledil odmor pred razglasitvijo rezultatov. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali: Irena Trobec, Andreja Šinkovec, Uroš Petan, Špela Maten in

Po koncu tekmovanja se je bila z mano pogovoriti ena od mentoric domače plesne skupine Beez, MARTINA SAKELŠEK.

1. Kakšni so vaši današnji vtisi? Ste dosegli pričakovano? Ste zadovoljne z nastopom?

Današnjega tekmovanja se je udeležilo veliko dobrih in zanimivih

skupin. Za nas je to sicer prvi nastop na takšnem tekmovanju. Nanj smo se veliko pripravljale. Veliko vadimo, delamo na koreografiji in tehniki.

Z današnjim nastopom nismo zelo zadovoljne, saj smo naredile kar nekaj napak, ki pa jih moramo v prihodnje vsekakor popraviti.

Smo pač malce manj izkušene in šele spoznavamo 'svet velikih tekmovanj'. Danes smo imele možnost opazovati ostale skupine, ki so bolj izkušene. Našim nastopom manjka predvsem energičnosti in sproščenosti.

2. Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Naši načrti za prihodnost... Rade bi izpopolnile svoje nastope in koreografije. Želimo si čimmanj napak, veliko nastopov in pa seveda čimveč uspehov.

3. Kaj bi sporočile vsem vašim oboževalcem?

Prihajajte na tekme, spremljajte nas in navijajte na nas!

REZULTATI (točke)

Osnovne šole

256 točk TIN
228 točk TIN
210,5 točk STEP
209 točk PIKE
208 točk LUNE
202 točk FRKLJE
198 točk TRAČE
196 točk FRAJLE
195,5 točk PIKE
193,5 točk BIG BUM
185 točk ZVEZDICE
163 točk TRAČE
110 točk LUNA
108 točk BEEZ

Srednje šole

237 točk GIMBO
229 točk OGNJENE STRELE
225 točk TIN
158 točk N.A.N.U.

Doris Komen

SŠ Srečka Kosovela Sežana

BALASTY d.o.o.

Diskont

Vilharjeva 24, Ilirska Bistrica

Tel.: 05/710-10-00

Fax: 05/710-00-01

OBRATOVALNI ČAS POSLOVNIH ENOT	Ponedeljek - Petek	Sobota	Nedelja	Telefon
Balasty d.o.o., Vilharjeva 24, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 20.00	8.00 - 20.00	8.00 - 12.00	05 710 10 00
Pod Vrti, Maistrova 8, 6250 Il. Bistrica	7.00 - 19.00	7.00 - 19.00		05 710 06 61
Jablanica, Jablanica 32a, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 12.00		05 714 45 30
	15.00 - 18.00			
Podgraje, Podgraje 34, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 12.00		05 787 02 50
	15.00 - 18.00			
Koseze, Koseze 8a, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 13.00		05 714 45 26
	15.00 - 18.00			
Harije, Harije 68, 6250 Il. Bistrica	8.00 - 12.00	8.00 - 13.00	8.00 - 11.00	05 714 59 22
	15.00 - 18.00			

NA ZALOGI IMAMO KINDER JAJCA MAXI SURPRISE 150g
IZBIRATE PA LAHKO TUDI MED OSTALIMI VELIKONOČNIMI
IZDELKI: JAČKA, PIŠČANČKI, BARVE, SLIKICE, ITD.
UGODEN NAKUP VELIKONOČNE ŠUNKE.

- * V TRGOVINI V HARIJAH PRODAJA PLINA
- * V TRGOVINI V KOSEZAH VAM NUDIMO GNOJILA:
MPK 15-15-15 KAN
- * NA ZALOGI VEČ VRST SEMENSKEGA KROMPIRJA

**ŽELIMO VAM VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE!**

kalister

OPEL

avto

Dolenje 2a, 6254 Jelšane
TRGOVINA: 05/788-60-10; AVTOSALON: 05/788-60-09
PE ILIRSKA BISTRICA: 05/710-14-30

Pooblaščen servis

Prodaja vozil

Originalni rezervni deli

Dodatna oprema

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

**ASTRA
CLASSIC
zelo ugodno**

**VELIKA IZBIRA
KASET IN CD-jev
PO UGODNIH CENAH**

Novosti iz naše knjižnice

NOVE KNJIGE V MESECU MARCU

1. GOOKIN, Dan, RATHBONE, Andy. PC za telebane.
2. LIVINGSTON, Brian, STRAUB, Davis. Skrivnosti Windows 95
3. MESOJEDEC, Uroš. Visual basic, sodobno programiranje
4. CADDY, Eileen. Odpiranje notranjih v r a t
5. MOHORIČ, Ivan. Odkod, človek, tvoja pot?
6. O'BRIEN, Dominic. Kako urimo spomin
7. ORTNER, Gerlinde. Skromnost ni lepa čednost
8. DAIKER, Angelika. Prijel me je za roko
9. KUJAR, Alojzij. Pokristjanjevanje Slovencev in nemško-slovanska etnična meja v vzhodnih Alpah
10. JANEŽIČ, Stanko (ur.). V edinosti
11. BECK, Ulrich, KOBE, Zdravko (ur.). Družba tveganja
12. GRILC, Peter, ILEŽIČ, Tomaž, KNEZ, Rajko. Pravo Evropske unije
13. JAKOŠA, Suzana. Slovenščina na

14. PALMER, Parker J.. Poučevati s srcem
15. TEKAVC, Janez, PUČNIK, Janko. Prezvemi podjetij in varovanje konkurence
16. VALAT, Pierre-Marie. Barve, čisto prva odkritja
17. VALAT, Pierre-Marie. Kakšno je vreme?
18. VALAT, Pierre-Marie. Oblike
19. VALAT, Pierre-Marie. Številke
20. Velike egiptovske sanjske bukve od leta 1231
21. BRILEJ, Roman. Matematika na maturi
22. BRILEJ, Roman. Matematika na poklicni maturi
23. GODET, Jean-Denis. Alpske rastline, rastoče na skalovju, meliščih, morenah, alpskih travnikih, pašnikih in ob gozdnih robovih
24. OBLAK, Franc. Naloge in vaje iz matematike, Tretja vadnica
25. AUER, Vladimir, HORVAT-ŽNIDARŠIČ, Zvone. Droge in odvisnost

**KEMIČNA ČISTILNICA
IN PRALNICA**

Iva Dujmovič s.p.

Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK

PONEDELJEK - PETEK

9-17

KOSILO 12-12³⁰

**SOBOTA - NEDELJA - PRAZNIKI
ZAPRTO**

Plama-pur

**GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.**

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

KOLEDAR PRIREDITEV ZA MESEC APRIL 2002

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE
POZDRAV
POMLADI,
DNE 7.4.2002
ob 16-ih,
GRAD PREM
Organizator:
KTŠ DRUŠTVO

PREM

Informacije: 05/7860 365

SREČANJE NUMIZMATIKOV
DNE 28.4.2002 od 9-ih do 12-ih v
PIZZERII PARK ILIRSKA
BISTRICA; Organizator:
PRIMORSKO NUMIZMATIČNO
DRUŠTVO
Informacije: 05/7142 639

POHOD NA TUŠČAK
DNE 27.4.2002 ob 14-ih, OKOLICA
KNEŽAKA
Organizator: DRUŠTVO PIŠKOTEK
KNEŽAK
Informacije: 041/565 471

GIBANJE ZA ZDRAVJE, POHOD
IL. BISTRICA-TOPOLC-NOVAK-
ZAREČJE-IL. BISTRICA
DNE 7.4.2002 OB 9-ih, OKOLICA
IL. BISTRICE
Organizator: RK IL. BISTRICA
Informacije: 05/7144 175

KRVODAJALSKA AKCIJA
DNE 11.4.2002 od 7-ih do 13-ih,
ŠPORTNA DVORANA ANTONA Ž.
IL. BISTRICA
Organizator: RK ILIRSKA
BISTRICA Informacije: 05/7144 175

PREDAVANJE – VSE O
DIABETESU
DNE 15.4.2002 ob 17-ih,
JEDILNICA OŠ ANTONA Ž. IL.
BISTRICA
Organizator: RK ILIRSKA
BISTRICA
Informacije: 05/7144 175

PRIREDITVE NA ŠOLAH:
PRIREDITEV OB 10. OBLETNICI
USTANOVITVE ŠOLE IN
OTVORITEV ŠPORTNEGA
IGRIŠČA IN PARKIRIŠČA
DNE 12.4.2002 OB 17-ih, OŠ
ANTONA Ž. IL. BISTRICA
Organizator: OŠ ANTONA Ž. IL.
BISTRICA
Informacije: 05/7110 260

PREDSTAVITEV PROJEKTNEGA
DELA PARTIZANSKE
BOLNIŠNICE ZALEŠJE
OŠ PREGARJE
Organizator: OŠ PREGARJE
Informacije: 05/7895 160

REGIJSKO TEKMOVANJE IZ
MATEMATIKE
DNE 6.4.2002 ob 9-ih, OŠ
PODGORA KUTEŽEVO
Organizator: OŠ PODGORA
KUTEŽEVO
Informacije: 05/7870 162

OHRANIMO ZDRAVO OKOLJE
DNE 22.4.2002 ob 16.30, OŠ
PODGORA KUTEŽEVO
Organizator: OŠ PODGORA
KUTEŽEVO
Informacije: 05/7870 162

IZOBRAŽEVANJE:
TESTIRANJE ŠKROPILNIC

DNE 8.4.2002 od 8-ih DALJE,
ILIRSKA BISTRICA
Organizator: KMETIJSKO
SVETOVALNA SLUŽBA IL.
BISTRICA
Informacije: 05/7100 260

RAZSTAVE:

Stalna razstava starih fotografij
domace obrti na Ilirskobistriškem
avtorja Emila Maraža, bistro Baladur
VSAK DAN od 7.00 – 23.00 ure
Informacije: tel. 05/7141 935

LIKOVNA RAZSTAVA RAJKA
KRANJCA
CEL MESEC, od 8-ih do 16-ih,
RAZVOJNI CENTER IN TIC IL.
BISTRICA
Organizator: RAKO KRANJEC IN
RC IL. BISTRICA
Informacije: 05/7101 384

PRODAJNA RAZSTAVA SLIK
JOŽETA ŠAJNA
CEL MESEC, od 10-ih do 22-ih,
GOSTILNA-PIZZERIJA
ŠKORPIJON
Organizator: JOŽE ŠAJN IN
PIZZERIJA ŠKORPIJON
Informacije: 05/7145 970, 7141 332

LIKOVNA RAZSTAVA RAJKA
KRANJCA
CEL MESEC, od 10-ih do 23-ih,
PIVOVARNA IN GOSTILNA PEK
DOLENJE
Organizator: PIVOVARNA IN
GOSTILNA PEK DOLENJE
Informacije: 05/7885 029

PRODAJNA RAZSTAVA SLIK
JOŽETA ŠAJNA
VSAK DAN, RAZEN V
PONEDELJEK, od 9-ih do 23-ih,
OKREPČEVALNICA GRILL
DANILO
Organizator: JOŽE ŠAJN IN
GOSTIŠČE DANILO
Informacije: 05/7145 970, 7141 517

RAZSTAVA ROČNIH DEL OLGE
PIRNAT IZ HARIJ
CEL MESEC, CEL DAN, IZLOŽBA
V PREDVERJU DOMA NA VIDMU
Organizator: TIC in gospa OLGA
PIRNAT
Informacije: 05/7145 732

RAZSTAVA IZDELKOV IZ GLINE
IN POSLIKAVA NA STEKLO
MOJCE VRH
CEL MESEC, CEL DAN, IZLOŽBA
DOMA NA VIDMU
Organizator: MOJCA VRH IN TIC
Informacije: 041/235 094, TIC 05/

7101 384

ŠPORT:

TEKMA STAREJŠE DEKLICE
DNE 13.4.2002 ob 16-ih, ŠPORTNA
DVORANO OŠ ANTON Ž.
Organizator: RK IL. BISTRICA
Informacije: 031/603 177

BRIDGE VSAK PONEDELJEK V
ILIRSKI BISTRICI IZMENIČNO V
POSTOJNI
IZMENIČNO, ob 18-ih, KAVARNA
JADRAN IN BIFFE ŠPORT BAR V
ILIRSKI BISTRICI
Organizator: BRIDGE KLUB IL.
BISTRICA
Informacije: 05/7145 280

ŠPORTNA REKREACIJA, MALI
NOGOMET, OBČINSKA LIGA
MALEGA NOGOMETA
VSAKO SREDO, ČETRTEK IN
PETEK od 17-ih dalje, v IL.
BISTRICI IN V KUTEŽEVEM
Organizator: SZ ILIRSKA
BISTRICA
Informacije: 05/7101 135

ŠPORTNA REKREACIJA –
KOŠARKA – ZIMSKA
KOŠARKAŠKA LIGA 5-8 KROG
DNE 6., 13., 20. IN 27.4.2002 od 19-
ih dalje, ŠPORTNA DVORANA
ANTONA Ž. IL. BISTRICA
Organizator: SZ ILIRSKA
BISTRICA
Informacije: 05/7101 135

ŠPORTNA REKREACIJA,
ODBOJKA – 6. TURNIR V
ODBOJKI ZA MOŠKE
DNE 13.4.2002 od 14-ih dalje,
ŠPORTNA DVORANA ANTONA Ž.
IL. BISTRICA
Organizator: SZ ILIRSKA
BISTRICA
Informacije: 05/7101 135

6. TURNIR – ODBOJKA ŽENSKE
20.4.2002 od 14-ih dalje,
POSTOJNA, telovadnica OŠ
M.VILHARJA
Organizator: SZ ILIRSKA
BISTRICA
Informacije: 05/7101 135

KULTURA:

MEDOBMOČNO SREČANJE
GLEDALIŠKIH SKUPIN
DNE 19.4.2002, ob 18-ih, DOM NA
VIDMU IL. BISTRICA
Organizator: JSKD IL. BISTRICA
Informacije: 05/7110 090

Lepo pozdravljeni do prihodnjic.
TIC, Mojca MEMON

VABILO

Škofjski dan mladih

v Postojni, Center srednjih šol, sobota, 27.4. 2002

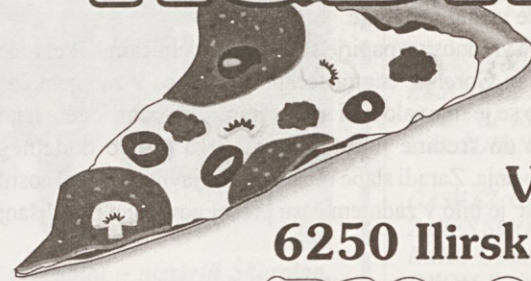
MLADOST – VEČ KOT NOROST

Program:

9.30: glasbeno dobro jutro
11h: delavnice * (gost dneva pisatelj Ivan Sivec)
13h: mladinska tržnica
14h: nogometna tekma
16h: maša – vodi g. škof
17h: krof party

-pesniška, foto in glasbena delavnica,
-igre in ples, študent v leri,
-duhovni poklici, prostovoljstvo – Vera in luč,
-predstavitev DOM, predstavitev SŠA, predstavitev komune Čadrg
Vabljeni!

PIZZERIA
KUDRA

Vrbovo 22
6250 Ilirska Bistrica
710-0-710

TRGOVINA
Ana
Sabina Murko s.p.
Bazoviška 32, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/71-00-610

Naj vas ne prehití čas!

Pridite na ogled in nakup:

- spomladanskih ženskih kostimov,
jaken, hlač, bluz za vsako žensko
(do št. 52)
- moških brezrokavnikov in srajc
- otroških kavbojk in športnih hlač

Vabljeni!

INSTALACIJE
KOVAČIČ STOJAN s.p.
Koseze 69a, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-370, fax: 05/71-00-371
GSM: 041/642-868

SDM

V SOCIALDEMOKRATSKI MLADINI
smo L E T A 1999 zbirali podpise
ZA UKINITEV SPLOŠNE VOJAŠKE OBVEZNOSTI!

*Če bi bil predlog Socialdemokratske stranke Slovenije, ki smo ga v
SOCIALDEMOKRATSKI MLADINI PODPRILI SPREJET, bi bilo V S L
O V E N I J I L E T A 2002 DOVOLJ PROFESIONALNIH VOJAKOV
IN PROSTOVOLJCEV!
*OD LETA 1999 BI PRIHRANILI 10 MILIARD SIT PRORAČUNSKEGA
DENARJA!
*30.000 SLOVENSКИH FANTOV BI 7 MESECEV SVOJEGA ŽIVLJENJA
PREŽIVELO NA FAKULTETAH IN DELOVNIH MESTIH!
*ČE BOMO ČAKALI ŠE 3 LETA, BODO ŠTEVILKE ŠE ENKRAT VIŠJE!
SOCIALDEMOKRATSKA MLADINA JE ZA ČIM HITREJŠO
UKINITEV SPLOŠNE VOJAŠKE OBVEZNOSTI IN
PROFESIONALIZACIJO SLOVENSKE VOJSKE!
*OMOGOČIMO MLADIM SLOVENSКИM FANTOM, DA SAMI
ODLOČAJO O SVOJI PRIHODNOSTI!

plast^o
Chem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

ILIRIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih
vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na
borzo

Naše poslovalnice:

KOPER

05/672-72-32

SEŽANA

05/734-14-10

AJDOVŠČINA

05/366-14-94

NOVA GORICA

05/333-42-43

POSTOJNA

05/726-10-50

ILIRSKA

BISTRICA

05/714-19-35

LJUBLJANA

01/425-80-74

MESEČNI PREGLED DOGAJANJA NA LJUBLJANSKI BORZI VREDNOSTNIH PAPIRJEV IN POSLOVNE NOVICE

Na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev je mesec marec minil v znamenju izrazite rasti tečajev in doseženih redkordnih vrednosti kar treh borznih indeksov. Najpomembnejši indeks SBI 20 je prvič presegel nivo 2.400-ih točk in v sredo zaključil trgovni dan pri 2.427 indeksnih točkah, indeks prostega trga IPT je prav tako zabeležil najvišjo vrednost 2.022 točk, indeks delnic pooblaščenih investicijskih družb PIX pa je dosegel vrednost 1.841 točk. Rast tečajev se še vedno nadaljuje.

Med najlikvidnejše vrednostne papirje se uvrščajo delnicam Krke, Leka, Petrola, Žita, Heliosa in Gorenja, enotni tečaji vseh pa so v zadnjem času znatno porasli. Veliko se je trgovalo tudi s pokojninskimi boni, katere naj bi bilo možno samo še do sredine julija zamenjati za polico dodatnega pokojninskega zavarovanja. Zaradi slabe obveščenosti javnosti o možnostih, ki jih ti boni nudijo, pa je bilo v zadnjem času precej govorice o podaljšanju tega roka za eno leto.

K segrevanju trga in rasti tečajev je prispevalo več dejavnikov. Najprej so do konca februarja v skladu s Pravili Ljubljanske borze in Zakona o trgu vrednostnih papirjev morala podjetja, katerih vrednostni papirji so bili sprejeti v borzno kotacijo, javno objaviti nerevidirane podatke o poslovanju v preteklem letu. Večina družb je lansko leto poslovala nad pričakovanji, objavljeni poslovni rezultati pa so po večini zelo dobri. Najvišje poraste dobičkov so dosegle družbe Istrabenz, Luka Koper in Intereuropa, v veliki meri je k temu prispevala prodaja deležev, ki so jih podjetja imela v Banki Koper, ki jo je prevzemala banka SanPaolo IMI. Posledica prostih sredstev od prodaje deležev Banke Koper pa je prav tako imela ugoden vpliv na dogajanje na trgu, saj se je dvignil nivo likvidnosti. Podoben vpliv izhaja tudi iz znižanja bančnih obrestnih mer, zaradi katerih se povečuje zanimanje za vlaganje v druge oblike varčevanja, predvsem v vrednostne papirje. K obsežnejšemu trgovanju in povečani aktivnosti na kapitalnega trga so doprinesla tudi dejanja v zvezi z uvrstitvijo novih vrednostnih papirjev na borzo. Slednje se nanaša predvsem na Telekom, podjetje z največjo tržno kapitalizacijo v Sloveniji, ki je v marcu pri Agenciji za trg vrednostnih papirjev že drugič vložil zahtevo za izdajo dovoljenja za organizirano trgovanje že izdanih delnic oziroma za uvrstitev delnic na organizirani trg ljubljanske borze. Uprava Telekomu je prepričana, da so prizadevanja za vstop na organizirani trg v dobro družbo, saj bi to zahtevalo večjo preglednost trgovanja z delnicami, s katerimi se trenutno trguje na sivem trgu, večjo likvidnost, cena delnic pa bi se zvišala. Uprava je računala, da bodo delnice na borzo uvrščene še v prvi polovici tega leta, vendar med poznavalci dogajanja v zvezi z uvrstitvijo Telekomu na borzo vlada precej zadržanosti. Na Ministrstvu za informacijsko družbo (država je namreč 65,16 odstotni lastnik Telekomu) so v minulem tednu namreč povedali, da bodo preko nadzornega sveta kot večinski lastniki naložili upravi, naj priprave za vstop Telekomu na ljubljansko borzo vrednostnih papirjev zadrži. Na Ministrstvu se bojijo, da bi po njihovi oceni prehitro odhod na borzo ceno delnice premalo zvišal, kar bi lahko pomenilo, da v postopku privatizacije ne bi iztržili toliko, kot načrtujejo. Vlada ocenjuje, da bi lahko iztržila 90 tisoč dolarjev za delnico, kar je trikratnik cene po kateri se trenutno trguje in s tem še povišala investicije v slovensko gospodarstvo.

Sicer je bilo leto 2001 glede tujih naložb v Slovenijo zelo uspešno, celo rekordno. Priliv tujih neposrednih investicij se je lani povečal z odstotka bruto domačega proizvoda na več kot dva odstotka BDP. Večina naložb je bila strateških, med drugim so tuji postali večinski lastniki mobilnega operaterja Simobil in SKB banke, banke Koper in še nekaterih podjetij. Po podatkih Banke Slovenije je priliv tujih neto investicij v Slovenijo v letu 2001 znašal skoraj 422 milijonov dolarjev, kar je dvakrat več kot leta 2000. Povišale so se tudi investicije slovenskih podjetij v tujino, in sicer za dobrih 38 milijonov dolarjev ter dosegle nivo 104 milijona dolarjev, kar je prav tako rekorden obseg. Glede na dobre ocene, ki jih Slovenija dobiva pri priznanih svetovnih bonitetah agencijah in pa vse uspešnejšega poslovanja mnogih slovenskih podjetij si tudi v nadalje obetamo že začeto rast tujih naložb.

Nina Pulko

Ilirika Borzno posredniška hiša d.d.

V petek, 8. marca sem imela predstavitev pesniške zbirke "NAŠLA SEM BESEDE". Številni posamezniki so mi telefonsko in pisno izrazili svojo naklonjenost in s tem pokazali, da naš kraj odprto sprejema pesniško besedo.

Zahvala : ZKD -ju za vabila, oglaševanje in dvorano, učencem glasbene šole (Tini Možina, Mateji Kaluža, Jani Samsa, Andreji Grilj, Martinu Lenarčiču, Tanji Jolič, Franju Penku), recitatorkama Lenčki Penko Šajn in Darinki Dekleva, Franetu Dolganu za sodelovanje pri dekoriranju, Jožkotu Steguju, ki je s svojimi besedami pospremil mojo knjigo v javnost. Bistriške "Škuorke" pa so s svojim petjem vnesle domačnost in pripomogle k boljšemu počutju.

Hvala vsem, ki ste me bodrili in niste obupali nad mano. To še posebej velja za moje domače, ki so potrpežljivo ves čas prenašali vse

ZAHVALA

muke priprav na tiskanje in predstavitev knjige ter mi stali ob strani. Hvala vsem skupaj za tako prepričljivo podporo, ki ste jo pokazali s svojim obiskom.

Zahvala Banki Koper, ki se je odzvala na mojo prošnjo za finančno

pomoč pri tiskanju knjige. Ob tej priliki se zahvaljujem tudi založniku Bor (Matjažu Derenčinu), ki se je trudil z oblikovanjem.

Hvala tudi Mateji, Lidiji in Marini za pomoč pri strežbi gostov in prodaji knjige. *Marina Grilj*

POSLANSKA PISARNA

občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1. ponedeljek v mesecu **Igor Štemberger** (SMS) in vsak 3. ponedeljek v mesecu **Vojko Čeligoj** (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec **dr. Aleksander Merlo** (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

VABILO

Območno združenje
Rdečega križa vabi na
predavanje

» **DIABETES**

– **BOLEZEN**

SODOBNEGA ČASA«

Predavatelj

dr.med. Vlasta Gjura Kaloper

V ponedeljek, 15. aprila
ob 17. uri v jedilnici
OŠ Antona Žnideršiča.

Zopet je na naslov uredništva
prispelo kar lepo število
vaših kuponov.
In komu je bil žreb naklonjen?
Nagrado, šopek v vrednosti
3000 SIT prejme
MARICA KALUŽA,
NARIN 114,
6257 PIVKA.

Želimo vam vesele
velikonočne praznike.

ENKRATEN DOGODEK V PIVKI 21. APRILA

Duh Resnice

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

iz Ljubljane bo v kinodvorani Metronom
v Pivki v nedeljo, 21. aprila 2002 ob **18.30**
uprizorilo prvo ponovitev predstave
DUH RESNICE.

Premiera je bila 16. decembra lansko leto v Ljubljani.

Za naše kraje bo to velik dogodek. V času, ko se nam dozdeva, da kljub vsem takšnim in drugačnim napredkom ne razumemo ničesar, bolj kot kdajkoli iščemo vprašanja o smislih in nesmislih življenja.

Ali nam odgovore lahko da gledališka predstava?

Če si jo boste ogledali, boste kaj hitro dojemali, da česa podobnega še niste doživeli. Ali pa morda ste.....v svoji najgloblji intimnosti.

Predstava je nastala po knjigi **DUH RESNICE.**

Po predstavi bo v Galeriji Pivka
pogovor z **Andrejem Grabarjem**, piscem knjige.

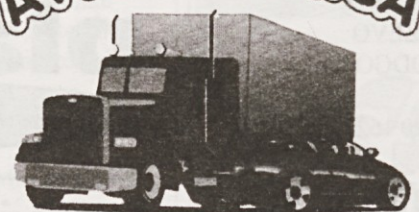
Karte za predstavo bodo v predprodaji tudi v **Ilirski Bistrici**
v **PAPIRNICI LINEA ART** na **Bazoviški cesti 19.**

Za več informacij pokličite po telefonu 05/ 7505 285
ali pa pogledajte na spletno stran <http://duhresnice.4t.com>.

VABLJENI!

KULTURNO DRUŠTVO ZAGORSKI ZVON

AVTOPRALNICA

KOREN JOŽKO

Koseze 3, Ilirska Bistrica, tel.: 040/240-118

**ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL**